

Համարը N 596-Ն

Տեսակը Պաշտոնական
Ինկորպորացիա

Տիպը Որոշում
Սկզբնաղբյուրը ՀՀՊՏ 2015.06.17/34(1123).1
Հոդ. 461.12

Կարգավիճակը Գործում է
Ընդունման վայրը Երևան

Ընդունող մարմինը ՀՀ կառավարություն
Ստորագրող մարմինը ՀՀ վարչապետ
Վավերացնող մարմինը
Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը 27.06.2015

Ընդունման ամսաթիվը 19.03.2015
Ստորագրման ամսաթիվը 09.06.2015
Վավերացման ամսաթիվը
Ուժը կորցնելու ամսաթիվը

- [+ Կայքը այլ փաստաթղթերի հետ](#)
- [+ Փոփոխողներ և ինկորպորացիաներ](#)

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՀՀ-ՈՒՄ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻ ՇԱՐՔ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

19 մարտի 2015 թվականի N 596-Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻ ՇԱՐՔ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

«Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 10-րդ, 17-րդ, 23-րդ, 24-րդ, 25-րդ ու 26-րդ հոդվածներին համապատասխան՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը **որոշում է.**

1. Հաստատել՝
  - 1) Հայաստանի Հանրապետությունում կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման կարգը՝ համաձայն N 1 հավելվածի.
  - 2) Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննության իրականացման կարգը՝ համաձայն N 2 հավելվածի.
  - 3) քաղաքաշինական էլեկտրոնային թույլտվությունների տրամադրման կարգը՝ համաձայն N 3 հավելվածի.
  - 4) Հայաստանի Հանրապետությունում ըստ ռիսկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) օբյեկտները և դրանց դասակարգումը՝ համաձայն N 4 հավելվածի.
  - 5) կառուցապատման թույլտվությունների ձևաթղթերը՝ համաձայն N 5 հավելվածի:
2. Ուժը կորցրած ճանաչել՝
  - 1) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1998 թվականի դեկտեմբերի 21-ի «Բնակելի, հասարակական, արտադրական շենքերի ու շինությունների նախագծերի մշակման, փորձաքննության, համաձայնեցման, հաստատման և փոփոխման կարգը սահմանելու մասին» N 812 որոշումը.
  - 2) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի փետրվարի 2-ի «Հայաստանի Հանրապետությունում շինարարության թույլտվության և քանդման թույլտվության կարգը հաստատելու մասին» N 91 որոշման 1-ին կետը և NN 1, 2 և 3 հավելվածները.
  - 3) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի օգոստոսի 29-ի «Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք տալու կարգը հաստատելու մասին» N 1473-Ն որոշման 1-ին կետը և հավելվածը.

4) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի մայիսի 2-ի «Կառուցապատման նախագծի մշակման, փորձաքննության, համաձայնեցման, հաստատման և փոփոխման կարգը հաստատելու մասին» N 608-Ն որոշման 1-ին կետը և հավելվածը.

5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի մայիսի 8-ի «Ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրման կարգը հաստատելու մասին» N 626-Ն որոշման 1-ին կետը և հավելվածը.

6) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի մայիսի 6-ի «Քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննության իրականացման կարգը հաստատելու մասին» N 711-Ն որոշման 1-ին կետը և հավելվածը.

7) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի մարտի 3-ի «Հայաստանի Հանրապետությունում շինարարության օբյեկտների կառուցապատման ընթացակարգերը կանոնակարգելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու մասին» N 257-Ն որոշման 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերը:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ

Հ. Աբրահամյան

2015 թ. հունիսի 9
Երևան

Հավելված N 1
ՀՀ կառավարության 2015 թվականի
մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման

Կ Ա Ր Գ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ՓԱՏԱԹՂԹԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգով կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետությունում բնակելի, հասարակական, արտադրական նշանակության օբյեկտների ու դրանց համալիրների կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման հետ կապված հարաբերությունները:

2. Կառուցապատման նպատակով թույլտվությունները և այլ փաստաթղթեր տրամադրվում են հետևյալ փուլերով՝ նախագծման թույլտվություն (կամ ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք), շինարարության թույլտվություն և ավարտական ակտ (կամ շահագործման թույլտվություն), եթե սույն կարգով այլ բան նախատեսված չէ:

3. Կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման ընթացակարգերը և դրանց հետ փոխկապակցված գործառնությունները տարբերակվում են՝ կախված օբյեկտի ռիսկայնության աստիճանից՝ սույն կարգով սահմանված պահանջներին համապատասխան:

II. ԿԱՐԳՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

4. Սույն կարգում օգտագործվել են հետևյալ հասկացությունները՝

1) **բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծեր**՝ քաղաքաշինության բնագավառի պետական լիազորված մարմնի կողմից կիրարկման մեջ դրված ճարտարապետաշինարարական նախագծեր, որոնք կարող են օգտագործվել տարբեր կառուցապատողների կողմից՝ իրենց ցանկությամբ.

2) **երաշխավորագիր**՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխանության վերաբերյալ նախագիծը թողարկող կամ շինարարական աշխատանքների պատասխանատու կապալառուի երաշխավորության պայմանագիր.

3) **իրավասու մարմին**՝ կառուցապատման նպատակով թույլտվություններ և այլ փաստաթղթեր տրամադրող այն համայնքի ղեկավարը (Երևան քաղաքում՝ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաև վարչական շրջանի ղեկավարը), որի ղեկավարած տարածքի վարչական սահմաններում է գտնվում կառուցապատվող անշարժ գույքը (հողամաս, շենք,

շինություն)։

4) **Ծանուցում**՝ դիմողին (հայտատուին) պատշաճ ձևով ներկայացված (էլեկտրոնային համակարգի միջոցով առաքված կամ ստորագրությամբ առձեռն հանձնված կամ պատվիրված նամակով ուղարկված) տեղեկատվություն։

5) **կառուցապատման թույլտվություններ և այլ փաստաթղթեր**՝ քաղաքաշինական գործունեություն իրականացնելու նպատակով իրավասու մարմնի կողմից կառուցապատողին տրվող թույլտվության փաստաթղթերի համակարգ՝ ներառյալ նախագծման թույլտվությունը (կամ ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքը), շինարարության թույլտվությունը, ավարտական ակտը և շահագործման թույլտվությունը։

6) **կառուցապատման (ծավալատարածական) չափորոշիչներ**՝ համայնքի տարածական պլանավորման փաստաթղթերով ամրագրված պահանջներին համապատասխան կառուցապատման բնույթի ու օգտագործման աստիճանն արտահայտող համակողմանի ցուցանիշներ (կառուցապատման խտության գործակից, շենքերի ու շինությունների բարձրություն, կառուցապատված, կանաչապատ մակերեսների հարաբերակցություն և այլն)։

7) **կառուցապատող**՝ քաղաքաշինական գործունեություն իրականացնող՝ անշարժ գույքի սեփականատեր հանդիսացող կամ այն փոփոխելու իրավունք ունեցող անձ։

8) **համակառուցապատող**՝ անշարժ գույքի համասեփականատեր, ինչպես նաև ճարտարապետաշինարարական նախագծով նախատեսված առանձնացված միավորի նկատմամբ քաղաքաշինական փաստաթղթերով սահմանված կառուցապատողի իրավունքներն ու պարտականությունները և այդ միավորի մասով՝ կառուցվող շենքի հողամասի բաժնեմասի սեփականության իրավունքը ձեռք բերած (գրանցած) անձ։

9) **համայնքի տարածական պլանավորման (կամ քաղաքաշինական-ծրագրային) փաստաթղթեր**՝ համայնքի (բնակավայրի) գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական գոտևորման նախագիծ։

10) **հիմնական (կապիտալ) շենք, շինություն**՝ երկարատև շահագործման համար նախատեսված և հողի հետ անխզելիորեն կապակցված՝ վերգետնյա ու ստորգետնյա (կամ միայն ստորգետնյա) կառուցվածքներ ունեցող շինարարական օբյեկտ, որի տեղափոխումն անհնարին է՝ առանց անհամաչափ վնաս հասցնելու այդ օբյեկտի կամ դրա մասերի ամբողջականությանն ու հողի ծածկույթին։

11) **ճարտարապետական մրցույթ**՝ կառուցապատման լավագույն լուծումների ընտրության նպատակով կառուցապատողի կողմից հայտարարվող ճարտարապետական հրապարակային մրցույթ, որի անցկացման միջոցով ձեռք է բերվում օբյեկտի նախագծային փաստաթղթերի մշակման իրավունքը։

12) **մասնագիտական եզրակացություն**՝ պատմամշակութային հուշարձանների պահպանության և օգտագործման, քաղաքաշինության և ճարտարապետության, առողջապահության (սանիտարահիգիենիկ փորձաքննություն), հրդեհային և տեխնիկական անվտանգության, տրանսպորտային անվտանգության և այլ ոլորտների՝ օրենքով նախատեսված դեպքերում պետական կառավարման համապատասխան լիազորված մարմինների կողմից տրվող եզրակացություն։

13) **մատակարար կազմակերպություններ**՝ ինժեներական սպասարկում իրականացնող՝ ջրամատակարարման և ջրահեռացման, էլեկտրամատակարարման, գազամատակարարման, հեռահաղորդակցության ոլորտներում սպասարկման ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ։

14) **նախագծման թույլտվություն կամ ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք**՝ փաստաթուղթ, որը սահմանում է քաղաքաշինական գործունեության տվյալ օբյեկտին ներկայացվող նախագծման պարտադիր պահանջները, պայմաններն ու սահմանափակումները։

15) **ավարտական ակտ**՝ փաստաթուղթ, որը հավաստում է շենքերի, շինությունների (այդ թվում՝ դրանց վերակառուցման, վերականգնման, ուժեղացման, արդիականացման, ընդլայնման), ճարտարապետաշինարարական նախագծային փաստաթղթերով նախատեսված՝ շինարարության թույլտվություն պահանջող բոլոր շինարարական աշխատանքների իրականացման ավարտը։

16) **շահագործման թույլտվություն**՝ փաստաթուղթ, որը հավաստում է ավարտված շինարարական օբյեկտի գործառնական նշանակությամբ շահագործման իրավունքը։

17) **շինարարության (տեղադրման) թույլտվություն**՝ փաստաթուղթ, որը հաստատում է կառուցապատողի՝ ինչպես նոր կառուցապատման նպատակով սահմանված կարգով տրամադրված հողամասում, այնպես էլ գոյություն ունեցող շենքերում և շինություններում որոշակի շինարարական գործունեություն իրականացնելու կամ ոչ հիմնական շինություն տեղադրելու իրավունքը։

18) **ոչ հիմնական շինություններ**՝ առևտրի, սպասարկման, կենցաղային և այլ նպատակներով օգտագործվող շինություններ, որոնք տեղադրվում են հողի մակերեսին (հողի մակերեսի բարեկարգման ծածկույթի վրա), հողի մեջ չունեն հիմքեր, չեն պահանջում թաց շինարարական գործընթացներ և անհրաժեշտության դեպքում կարող են անջատվել հողից՝ առանց էական վնաս հասցնելու հողի ծածկույթին կամ այդ շինությանը։

19) **տեխնիկական պայմաններ**՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի համակարգերին միանալու նախագծման պայմաններ, որոնք տրվում են մատակարար կազմակերպությունների կողմից իրավասու մարմնին՝ վերջինիս հարցման հիման վրա։

20) **քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննություն (փորձագիտական եզրակացություն)**՝ նախագծային փաստաթղթերով ընտրված լուծումների՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պարտադիր պահանջներին համապատասխանության վերաբերյալ լիցենզավորված կազմակերպության կողմից տրվող եզրակացություն։

21) քաղաքաշինության բնագավառի սերտիֆիկացված արտադրանք՝ Հայաստանի Հանրապետության սահմաններից դուրս իրականացված և օրենքով սահմանված կարգով համապատասխանության գնահատման ճանաչում ստացած ճարտարապետաշինարարական նախագիծ և (կամ) շինարարական-կառուցողական համակարգի մասեր.

22) քանդման (ապամոնտաժման) թույլտվություն՝ փաստաթուղթ, որով հաստատվում է սեփականատիրոջ կամ նրա կողմից սահմանված կարգով լիազորված անձի՝ շենքերն ու շինությունները քանդելու (ապամոնտաժելու) իրավունքը.

23) հետագիծ-նախագծային փաստաթղթեր՝ բնակելի, հասարակական, արտադրական շենքերի և շինությունների արտաքին (մինչև մայրուղային գծին միացումը) ինժեներական ենթակառուցվածքի գծերի անցկացման ուղիվագիծ՝ առաջարկվող հետագծի նշումով, որը տրամադրվում է կառուցապատող հանդիսացող համապատասխան մատակարար կազմակերպությանը:

(4-րդ կետը լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

5. Սույն կարգում օգտագործվող մյուս հասկացությունները կիրառվում են «Քաղաքաշինության մասին», «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների, այլ օրենքների և իրավական ակտերի իմաստով:

III. ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

6. Կառուցապատման նպատակով քաղաքաշինական գործունեությունն իրականացվում է համայնքի գլխավոր հատակագծով և գոտևորման նախագծով սահմանված հողի նպատակային ու գործառնական նշանակությամբ, կառուցապատման (ծավալատարածական) չափորոշիչներին, սույն կարգի, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության ու նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան՝ կառուցապատողին սեփականության կամ այլ (կառուցապատման իրավասություն տվող) իրավունքով պատկանող հողամասում: Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու դրանց պահպանական գոտիների տարածքներում կառուցապատման գործընթացն իրականացվում է «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 և 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2338-Ն որոշումներով սահմանված պահանջների ապահովմամբ, պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների տեղափոխման և փոփոխման դեպքերում՝ նաև՝ սույն կարգի 59-62-րդ կետերով, 63-րդ կետի 4-րդ ենթակետով, 71-րդ, 87-րդ, 118-րդ, 137-րդ և 154-րդ կետերով սահմանված կարգով:

(6-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

7. Համայնքի տարածական պլանավորման փաստաթղթերի բացակայության դեպքում կառուցապատման ընթացակարգն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի հուլիսի 23-ի N 828-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով:

8. Քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակումը, փորձաքննությունը, շինարարության իրականացումը, շինարարության որակի տեխնիկական հսկողությունը, ինժեներական հետազննումը և շենքերի ու շինությունների տեխնիկական վիճակի հետազննությունը կարող են կատարել միայն համապատասխան գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա ունեցող անձինք՝ «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և դրանց կիրարկումն ապահովող Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 2-ի N 774-Ն, 2011 թվականի ապրիլի 7-ի N 510-Ն, 2009 թվականի հուլիսի 2-ի N 777-Ն, 2009 թվականի հուլիսի 2-ի N 775-Ն որոշումներով սահմանված կարգով, եթե օրենքով այլ բան սահմանված չէ:

(8-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

9. Համայնքի վարչական սահմաններում կառուցապատման նպատակով թույլտվությունները և այլ փաստաթղթեր (այսուհետ՝ կառուցապատման թույլտվություններ) տալիս է համայնքի ղեկավարը, իսկ «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաև Երևանի վարչական շրջանի ղեկավարը (այսուհետ՝ իրավասու մարմին)՝ բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի մարտի 29-ի N 378-Ն որոշմամբ հաստատված կարգով նախատեսված դեպքերի: Կառուցապատման թույլտվությունները տրամադրվում են (կամ մերժվում են՝ դրանց տրամադրման համար սույն կարգով նախատեսված ժամկետներում) իրավասու մարմնի որոշմամբ՝ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխան:

10. Ճարտարապետաշինարարական նախագծերի համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին՝ կախված շինարարական օբյեկտի ռիսկայնության աստիճանից (կատեգորիայից), ապահովվում է աշխատանքը թողարկող պատասխանատու կապալառուի երաշխավորագրով կամ քաղաքաշինական փորձաքննություն իրականացնող կազմակերպության փորձագիտական եզրակացությամբ՝ սույն կարգով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման N 2 հավելվածով (այսուհետ՝ N 2 հավելված) սահմանված պահանջներին համապատասխան:

11. Սույն կարգով նախատեսված բոլոր թույլտվությունները, համաձայնեցումները, եզրակացությունները, ակտերը և այլ փաստաթղթեր վավերացվում են դրանք տրամադրող համապատասխան անձանց ստորագրությամբ կամ

էլեկտրոնային ստորագրությամբ:

(11-րդ կետը փոփ. 10.07.18 N 765-Ն)

12. Նախագծին և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին շինարարական աշխատանքների համապատասխանությունն ապահովվում է շինարարական աշխատանքներն իրականացնող կապալառուի (ենթակապալառուի) և տեխնիկական հսկողություն (օրենքով կամ պայմանագրով նախատեսված դեպքերում՝ նաև հեղինակային հսկողություն) իրականացնող կազմակերպության (կազմակերպությունների) կողմից կամ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման N 4 հավելվածով (այսուհետ՝ N 4 հավելված) սահմանված միջին ռիսկայնության աստիճանի դասակարգում ունեցող (II կատեգորիայի) պարզ և փոքրածավալ օբյեկտների համար՝ միայն շինարարական աշխատանքներն իրականացնող կապալառուի կողմից:

13. Ավարտված շինարարական օբյեկտի, ինչպես նաև ինժեներական ենթակառուցվածքի ցանցերին օբյեկտի միացումները և ինժեներական համակարգերի փորձարկումների արդյունքների համապատասխանությունը հաստատված նախագծին և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին ու ստանդարտներին հավաստվում է ավարտված շինարարությունն ընդունող հանձնաժողովի ակտով և փաստագրվում ավարտական ակտով (շահագործման թույլտվությամբ): Ընդ որում, ավարտական ակտը, որպես առանձին փաստաթուղթ, կարող է ձևակերպվել բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի դեպքում, եթե այդ շինարարական օբյեկտի համար, կառուցապատողի հայեցողությամբ, անհրաժեշտ է ապահովել անշարժ գույքի կամ դրա ստորաբաժանված գույքային միավորների (բնակարան կամ ոչ բնակելի տարածք) նկատմամբ իրավունքների համապատասխան պետական գրանցում: Մնացած բոլոր դեպքերում շինարարական օբյեկտի շինարարության ավարտի փաստագրումն ու գործառնական նշանակությամբ շահագործումն ապահովվում է շահագործման թույլտվության ու ավարտական ակտի միաժամանակյա ձևակերպմամբ՝ մեկ միասնական վարչական ակտով, սույն որոշմամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան:

14. Հայաստանի Հանրապետության միջպետական և հանրապետական նշանակության ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին հարող տարածքներում կառուցապատման կանոնակարգման միջոցառումներն իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2404-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով:

15. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հունիսի 26-ի N 728-Ն որոշմամբ առանձնացված՝ քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտների տարածքներում քաղաքաշինական գործունեությունն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հունիսի 26-ի N 792-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով:

16. «Սևան» ազգային պարկի տարածքում քաղաքաշինական գործունեությունն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1563-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով:

17. Քաղաքաշինական գործունեության տեսչական պետական վերահսկողությունն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից (այսուհետ՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին)՝ ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների միջոցով՝ օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի հունվարի 16-ի N 55-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով:

(17-րդ կետը փոփ. 20.09.18 N 1036-Ն)

18. Իրավասու մարմնի կողմից կառուցապատման թույլտվություններ ստանալու նպատակով ներկայացված հայտը (դիմումը) մերժելու վերաբերյալ որոշումը և օրենքով սահմանված դեպքերում՝ համապատասխան լիազորված մարմնի բացասական մասնագիտական եզրակացությունը պետք է պարունակեն մերժման հիմքերն ու հիմնավորված լինեն համապատասխան իրավական ակտերին հղումով:

19. Կառուցապատման թույլտվությունների տրամադրման համար օրենքով և սույն կարգով նախատեսված ժամկետներում իրավասու մարմինը կառուցապատողին պատշաճ ձևով ծանուցում է համապատասխան թույլտվության (նախագծման կամ շինարարության, կամ ավարտական ակտի (շահագործման թույլտվության) վերաբերյալ որոշման ընդունման մասին)՝ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

20. Քաղաքաշինության բնագավառում իրավախախտումների համար պատասխանատվությունը սահմանվում է օրենքով:

21. Կառուցապատման թույլտվությունների տրամադրման ժամանակ ծագող վեճերը, այդ թվում՝ սույն կարգի 22-րդ և 23-րդ կետերով սահմանված փոխհատուցման ձևերի ու չափի անհամաձայնության դեպքում, լուծվում են օրենքով սահմանված կարգով:

22. Կառուցապատողը, նախքան շինարարությունն սկսելը, ինչպես նաև դրա ընթացքում պարտավոր է օրենքով սահմանված կարգով՝ հասցվելիք վնասների փոխհատուցման համար համաձայնության գալ կառուցապատման կամ քանդման հետևանքով վնասներ կրող սուբյեկտների հետ:

23. Եթե ինժեներական ենթակառուցվածքների ստեղծման (մոնտաժման, վերանորոգման, վերականգնման և այլն) նպատակով պետությանը կամ համայնքին սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասում կամ ընդհանուր օգտագործման տարածքում (հող, փողոց, մայր և այլն) իրականացվելու են քանդման աշխատանքներ, ապա նախաձեռնող սեփականատերը, կառուցապատողը կամ մատակարարը կրում են պետությանը կամ համայնքին պատճառած վնասներն օրենքով սահմանված կարգով հատուցելու պարտավորություն՝ հողամասը կամ ընդհանուր

օգտագործման տարածքները նախկին վիճակում և իրավասու մարմնի հետ կնքվող քաղաքացիաիրավական պայմանագրով սահմանված կարգով ու ժամկետներում չվերականգնելու համար: Ընդ որում, ենթակառուցվածքների ստեղծման կամ դրանց ընթացիկ (ոչ անհետաձգելի) վթարավերականգնողական աշխատանքները կատարվում են իրավասու մարմնի հետ պայմանագրի կնքումից հետո, իսկ անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների դեպքում պայմանագիրը կարող է կնքվել աշխատանքների կատարման ընթացքում:

23.1. Ինժեներական ենթակառուցվածքների ոչ մայրուղային գծերի ստեղծման նպատակով պետությանը կամ համայնքին սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասում կամ ընդհանուր օգտագործման տարածքում արտաքին գծային ինժեներական ենթակառուցվածքների հաղորդակցող լինելի նոր միացման աշխատանքներն իրականացվում են իրավասու մարմնի հետ համաձայնեցված հետագիծ-նախագծային փաստաթղթերի հիման վրա տրված շինարարության թույլտվությամբ՝ համաձայն N 2-3-1 ձևի, եթե մայրուղային գծերին միանալու արտաքին ինժեներական գծերի նախագիծը ներառված չի եղել բնակելի, հասարակական, արտադրական շենքերի և շինությունների նախագծային փաստաթղթերի կազմում:

(23.1-ին կետը լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

24. Կառուցապատման թույլտվությունների փոփոխությունները կատարվում են դրանց տրամադրման համար առյժ կարգով նախատեսված ընթացակարգերին համապատասխան:

25. Կառուցապատվող հողամասի գործառնական և (կամ) նպատակային նշանակության փոփոխությունները կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1920-Ն կամ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1918-Ն կամ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի հուլիսի 23-ի N 828-Ն որոշումներով սահմանված կարգով՝ կախված տվյալ համայնքի գլխավոր հաստակագծի առկայության կամ բացակայության հանգամանքից:

IV. ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ

26. Հայաստանի Հանրապետությունում շինարարության օբյեկտները, ելնելով դրանց ծավալից, նշանակությունից, կարևորությունից ու բարդությունից, ինչպես նաև մարդկանց և շրջակա միջավայրի անվտանգությունից, ըստ ռիսկայնության աստիճանի դասակարգվում են հետևյալ հինգ կատեգորիաների՝

- 1) ցածր ռիսկայնության աստիճանի օբյեկտներ՝ I կատեգորիա.
- 2) միջին ռիսկայնության աստիճանի օբյեկտներ՝ II կատեգորիա.
- 3) միջինից բարձր ռիսկայնության աստիճանի օբյեկտներ՝ III կատեգորիա.
- 4) բարձր ռիսկայնության աստիճանի օբյեկտներ՝ IV կատեգորիա.
- 5) բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի օբյեկտներ՝ V կատեգորիա:

27. Սույն կարգի 26-րդ կետի՝

1) 1-ին ենթակետով սահմանված՝ ցածր ռիսկայնության աստիճանի (I կատեգորիայի) օբյեկտների թվին են դասվում շենքերի և շինությունների ընթացիկ նորոգման, ներքին հարդարման, տարածքների բարեկարգման և այլ փոքրածավալ շինարարական աշխատանքները, որոնք կարող են իրականացվել կառուցապատողի կողմից՝ առանց նախագծման և շինարարության թույլտվությունների: Մատակարար կազմակերպությունների կողմից ենթակառուցվածքների անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կատարման դեպքերը համարվում են շինարարության թույլտվություն չպահանջող գործառույթ, ընդ որում, այդ աշխատանքները կարող են սկսվել միայն իրավասու մարմնին տեղեկացնելուց հետո՝ աշխատանքների կատարման ընթացքում պետությանը կամ համայնքին պատճառվող վնասի վերականգնման մասին պայմանագիր կնքելու պայմանով.

2) 2-րդ ենթակետով սահմանված՝ միջին ռիսկայնության աստիճանի (II կատեգորիայի) օբյեկտների թվին են դասվում այն շինարարական օբյեկտները, որոնց նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությունը փոխարինվում է նախագծող կազմակերպության երաշխավորագրով, իսկ շինարարության որակի տեխնիկական հսկողությունը՝ շինարարական կազմակերպության երաշխավորագրով.

3) 3-րդ ենթակետով սահմանված՝ միջինից բարձր ռիսկայնության աստիճանի (III կատեգորիայի) օբյեկտների թվին են դասվում II և IV կատեգորիաների ռիսկայնության օբյեկտների միջակայքում բնութագրող ցուցանիշներ ունեցող օբյեկտները, որոնց նախագծային փաստաթղթերը ենթակա են պարզ փորձաքննության.

4) 4-րդ ենթակետով սահմանված՝ բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիայի) օբյեկտների թվին են դասվում հատուկ և կարևորագույն նշանակություն ունեցող շինարարական օբյեկտները, որոնց նախագծային փաստաթղթերը ենթակա են պետական համալիր փորձաքննության՝ ներառյալ օրենքով սահմանված պետական լիազորված մարմինների փորձաքննությունները կամ մասնագիտական եզրակացությունները: N 4 հավելվածի N 3 ցանկի 1-ին և 2-րդ կետերում ներառված՝ IV կատեգորիայի դասակարգում ունեցող օբյեկտների թվում են սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ և կարևոր նշանակություն ունեցող օբյեկտները, որոնք սահմանում է սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի լիազոր մարմինը.

5) 5-րդ ենթակետով սահմանված՝ բարձրագույն ռիսկայնության (V կատեգորիայի) օբյեկտների թվին են դասվում հատկապես վտանգավոր և (կամ) տեխնիկապես բարդ, ինչպես նաև երկու և ավելի պետությունների շահերին առնչվող քաղաքաշինական (այդ թվում՝ սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ նշանակության) օբյեկտները, որոնց նախագծային փաստաթղթերը ենթակա են հատուկ համալիր փորձաքննության և որոնց կառուցապատման

թույլտվությունների տրամադրման պայմանները և ժամկետները յուրաքանչյուր առանձին դեպքի համար սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ:

(27-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն, 23.03.17 N 280-Ն)

28. Ըստ ռիսկայնության աստիճանի (կատեգորիաների) դասակարգված օբյեկտների ցանկերը սահմանված են N 4 հավելվածով:

V. ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾՍՅՅՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔԸ)

29. Նախագծման թույլտվությունը կամ ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքը (այսուհետ՝ առաջադրանք) սահմանում է քաղաքաշինական օբյեկտի (այդ թվում՝ ոչ հիմնական) ճարտարապետաշինարարական նախագծային փաստաթղթերի մշակմանը ներկայացվող պարտադիր պայմաններն ու սահմանափակումները՝ հիմք ընդունելով համայնքի տարածական պլանավորման փաստաթղթերի պահանջները:

30. Առաջադրանքը (Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման N 5 հավելվածի (այսուհետ՝ N 5 հավելված) N 1-2 ձև) ներառում է տվյալ կառուցապատմանն առնչվող՝

1) քաղաքաշինական, պատմամշակութային ժառանգության, բնապահպանական, սանիտարահիգիենիկ, ճառագայթային, հակահրդեհային և տեխնիկական անվտանգության, հաշմանդամների ու բնակչության սակավաշարժ խմբերի պաշտպանության և այլ նորմատիվ պահանջներն ու սահմանափակումները:

2) նախագծային փաստաթղթերի մշակման փուլերը՝ համաձայն սույն կարգի 81-92-րդ կետերով սահմանված դրույթների:

3) անհրաժեշտ ելակետային տվյալներն ու օբյեկտի ինժեներական ենթակառուցվածքների (ջրամատակարարում, ջրահեռացում, էլեկտրամատակարարում և այլն) նախագծման տեխնիկական պայմանները (այսուհետ՝ տեխնիկական պայմաններ):

4) առաջադրանքի գործողության ժամկետը:

31. Առաջադրանքի գործողության ժամկետը չի կարող գերազանցել՝

1) միջին ռիսկայնության աստիճանի (II կատեգորիայի) օբյեկտների համար՝ մեկ տարին:

2) միջինից բարձր ռիսկայնության աստիճանի (III կատեգորիայի) օբյեկտների համար՝ մեկուկես տարին:

3) բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիայի) օբյեկտների համար՝ երկու տարին:

32. Բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիայի) օբյեկտների համար առաջադրանքի գործողության ժամկետը յուրաքանչյուր առանձին դեպքում սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը՝ սույն կարգի 27-րդ կետի 5-րդ ենթակետին համապատասխան:

33. Առաջադրանքով սահմանված պայմանները հիմք են նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար և պարտադիր են քաղաքաշինական գործունեության բոլոր մասնակիցների համար:

34. Անշարժ գույքի նկատմամբ կառուցապատողի քաղաքաշինական փաստաթղթերով սահմանված իրավունքներն ու պարտականություններն այլ անձի փոխանցվելու դեպքում առաջադրանքով սահմանված պայմանները պահպանվում են լրիվ ծավալով:

35. Առաջադրանքի գործողության ժամկետը լրանալու դեպքում առաջադրանքի գործողությունը համարվում է դադարեցված, ընդ որում, կատարված ծախսերի ռիսկը կրում է կառուցապատողը:

36. Առաջադրանքը և դրա անբաժանելի մասը հանդիսացող տեխնիկական պայմաններն ու ելակետային նյութերը կառուցապատողին տրամադրվում են անվճար:

37. Առաջադրանք չի պահանջվում՝

1) հաստատված գոտևորման նախագիծ ունեցող տարածքներում բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծերով և քաղաքաշինության բնագավառի սերտիֆիկացված արտադրանքի (այսուհետ՝ սերտիֆիկացված նախագծեր) կիրառմամբ կառուցապատում իրականացնելիս:

2) N 4 հավելվածի N 1 ցանկով սահմանված շինարարության թույլտվություն չպահանջող աշխատանքներ կատարելիս:

3) կառույցների արտաքին տեսքը, հարաչափերն ու գործառնական նշանակությունը չփոփոխող աշխատանքների համար, եթե դրանք չեն հանգեցնում շենքի սեյսմակայունությունն ու հուսալիությունն ապահովող կառուցվածքների փոփոխությանը, չեն վատթարացնում կառուցողական ու անվտանգության այլ բնութագրերը (ցուցանիշները), չեն վատթարացնում կառուցողական ու անվտանգության այլ բնութագրերը (ցուցանիշները)՝

ա. միջին և միջինից բարձր ռիսկայնության աստիճանի (II և III կատեգորիաների) օբյեկտների կամ դրանց առանձին հատվածների ներքին վերակառուցումների համար,

բ. պատմության և մշակութային հուշարձան չհանդիսացող բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիայի) բազմաբնակարան բնակելի շենքերում առանձին բնակարանի կամ ոչ բնակելի տարածքի ներքին վերակառուցումների համար, եթե դրանք չեն հանգեցնում բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի ընդհանուր բաժնային սեփականություն հանդիսացող տարածքների փոփոխությանը:

4) սույն կարգի 130-րդ կետով նախատեսված դեպքերում:

5) սույն կարգի 23.1-ին կետով նախատեսված դեպքերում:

(37-րդ կետը խմբ., լրաց. 16.06.16 N 630-Ն, լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

38. Եթե սույն կարգի 37-րդ կետով սահմանված դեպքերում առաջանում է օբյեկտի ինժեներական ենթակառուցվածքի նոր ծառայությունների մատուցման կամ ծառայությունների մատուցման փոփոխության անհրաժեշտություն, ապա կառուցապատողը մինչև նախագծային աշխատանքներ սկսելը դիմում է (N 5 հավելվածի N 4-7 ձև) իրավասու մարմին՝ տեխնիկական պայմաններ և ելակետային տվյալներ ստանալու նպատակով:

39. Սույն կարգի 38-րդ կետով չնախատեսված դեպքերում կառուցապատողը նախագծային փաստաթղթերի համաձայնեցման և միաժամանակ շինարարության թույլտվության ստացման նպատակով իրավասու մարմին ներկայացրած դիմումում (N 5 հավելվածի N 2-1 ձև) համապատասխան նշում է կատարում ինժեներական ենթակառուցվածքի նոր ծառայությունների մատուցման կամ ծառայությունների մատուցման փոփոխության անհրաժեշտության բացակայության մասին:

40. Իրավասու մարմինը սույն կարգի 38-րդ կետով տեխնիկական պայմանների ստացման մասին դիմումն ստանալուց հետո եռօրյա ժամկետում հարցում է ներկայացնում մատակարար կազմակերպություններ և սույն կարգի 50-րդ և 51-րդ կետերով սահմանված ժամկետներում ու կարգով նրանցից ստանում է տեխնիկական պայմանները:

41. Սույն կարգի 38-րդ կետով նախատեսված դեպքերում ելակետային տվյալների ու տեխնիկական պայմանների տրամադրման գործառնություններն իրավասու մարմինն իրականացնում է (N 5 հավելվածի N 4-7 ձև) կառուցապատողի դիմումն ստանալու օրվանից՝

- 1) II ռիսկայնության աստիճանի (կատեգորիայի) օբյեկտների համար՝
ա. 7-օրյա ժամկետում՝ բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծերի կամ սերտիֆիկացված նախագծերի տեղակայման դեպքում,
բ. 10-օրյա ժամկետում՝ սույն կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերության մեջ չնշված օբյեկտների դեպքում.
- 2) 15-օրյա ժամկետում՝ III և IV ռիսկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) օբյեկտների դեպքում:

(41-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

42. Քաղաքաշինական գործունեություն իրականացնելու նպատակով պետության և համայնքների սեփականությանը պատկանող հողամասերը հրապարակային սակարկությունների միջոցով օտարելու, կառուցապատման իրավունքով տրամադրելու դեպքում կառուցապատվող հողամասի ճարտարապետահատակագծային սահմանափակումները ներառող առաջադրանքի նախագիծն ընդգրկվում է Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքով սահմանված համապատասխան ընթացակարգերի համար նախատեսված փաստաթղթերի կազմում՝

- 1) աճուրդով հողամասերն օտարելու դեպքում՝ աճուրդի կազմակերպմանը վերաբերող փաստաթղթերի փաթեթում.
- 2) մրցույթով կառուցապատման իրավունքով տրամադրելու դեպքում՝ մրցույթի պայմաններում:

43. Սույն կարգի 42-րդ կետով նախատեսված դեպքերում առաջադրանքի նախագիծը տրամադրվում է հրապարակային սակարկությունների արդյունքում աճուրդում կամ մրցույթում հաղթած անձին՝ սահմանված կարգով կնքվող պայմանագրի հետ միասին:

44. Պետական սեփականություն կամ համայնքի սեփականությունը հանդիսացող հողամասերը կառուցապատման նպատակով ուղղակի վաճառքի եղանակով օտարելիս, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքով սահմանված այլ դեպքերում առաջադրանքը կցվում է հողամասը կառուցապատման նպատակով տրամադրելու մասին որոշմանը:

45. Սույն կարգի 42-րդ և 44-րդ կետերում նշված դեպքերում՝ առաջադրանքի ձևավորման փուլում մատակարար կազմակերպությունների կողմից տեխնիկական պայմանները տրամադրվում են իրավասու մարմնին՝ սույն կարգի 51-րդ կետում նշված ժամկետներում:

46. Կառուցապատվող հողամասի գործառնական կամ նպատակային նշանակության փոփոխման անհրաժեշտության դեպքում առաջադրանքի նախագիծն ընդգրկվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված՝ հողամասի գործառնական կամ նպատակային նշանակության փոփոխման ընթացակարգերի համար նախատեսված փաստաթղթերի փաթեթում և ուժի մեջ է մտնում հողամասի նպատակային կամ գործառնական նշանակությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով փոփոխելուց հետո: Բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ հողամասի նպատակային նշանակությունը փոփոխվում է տարածական պլանավորման փաստաթղթերի բացակայության դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1918-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով, որի պարագայում առաջադրանքը տրամադրվում է հողամասի նպատակային նշանակության փոփոխումից հետո՝ սույն կարգով սահմանված պահանջներին համապատասխան:

47. Կառուցապատողը քաղաքաշինական գործունեություն իրականացնելու նպատակով առաջադրանք ստանալու համար իրավասու մարմին է ներկայացնում հայտ (N 5 հավելվածի N 1-1 ձև), որում նշվում են նախագծվող նոր օբյեկտի կամ փոփոխման (վերակառուցման, վերականգնման, ուժեղացման կամ գործառնական նշանակության փոփոխության, ինչպես նաև պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների տեղափոխման և փոփոխման) ենթակա օբյեկտի (կամ դրա մի հատվածի) գտնվելու վայրը, նշանակությունը, նախատեսվող մակերեսը, կառույցի բարձրությունը, կառույցի գործառնական նշանակության փոփոխման դեպքում՝ փոփոխման նպատակը և սույն կետում նշված ձևաթղթում ներկայացված այլ տեղեկություններ: Էլեկտրոնային համակարգի միջոցով առաջադրանքի տրամադրման ընթացակարգն իրականացվում է սույն որոշման N 3 հավելվածով սահմանված կարգով:

(47-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

48. Հայտին կցվում են՝

1) կառուցապատվող հողամասի հատակագիծը՝ նախագծվող կամ փոփոխման ենթակա օբյեկտի առաջարկվող տեղանշմամբ, իսկ կառույցի գործառնական նշանակության փոփոխության դեպքում՝ նաև վերջինիս հատակագիծը (հատակագծերը)։

2) անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության կամ օգտագործողի՝ անշարժ գույքը փոփոխելու իրավունքը հաստատող փաստաթղթի պատճենը։

49. Կառույցների գործառնական նշանակության փոփոխություններն իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի փետրվարի 2-ի N 88 որոշմամբ սահմանված կարգով: Ընդ որում՝

1) եթե կառույցի գործառնական նշանակության նախատեսվող փոփոխության համար պահանջվում է շինարարության թույլտվություն և հանգեցնում է հողամասի գործառնական կամ նպատակային նշանակության փոփոխության, ապա կառույցի գործառնական նշանակության փոփոխությանն առնչվող առաջադրանքի նախագիծն ուժի մեջ է մտնում հողամասի նպատակային կամ գործառնական նշանակությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով փոփոխելուց հետո։

2) եթե կառույցի գործառնական նշանակության նախատեսվող փոփոխության համար չի պահանջվում շինարարության թույլտվություն, սակայն անհրաժեշտություն է առաջանում փոփոխել հողամասի գործառնական կամ նպատակային նշանակությունը, ապա կառույցի գործառնական նշանակության փոփոխության մասին իրավասու մարմնի որոշումն ընդունվում է հողամասի նպատակային կամ գործառնական նշանակության Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով փոփոխելուց հետո։

50. Իրավասու մարմինը հայտի ընդունման օրվանից ետոյա ժամկետում հարցում է ներկայացնում մատակարար կազմակերպություններ (եթե նախատեսվող նոր օբյեկտի կառուցման կամ վերակառուցման, կամ գործառնական նշանակության փոփոխության հետևանքով առաջանում է օբյեկտի ինժեներական ենթակառուցվածքի նոր ծառայությունների մատուցում կամ ծառայությունների մատուցման փոփոխություն)՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի ցանցերին միանալու տեխնիկական պայմաններն ստանալու նպատակով, հարցմանը կցելով հայտում ներկայացված փաստաթղթերը։

51. Մատակարար կազմակերպությունները տեխնիկական պայմաններն իրավասու մարմնին են տրամադրում վերջինիս հարցումն ստանալու օրվանից հնգօրյա ժամկետում՝ II կատեգորիայի, 10-օրյա ժամկետում՝ III կատեգորիայի և 15-օրյա ժամկետում՝ IV կատեգորիայի օբյեկտների համար։

52. Առաջադրանքը (N 5 հավելվածի N 1-2 ձև) կառուցապատողին է տրամադրվում հայտի ընդունման օրվանից 10-օրյա ժամկետում՝ II կատեգորիայի օբյեկտների համար, 15-օրյա ժամկետում՝ III կատեգորիայի օբյեկտների համար, 20-օրյա ժամկետում՝ IV կատեգորիայի օբյեկտների համար՝ մատակարար կազմակերպություններից տեխնիկական պայմաններ ստանալու անհրաժեշտության դեպքում։

53. Եթե նախատեսվող նոր օբյեկտի կառուցման կամ վերակառուցման (վերականգնման, ուժեղացման, արդիականացման), կամ գործառնական նշանակության փոփոխության հետևանքով չի առաջանում օբյեկտի, ինժեներական ենթակառուցվածքի նոր ծառայությունների մատուցման կամ ծառայությունների մատուցման փոփոխության անհրաժեշտություն, ապա առաջադրանքը տրամադրվում է հայտի ընդունման օրվանից հնգօրյա ժամկետում՝ II կատեգորիայի օբյեկտների համար, 10-օրյա ժամկետում՝ III կատեգորիայի օբյեկտների համար, 15-օրյա ժամկետում՝ IV կատեգորիայի օբյեկտների համար։

(53-րդ կետը լրաց. 07.12.17 N 1556-Ն)

54. V կատեգորիայի օբյեկտների յուրաքանչյուր առանձին դեպքի համար (եթե միջազգային պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ), կառուցապատման ծրագիրն իրականացնող համապատասխան ոլորտի պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից մշակվում է օբյեկտի նախագծման տեխնիկական բնութագիրը և օրենքով սահմանված դեպքերում ու կարգով ներկայացվում Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն՝ քննարկման: Իրավասու մարմինը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հավանության արժանացած տեխնիկական բնութագրի հիման վրա, սույն կարգի պահանջներին համապատասխան, կազմում է առաջադրանքը (ներառյալ անհրաժեշտ ելակետային նյութերն ու տեխնիկական պայմանները) և տրամադրում սույն կետում նշված լիազորված մարմնին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից առաջարկված ժամկետներում։

55. Առաջադրանքի անբաժանելի մաս կազմող՝ սույն կարգի 30-րդ կետի 3-րդ ենթակետում նշված ելակետային տվյալներն ու տեխնիկական պայմանները՝ N 5 հավելվածի N 1-2 ձևում աստղանիշով նշված դրույթների մասով, տրամադրվում են նաև վերջիններիս գրաֆիկական արտացոլումն ամրագրող ամփոփ սխեմայով։

56. Կառուցապատվող հողամասի սահմաններում առկա ինժեներական ենթակառուցվածքի տեղափոխման անհրաժեշտության դեպքում N 5 հավելվածի N 1-2 ձևում «Լրացուցիչ պայմաններ» բաժնի 25-րդ կետում կատարվում է համապատասխան գրառում: Կառուցապատողն առկա ինժեներական ենթակառուցվածքի տեղափոխման պայմանների վերաբերյալ համաձայնություն է ձեռք բերում տվյալ ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտագործողի) հետ՝ մինչև նախագծային աշխատանքներն սկսելը։

57. Էլեկտրոնային հաղորդակցության (ներառյալ ամրակցված հեռախոսացանցը) ենթակառուցվածքների ելակետային տվյալների մասով ամփոփ սխեմայում նշվում են N 5 հավելվածի N 1-2 ձևի՝

1) «Նախագծվող հողամասի բնութագիրը» բաժնի 5-րդ կետով սահմանված՝ գոյություն ունեցող էլեկտրոնային հաղորդակցության ստորգետնյա համակարգերի մասին տեղեկատվությունը՝ դրանց կառուցման համար տրված շինարարության թույլտվությանը համապատասխան։

2) «Նախագծային պահանջներ» բաժնի 12.4-րդ կետով սահմանված էլեկտրոնային հաղորդակցության մալուխատար կոյուղու (ներառյալ դիտահորը)՝ մինչև կառուցապատվող հողամասի սահմանագիծը հատվածի տեղադիրքը, որը պետք է ապահովի

ա. հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության տարբեր օպերատորների կողմից դրա համատեղ օգտագործման հնարավորությունը՝ «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին համապատասխան,

բ. կառուցապատողի կողմից շինարարական աշխատանքների կատարման նվազագույն ծավալը,

գ. գոյություն ունեցող ստորգետնյա մալուխատարների (առկայության դեպքում) օգտագործման հնարավորությունը,

դ. համայնքի քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերով (առկայության դեպքում) ինժեներական ցանցերի, սարքավորումների, ինչպես նաև ստորգետնյա տարածքների օգտագործման գոտիների համար ընդունված լուծումներին համապատասխանությունը:

58. Այն դեպքերում, երբ կառուցապատվող հողամասի ինժեներական հետազննումները (ճարտարագիտական ուսումնասիրությունները) անհնարին են՝ առանց քանդման աշխատանքների իրականացման, հայտին կցվում է նաև քանդման (կամ ապամոնտաժման) թույլտվություն ստանալու մասին դիմումը՝ սույն կարգի 119-րդ և 121-րդ կետերով սահմանված պահանջների ապահովմամբ: Քանդման թույլտվությունը տրվում է առաջադրանքի հետ միաժամանակ, ընդ որում, օբյեկտը փաստացի քանդվում է նշված թույլտվությամբ սահմանված հաջորդականությամբ և կարգով՝ օրենքով սահմանված տեղական տուրքը կառուցապատողի կողմից վճարվելուց հետո:

59. Պետական ցուցակներում ներառված պատմության և մշակույթի հուշարձան (այսուհետ՝ պատմամշակութային հուշարձան) հանդիսացող կառույցների նկատմամբ կամ պատմամշակութային հուշարձանի պահպանական գոտիներում քաղաքաշինական գործունեություն նախատեսող դեպքերում իրավասու մարմինը հայտն ստանալու օրվանից եռօրյա ժամկետում հարցում է ներկայացնում մշակույթի, պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պահպանության ու օգտագործման բնագավառների լիազորված մարմին (այսուհետ՝ պատմամշակութային հուշարձանների բնագավառի լիազորված մարմին)՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով մասնագիտական եզրակացություն ստանալու նպատակով:

60. Պատմամշակութային հուշարձանների բնագավառի լիազորված մարմնի մասնագիտական եզրակացությունն իրավասու մարմնին է տրամադրվում հայտն ստանալու օրվանից՝

1) պատմամշակութային հուշարձանի պահպանական գոտիներում նախատեսվող օբյեկտների վերաբերյալ՝ սույն կարգի 51-րդ կետով նախատեսված ժամկետներում՝ կախված համաձայնեցման ներկայացված օբյեկտի ռիսկայնության աստիճանից.

2) պատմամշակութային հուշարձանի ամրակայման, նորոգման, վերականգնման նախագծերի առաջադրանքների վերաբերյալ (եթե նշված աշխատանքների պատվիրատուն պատմամշակութային հուշարձանների բնագավառի լիազորված մարմինը չէ)՝ 15-օրյա ժամկետում.

3) պատմամշակութային հուշարձանի փոփոխում կամ տեղափոխում նախատեսող դեպքերում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման վերաբերյալ առաջարկություններ և դիտողություններ տրամադրելու համար Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված ժամկետում:

61. Պատմամշակութային հուշարձանների բնագավառի լիազոր մարմնի բացասական մասնագիտական եզրակացության դեպքում առաջադրանքը մերժվում է:

62. Եթե պատմամշակութային հուշարձանների բնագավառի լիազորված մարմինը հանդես է գալիս որպես հուշարձանի ամրակայման, նորոգման, վերականգնման աշխատանքների պատվիրատու, ապա նրա կողմից կազմված և իրավասու մարմնին տրամադրված նախագծման տեխնիկական բնութագրի հիման վրա իրավասու մարմինը սույն կարգով IV կատեգորիայի դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար նախատեսված կարգով և ժամկետներում մատակարար կազմակերպություններից ստանում է տեխնիկական պայմանները (անհրաժեշտության դեպքում), կազմում առաջադրանքն ու տրամադրում սույն կետում նշված լիազորված մարմնին:

63. Իրավասու մարմնի կողմից հայտը մերժվում է, եթե՝

1) հայտում ամրագրված են այնպիսի ցուցանիշներ (պայմաններ), որոնք հակասում են տվյալ տարածքի տարածական պլանավորման փաստաթղթերի կամ քաղաքաշինական, բնապահպանական, սանիտարահիգիենիկ, հակահրդեհային և այլ նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջներին.

2) ներկայացվող փաստաթղթերը պարունակում են սխալ կամ ոչ լիարժեք տեղեկություններ, կամ սույն կարգի 64-րդ կետով սահմանված ժամկետում ներկայացված փաստաթղթերի ցանկը չի համալրվել.

3) սույն կարգի 58-րդ կետում նշված դեպքերում, եթե մերժվում է քանդման (ապամոնտաժման) թույլտվությունը.

4) պատմամշակութային հուշարձանների բնագավառի լիազորված մարմնի բացասական մասնագիտական եզրակացության առկայության դեպքում.

5) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ առաջադրանքը համաձայնեցնելու իրավասությամբ օժտված պետական կառավարման այլ լիազորված մարմինների բացասական եզրակացության առկայության դեպքում.

6) մատակարար կազմակերպությունների կողմից տեխնիկական պայմանների տրամադրման վերաբերյալ իրավասու մարմնին հիմնավորված մերժում ներկայացվելու դեպքում:

64. Եթե հայտին կից ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ, կամ դրանց բովանդակությունը չի համապատասխանում սույն կարգի 47-րդ և 48-րդ կետերով սահմանված պահանջներին, կամ ներկայացրած

փաստաթղթերում առկա են սխալներ, ջնջումներ, քերվածքներ, վրիպակներ, ապա իրավասու մարմինը, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 32-րդ և 41-րդ հոդվածների պահանջների համաձայն, հայտատուին առաջարկում է հնգօրյա ժամկետում համարել բացակայող փաստաթղթերը կամ ինքնուրույն շտկում է ակնհայտ սխալներն ու վրիպակները՝ կա՛մ հայտատուի ներկայությամբ, կա՛մ նախապես, կա՛մ հետագայում հայտատուին իրազեկելով դրա մասին:

65. Կառուցապատողը կարող է համապատասխան փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարել մերժված հայտում ներկայացված փաստաթղթերում և կրկին հայտ ներկայացնել իրավասու մարմին:

66. Իրավասու մարմինը քննարկում է կրկնակի հայտը և սույն կարգի 53-րդ կետով նախատեսված ժամկետներում կառուցապատողին տալիս է առաջադրանք, եթե բացակայում են հայտի մերժման հիմքերը:

67. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ IV և V կատեգորիաների դասակարգում ունեցող օբյեկտների ու քաղաքաշինական համալիրների առաջադրանքները կարող են լրամշակվել իրավասու մարմնի կողմից միջանկյալ համաձայնեցում ստացած՝ սույն կարգի 87-րդ կետով սահմանված կարգով մշակված էսքիզային նախագծի հիման վրա, եթե նման պայման ամրագրված է առաջադրանքում:

VI. ԲՆԱԿԵԼԻ, ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ, ԱՐՏԱՂՐԱԿԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՀԱՄԱԼԻՐՆԵՐԻ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄԸ, ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՈՒՄԸ ԵՎ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ (ՔԱՆԴՄԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱՄՈՆՏԱԺՄԱՆ) ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

68. Բնակելի, հասարակական, արտադրական շենքերի և շինությունների (այդ թվում՝ ոչ հիմնական) կառուցման, դրանց վերակառուցման (ներառյալ՝ քանդման կամ ապամոնտաժման), վերականգնման և ուժեղացման նախագծերը, քաղաքաշինական համալիրների և գործառնական տարածքների հատակագծման նախագծերը, ինչպես նաև բարեկարգման (կանաչապատման) ճարտարապետաշինարարական նախագծային փաստաթղթերը (այսուհետ՝ նախագծային փաստաթղթեր) մշակվում են հաստատված տարածական պլանավորման փաստաթղթերին համապատասխան՝ առաջադրանքով (նախագծման թույլտվությամբ) սահմանված պահանջների ապահովմամբ:

69. Կառուցապատման նախագծերը և գործառնական տարածքների հատակագծման նախագծերը մշակվում են նոր կամ վերակառուցվող բնակելի, հասարակական, արտադրական շենքերի խմբերի, ռեկրեացիոն-առողջարանային, մարզական և այլ նշանակության քաղաքաշինական համալիրների (այսուհետ՝ քաղաքաշինական համալիր) համար:

70. Գործառնական տարածքների հատակագծման նախագծերը մշակվում են կառուցապատման նախագծերի կազմում կամ, ըստ անհրաժեշտության, որպես կառուցապատման հաջորդ փուլերում նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար հիմք հանդիսացող ինքնուրույն փաստաթուղթ՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1999 թվականի մարտի 13-ի N 150 որոշմամբ սահմանված կարգով:

71. Բարեկարգման և կանաչապատման նախագծերը մշակվում են ինչպես նախագծային փաստաթղթերի կազմում՝ որպես դրանց անբաժանելի մաս, այնպես էլ՝ որպես ինքնուրույն փաստաթուղթ՝ ընդհանուր օգտագործման տարածքների (գրասպասարաններ, հրապարակներ, փողոցներ, ճանապարհներ, լողափեր և այլն), բնության հատուկ պահպանվող տարածքների, պատմամշակութային հուշարձանների պահպանական գոտիների և այլ տարածքների լանդշաֆտային կազմակերպման նպատակով:

72. Նախագծային փաստաթղթերի մշակման նպատակով կառուցապատողը նախագծային փաստաթղթեր մշակող կապալառուի հետ (այսուհետ՝ նախագծող) կնքում է նախագծային և հետագոտական աշխատանքների կապալի պայմանագիր (այսուհետ՝ նախագծային կապալի պայմանագիր): Օրենքով սահմանված դեպքերում կամ կառուցապատողի հայեցողությամբ՝ նախագծողի ընտրությունը կարող է կատարվել ճարտարապետական հրապարակային մրցույթների անցկացման միջոցով:

73. Նախագծային կապալի պայմանագրին կցվում են՝

- 1) սահմանված կարգով տրված առաջադրանքը (բացառությամբ առաջադրանք չպահանջող սույն կարգի 37-րդ կետով սահմանված դեպքերի).
- 2) կառուցապատողի կողմից կազմված տեխնիկական բնութագիրը (նախագծային առաջադրանքը) (N 5 հավելվածի NN 4-2 և 4-3 ձևեր), ընդ որում, տեխնիկական բնութագիրն ու նախագծման թույլտվությունը չեն կարող պարունակել միմյանց հակառակ դրույթներ.
- 3) վերակառուցվող, ուժեղացվող, վերականգնվող օբյեկտների դեպքում նաև՝ դրանց տեխնիկական վիճակի մասին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 274 որոշմամբ սահմանված կարգով կազմված եզրակացությունը.
- 4) ինժեներատեխնիկական հետազննությունների նյութերը, տարածքի տեղագրագեոդեզիական և կադաստրային հանույթները.
- 5) բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծով կամ սերտիֆիկացված նախագծով կառուցապատման իրականացնելու դեպքում նաև՝ տեղակապվող օրինակելի նախագիծը:
- 74. Սույն կարգի 73-րդ կետի 3-րդ և 4-րդ ենթակետերով սահմանված նյութերի առկայությունը պարտադիր է շինարարության թույլտվություն պահանջող օբյեկտների (բացառությամբ գյուղական բնակավայրերի տնամերձ հողամասերում կառուցվող օժանդակ տնտեսական շինությունների) համար՝ անկախ դրանց ռիսկայնության

աստիճանից:

75. Ինժեներաերկրաբանական հետազննությունների նյութերի փորձաքննությունն իրականացվում է N 2 հավելվածով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի սեպտեմբերի 4-ի N 1530-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով:

76. Բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծերը ներդրվում և կիրառվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի հունիսի 7-ի N 814-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջների ապահովմամբ:

77. Նախագծային փաստաթղթերի (այդ թվում՝ ըստ սույն կարգի 81-րդ կետում նշված նախագծման փուլերի) կազմին և բովանդակությանը ներկայացվող պահանջները սահմանվում են քաղաքաշինության բնագավառի պետական լիազորված մարմնի գերատեսչական ակտով: Նախագծային փաստաթղթերով պետք է նախատեսվեն տվյալ օբյեկտի շինարարության (քանդման կամ ապամոնտաժման) տևողության նորմերով հաշվարկված շինարարության իրականացման ժամկետները: Նախագծային կապալի պայմանագրով ամրագրված պայմաններին համապատասխան՝ նախագծային փաստաթղթերի կազմում կարող են մշակվել լրացուցիչ նյութեր, որոնց բովանդակությունը և մասշտաբը նշվում են կառուցապատողի կողմից կազմված տեխնիկական բնութագրում:

78. Նախագծողը կարող է պայմանագրով ամրագրված պայմանների համաձայն հավաքել սույն կարգի 73-րդ կետի 3-րդ ու 4-րդ ենթակետերում նշված և կառուցապատողի տեխնիկական բնութագրում նշված լրացուցիչ պայմանների (առկայության դեպքում) կատարման համար անհրաժեշտ ելակետային նյութերը կամ դրանց մի մասը:

79. Պետական կամ համայնքի բյուջեի (այդ թվում՝ վարկային և դրամաշտրեհային, եթե միջազգային պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ) միջոցների հաշվին կամ դրանց ներգրավմամբ իրականացվող օբյեկտների նախագծման դեպքում՝

1) նախագծող կազմակերպությունն ընտրվում է «Գնումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով.

2) նախագծի կազմում պարտադիր մշակվում են օբյեկտի նախահաշվային փաստաթղթերը:

80. Սույն կարգի 79-րդ կետով չնախատեսված դեպքերում նախահաշվային փաստաթղթերը մշակվում են կառուցապատողի հայեցողությամբ:

81. Նախագծային փաստաթղթերը, կախված նախագծվող օբյեկտի ռիսկայնության աստիճանից (կատեգորիայից), կարող են մշակվել մեկ՝ «Աշխատանքային նախագիծ» կամ երկու՝ «Նախագիծ» և «Աշխատանքային փաստաթղթեր» փուլերով:

82. Մեկ փուլով մշակվում են II և III ռիսկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը, բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծերի և սերտիֆիկացված նախագծերի տեղակալման նախագծերը, իսկ երկու փուլով՝ IV և V կատեգորիաների օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը:

83. Նախագծային փաստաթղթերի մշակման փուլերը սահմանվում են առաջադրանքով և նախագծային կապալի պայմանագրով: Նախագծային լուծումները պետք է ապահովեն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջները:

84. Նախագծային փաստաթղթերի՝ երկու փուլով մշակման դեպքում համաձայնեցվող փուլ է համարվում «Նախագիծ» փուլը, որի հիման վրա, սույն կարգին համապատասխան, տրվում է շինարարության թույլտվություն՝ աշխատանքների իրականացման հաջորդականության (նախապատրաստական, հողային, շինմոնտաժային աշխատանքներ և այլն) վերաբերյալ համապատասխան նշումով:

85. Հաջորդական՝ «Աշխատանքային փաստաթղթեր» փուլը մշակվում է՝ համաձայնեցված «Նախագիծ» փուլի հիման վրա և դրանով ընդունված լուծումներին համապատասխան:

86. Կառուցապատման նախագծի «Աշխատանքային նախագիծ» (մեկ փուլով մշակման դեպքում) կամ «Աշխատանքային փաստաթղթեր» (երկու փուլով մշակման դեպքում) նախագծային փաստաթղթերում ներառվում են առաջադրանքով նախատեսված օբյեկտների աշխատանքային փաստաթղթերը:

87. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտների տարածքներում, պատմամշակութային հուշարձանների և դրանց պահպանական գոտիների տարածքներում կառուցապատվող հողամասն ընդգրկող տարածքի համար սահմանված կարգով հաստատված գոտնորման նախագծի բացակայության դեպքում, ինչպես նաև N 4 հավելվածի N 3 ցանկով սահմանված հատուկ և կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտներ ու քաղաքաշինական համալիրներ նախագծելիս՝ առաջադրանքով կարող է նախատեսվել նաև նախագծի միջանկյալ՝ «Էսքիզային նախագիծ» կամ «Կառուցապատման սխեմա» փուլի մշակման պայման՝ օբյեկտի ծավալատարածական և ճարտարապետահատակագծային լուծումներն իրավասու մարմնի կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում՝ շահագրգիռ մարմինների հետ նախապես համաձայնեցման համար:

88. «Էսքիզային նախագիծը» կամ «Կառուցապատման սխեման» հիմք չեն շինարարության թույլտվություն տրամադրելու համար:

89. Սույն կարգի 87-րդ կետով սահմանված դեպքերում «Կառուցապատման սխեմայի» համաձայնեցման ընթացակարգն իրականացվում է՝

1) քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտների տարածքներում՝ սույն կարգի 14-րդ, 15-րդ և 16-րդ կետերում նշված համապատասխան որոշումներով սահմանված կարգով.

2) հաստատված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի բացակայության դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի հուլիսի 23-ի N 828-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով:

90. Իրավասու մարմինը կառուցապատողի ներկայացրած էսքիզային նախագիծը քննարկում է սույն կարգի 59-րդ և 60-րդ կետերով սահմանված կարգով ու ժամկետներում նախագծման թույլտվության (առաջադրանքի) վերաբերյալ մասնագիտական եզրակացություն տրամադրած կամ այն համաձայնեցրած շահագրգիռ մարմինների հետ և կառուցապատողին ծանուցում է միջանկյալ համաձայնություն տալու մասին: Միջանկյալ համաձայնեցման փաստաթղթին կցվում են իրավասու և շահագրգիռ մարմինների առաջարկություններն ու դիտողությունները (առկայության դեպքում), որոնք պետք է հաշվի առնվեն նախագծման հաջորդ փուլերում:

91. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ IV և V կատեգորիաների դասակարգում ունեցող օբյեկտների ու համալիրների առաջադրանքները կարող են լրամշակվել միջանկյալ համաձայնեցում ստացած՝ սահմանված կարգով մշակված էսքիզային նախագծի հիման վրա, եթե նման պայման ամրագրված է առաջադրանքում:

92. Էսքիզային նախագծի մշակումը և (կամ) առաջադրանքի լրամշակումը հիմք չեն առաջադրանքի գործողության ժամկետը երկարաձգելու համար:

93. Կառուցապատողը նախագծային աշխատանքների ավարտից հետո նախագծային փաստաթղթերը ներկայացնում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անձին՝ փորձաքննության (բացառությամբ սույն կարգի 95-րդ կետում նշված՝ փորձաքննություն չպահանջող դեպքերի):

94. Նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությունն իրականացվում է N 2 հավելվածով սահմանված կարգով:

95. Փորձաքննություն չի պահանջվում՝

1) I կատեգորիայի ռիսկայնության շինարարական աշխատանքներ կատարելու համար.

2) II կատեգորիայի ռիսկայնության օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի համար.

3) բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծերի և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով սերտիֆիկացված նախագծերի գրոյական նիշից բարձր նախագծային փաստաթղթերի համար:

96. II կատեգորիայի ռիսկայնության օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխանությունն ապահովվում է նախագիծը թողարկող պատասխանատու կապալառուի երաշխավորագրով:

97. Բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծերի կամ սերտիֆիկացված նախագծերի տեղակապման (գրոյական նիշից ցածր) նախագծային փաստաթղթերը մշակվում են տեղակապվող օբյեկտի ռիսկայնության աստիճանի (կատեգորիայի) համար սույն կարգով սահմանված պահանջներին համապատասխան:

98. Կառուցապատողը, նախագծային փաստաթղթերի համաձայնեցման և միաժամանակ շինարարության թույլտվության ստացման նպատակով դիմում է (N 2 հավելվածի N 2-1 ձև) իրավասու մարմնին՝ կցելով շինարարության թույլտվության (իսկ սույն կարգի 116-րդ կետով նախատեսված դեպքերում՝ նաև քանդման թույլտվության) համար օրենքով սահմանված տեղական տուրքը վճարելու մասին անդորրագրերը (անդորրագրերը), նախագծային փաստաթղթերը (երկու օրինակից), փորձաքննության դրական եզրակացությունը (եզրակացությունները) կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ նախագծային աշխատանքների կապալառուի գրավոր երաշխավորագրերը, ինչպես նաև սույն կետում նշված ձևաթղթում ներկայացված այլ տեղեկություններ: Ընդ որում, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ տեղական տուրքը վճարելու մասին անդորրագրի (անդորրագրերի) փոխարեն կարող է ներկայացվել նաև պետական վճարումների էլեկտրոնային համակարգի կողմից գեներացված անդորրագրեր կամ անդորրագրի 20-նիշանոց ծածկագիրը (այսուհետ՝ անդորրագիր):

Սույն կարգի 23.1-ին կետով նախատեսված շենքերի և շինությունների արտաքին գծային ինժեներական ենթակառուցվածքների ստեղծման նպատակով շինարարության թույլտվություն ստանալու համար տեղական տուրքը ենթակա է զանձման «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի «ա» ենթակետով՝ որպես շենքերի և շինությունների արդիականացման համար նախատեսված տուրք:

Էլեկտրոնային համակարգի միջոցով նախագծային փաստաթղթերի համաձայնեցման և միաժամանակ շինարարության թույլտվության ստացման ընթացակարգն իրականացվում է սույն որոշման N 3 հավելվածով սահմանված կարգով:

(98-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն, 23.03.17 N 280-Ն)

99. Համաձայնեցման ներկայացվող նախագծային փաստաթղթերի կազմում ներառվում են կառուցապատվող հողամասից դուրս՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի ընդհանուր ցանցերին միացող գծերի կառուցման հետևանքների (առկայության դեպքում) վերացմանն ուղղված նախագծային լուծումները:

100. Իրավասու մարմինը համաձայնեցնում է նախագծային փաստաթղթերը և միաժամանակ տալիս է շինարարության թույլտվությունը՝ սույն կարգի 98-րդ կետում նշված դիմումն ստանալու օրվանից՝

1) II ռիսկայնության աստիճանի (կատեգորիայի) օբյեկտների համար՝

ա. 3-օրյա ժամկետում՝ բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծերի կամ սերտիֆիկացված նախագծերի տեղակապման դեպքում, ինչպես նաև շենքերի և շինությունների արտաքին գծային ինժեներական ենթակառուցվածքների ստեղծման դեպքում.

բ. 5-օրյա ժամկետում՝ սույն կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերության մեջ չնշված օբյեկտների դեպքում.

2) 10-օրյա ժամկետում՝ III ռիսկայնության աստիճանի (կատեգորիայի) օբյեկտների դեպքում.

3) 15-օրյա ժամկետում՝ IV ռիսկայնության աստիճանի (կատեգորիայի) օբյեկտների դեպքում:

(100-րդ կետը լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

101. Իրավասու մարմնի կողմից համաձայնեցվելուց և շինարարության թույլտվությունը տրամադրվելուց հետո նախագծային փաստաթղթերը համարվում են հաստատված, որոնցից մեկ օրինակը «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 59-րդ հոդվածով սահմանված կարգով շինարարության թույլտվության հետ միասին հանձնվում է կառուցապատողին, իսկ մյուսը մնում է իրավասու մարմնի մոտ:

102. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1998 թվականի հոկտեմբերի 28-ի N 660 որոշմամբ հասարակության իրազեկում նախատեսող դեպքերում և կարգով իրավասու մարմինն ապահովում է կառուցապատվող օբյեկտի վերաբերյալ հասարակության իրազեկումը:

103. Հասարակության իրազեկում պահանջող դեպքերում՝ սույն կարգի 100-րդ կետում նշված ժամկետներին գումարվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1998 թվականի հոկտեմբերի 28-ի N 660 որոշմամբ նախատեսված ժամկետը:

104. Դիտողություններով վերադարձված և դրանք հաշվի առնելով լրամշակված նախագծային փաստաթղթերը համաձայնեցվում են, և դրանց հիման վրա տրվում է շինարարության թույլտվություն՝ սույն կարգի 100-րդ կետով սահմանված ժամկետներում:

105. Ոչ հիմնական օբյեկտների համար իրավասու մարմնի կողմից տրվում է տեղադրման թույլտվություն՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2001 թվականի սեպտեմբերի 24-ի N 896 որոշմամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան:

106. Նախագծային փաստաթղթերը չեն համաձայնեցվում, և շինարարության, այդ թվում՝ քանդման կամ ապամոնտաժման թույլտվությունը մերժվում է հետևյալ դեպքերում՝

1) նախագծային փաստաթղթերը չեն համապատասխանում նախագծման թույլտվությամբ (առաջադրանքով) սահմանված պայմաններին (այդ թվում՝ տեխնիկական) և սահմանափակումներին կամ դրանց կազմին ու բովանդակությանը ներկայացվող պահանջներին.

2) սույն կարգի 98-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերը պարունակում են ոչ հավաստի կամ ոչ լիարժեք տեղեկություններ, կամ սույն կարգի 107-րդ կետով սահմանված ժամկետում ներկայացված փաստաթղթերի ցանկը չի համալրվել.

3) նախագծային փաստաթղթերի համաձայնեցման և շինարարության, այդ թվում՝ քանդման կամ ապամոնտաժման թույլտվության տրամադրման մասին դիմումը ներկայացվել է նախագծման թույլտվության (առաջադրանքի) գործողության ժամկետը լրանալուց հետո.

4) նախագծման թույլտվություն (առաջադրանք) չպահանջվող դեպքերում՝
ա. նախագծային փաստաթղթերը չեն համապատասխանում հաստատված գոտևորման նախագծով սահմանված պահանջներին,

բ. թեև սույն կարգի 39-րդ կետին համապատասխան ներկայացված դիմումում նշվել է ինժեներական ենթակառուցվածքի նոր ծառայությունների մատուցման կամ ծառայությունների մատուցման փոփոխության անհրաժեշտության բացակայության մասին, սակայն դրանք անհրաժեշտ են.

5) սույն կարգի 116-րդ կետում նշված դեպքերում, եթե մերժվում է քանդման (ապամոնտաժման) թույլտվությունը կամ եթե չի ներկայացվել օրենքով (կամ սույն կարգի 98-րդ կետով) սահմանված տեղական տուրքի վճարման անդորրագիրը (անդորրագրերը).

6) նախագծային փաստաթղթերի կազմը և բովանդակությունը չեն համապատասխանում քաղաքաշինության բնագավառի պետական լիազորված մարմնի գերատեսչական ակտերով սահմանված պահանջներին.

7) դիմումով նոր շինարարության, այդ թվում՝ քանդման կամ ապամոնտաժման իրականացման համար հայցվող ժամկետը 1.5-ից ավելի անգամ գերազանցում է նախագծով նախատեսված՝ շինարարության, այդ թվում՝ քանդման կամ ապամոնտաժման տևողության նորմերով հաշվարկված ժամկետը:

(106-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն, 23.03.17 N 280-Ն)

107. Եթե դիմումին կից ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ, ապա իրավասու մարմինն օրենքով սահմանված կարգով կառուցապատողին առաջարկում է 5-օրյա ժամկետում համալրել բացակայող փաստաթղթերը:

Եթե սույն կարգի 98-րդ կետով նախատեսված դիմումը սույն կարգի 106-րդ կետով սահմանված հիմնավորմամբ մերժվում է, ապա կառուցապատողը կարող է կատարել համապատասխան փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ ու կրկին դիմել իրավասու մարմնին: Իրավասու մարմինը քննարկում է կրկնակի դիմումը և սույն կարգի 100-րդ կետով սահմանված ժամկետներում կառուցապատողին է տրամադրում համաձայնեցված նախագծային փաստաթղթերն ու շինարարության (այդ թվում՝ քանդման կամ ապամոնտաժման) թույլտվությունը, եթե բացակայում են կրկնակի դիմումի մերժման հիմքերը:

(107-րդ կետը լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

108. Հաստատված նախագծային փաստաթղթերում փոփոխությունները կատարվում են սույն կարգով նախատեսված ընթացակարգերին համապատասխան:

109. Կառուցապատման նախագծի շինարարության թույլտվությունը տրվում է քաղաքաշինական համալիրում ներառված օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի, իսկ բազմակի օգտագործման կամ սերտիֆիկացված

նախագծերով կառուցապատում իրականացնելու դեպքում՝ դրանց տեղակայման նախագծերի հիման վրա:

110. Շինարարության թույլտվությունը մերժվում է միայն սույն կարգի 106-րդ կետով սահմանված հիմքերով, ընդ որում, կատարված ծախսերի ռիսկը կրում է կառուցապատողը:

111. Նոր կառուցվող շենքերի, շինությունների համար շինարարության թույլտվությամբ սահմանվում է շինարարության ավարտի ժամկետ՝ ըստ հայցվող ժամկետի, բայց ոչ ավելի նախագծային փաստաթղթերում նախատեսված ժամկետների 1.5-ապատիկից: Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի դեպքում շինարարության թույլտվությամբ՝ կառուցապատողի հայեցողությամբ, սահմանվում է նաև շահագործման թույլտվության ձևակերպման ժամկետը:

112. Գոյություն ունեցող շենքերի և շինությունների վերակառուցման (ներառյալ՝ քանդման), վերականգնման, ուժեղացման և բարեկարգման աշխատանքների համար թույլտվությունը տրվում է նախագծային փաստաթղթերով տվյալ օբյեկտի շինարարության (քանդման կամ ապամոնտաժման) տևողության նորմերով հաշվարկված ժամկետով:

113. Սույն կարգի 111-րդ կետով սահմանված ժամկետների հաշվարկի սկիզբ է համարվում «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով շինարարության թույլտվությունն ուժի մեջ մտնելու օրը, իսկ բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի դեպքում շահագործման թույլտվության ձևակերպման հաշվարկի սկիզբ է համարվում ավարտական ակտի հիմքով կառուցվող (վերակառուցվող, վերականգնվող, ուժեղացվող, արդիականացվող, ընդլայնվող) շինության ավարտի պետական գրանցման հաջորդ օրը: Ընդ որում, բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի համար, շինարարության թույլտվություն տրամադրելու մասին կառուցապատողի դիմումում համապատասխան նշման դեպքում, ավարտական ակտի և շահագործման թույլտվության ստացման ժամկետը կարող է նաև լինել նույնը, և իրավասու մարմնի կողմից այդ կառուցված օբյեկտի շինարարության փաստագրումը ձևակերպվում է սույն կարգի VII բաժնով սահմանված ընթացակարգով:

114. Ավարտված շինարարական օբյեկտն ընդունող հանձնաժողովի աշխատանքի համար նախատեսվող ժամկետը ներառվում է շինարարության տևողության մեջ՝ բացառությամբ բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիայի) օբյեկտների, որոնց ժամկետը յուրաքանչյուր առանձին դեպքում սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

115. Կառուցման փուլում հողամասի (հողամասի բաժնեմասի) և կառուցվող շենքի կամ շինության նկատմամբ քաղաքաշինական փաստաթղթերով սահմանված կառուցապատողի իրավունքներն ու պարտականությունները լրիվ կամ ճարտարապետաշինարարական նախագծով նախատեսված առանձին գույքային միավորների մասով այլ անձի փոխանցումը «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով պետական գրանցման դեպքում շինարարության (քանդման կամ ապամոնտաժման, կամ տեղադրման) թույլտվությունը և դրանով սահմանված պայմանները պահպանվում են լրիվ ծավալով նոր կառուցապատողի (համակառուցապատողի) համար: Ընդ որում՝ կառուցապատողի իրավունքներն ու պարտականությունները լրիվ ծավալով ձեռք բերած նոր կառուցապատողի համար շինարարության թույլտվությամբ սահմանված ժամկետները ենթակա են երկարաձգման՝ ըստ օբյեկտի մնացորդային աշխատանքների իրականացման համար շինարարության նորմերով հաշվարկվող ժամկետների՝ առանց նախորդ կառուցապատողի խախտման համար նոր կառուցապատողին պատասխանատվություն առաջադրելու:

116. Եթե նոր կառուցվող օբյեկտների շինարարությունը հնարավոր չէ՝ առանց տվյալ կառուցապատվող հողամասում գտնվող շենքի (շենքերի) և կամ շինության (շինությունների) քանդման, ապա նոր կառուցվող օբյեկտների համար տրված շինարարության թույլտվությունը՝ համապատասխան նշումով, նաև քանդման (կամ ապամոնտաժման) թույլտվություն է, ընդ որում, քանդումը կամ ապամոնտաժումն իրականացվում են սահմանված կարգով համաձայնեցված նախագծային փաստաթղթերով ամրագրված հաջորդականությամբ և կարգով: Սույն կետով նախատեսված դեպքերում շինարարության թույլտվության և քանդման թույլտվության համար օրենքով սահմանված տուրքերը վճարվում են միաժամանակ:

117. Շինարարության (քանդման կամ ապամոնտաժման) թույլտվության հիման վրա ցանկացած շինարարական և գույքահեռ աշխատանք կարող է իրականացվել բացառապես սույն կարգով համաձայնեցված ու հաստատված նախագծային փաստաթղթերի, նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:

118. Պատմամշակութային հուշարձանի տեղափոխման՝ օրենքով սահմանված բացառիկ դեպքերում, պատմամշակութային հուշարձանների բնագավառի լիազորված մարմնի դրական եզրակացության հիման վրա և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության թույլտվության առկայության դեպքում իրավասու մարմնի կողմից տրվում է հուշարձանի ապամոնտաժման թույլտվություն՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 և 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2338-Ն որոշումներով սահմանված պահանջների ապահովմամբ:

(118-րդ կետը լրաց., փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

119. Եթե օբյեկտի քանդումը չի նախատեսում նոր օբյեկտի կառուցում, և հաջորդող աշխատանքների իրականացման համար չի պահանջվում շինարարության թույլտվություն, կամ սույն կարգի 58-րդ կետին համապատասխան՝ կառուցապատվող հողամասի ինժեներական հետազննումներն անհնարին են՝ առանց քանդման աշխատանքների, ապա կառուցապատողը (սեփականատերը կամ նրա կողմից՝ սահմանված կարգով լիազորված անձը) քանդման թույլտվություն ստանալու համար իրավասու մարմին է ներկայացնում դիմում՝ համաձայն N 5 հավելվածի N

2-2 ձևի: Կառուցապատողը պարտավոր է օրենքով սահմանված կարգով վճարել քանդման թույլտվության համար օրենքով սահմանված տուրքը և քանդումն իրականացնել սահմանված կարգով համաձայնեցված նախագծային փաստաթղթերին համապատասխան:

120. Քանդման (ապամոնտաժման) թույլտվությունն իրավասու մարմնի կողմից տրամադրվում կամ մերժվում է սույն կարգի 100-րդ կետով սահմանված ժամկետներում, ընդ որում, թույլտվությունը մերժվում է միայն սույն կարգի 58-րդ, 116-րդ, 118-րդ և 119-րդ կետերով սահմանված պահանջները չբավարարելու հիմքերով, իսկ կրկնակի դիմումն իրավասու մարմին ներկայացնելու դեպքում՝ այն քննարկվում է սույն կարգի 107-րդ կետով սահմանված պահանջներով:
(120-րդ կետը լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

121. Քանդման (ապամոնտաժման) թույլտվությունների տրամադրման ընթացակարգն իրականացվում է՝ քանդման ենթակա օբյեկտի ռիսկայնության աստիճանի (կատեգորիայի) համար սույն կարգով սահմանված պահանջներին համապատասխան:

122. Իրավասու մարմինը 3-օրյա ժամկետում շինարարության (քանդման կամ ապամոնտաժման) թույլտվության պատճենները ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության համապատասխան հարկային (տարածքային) տեսչություն: Իրավասու մարմինը տրամադրած թույլտվության մասին նույն ժամկետում իրազեկում է նաև Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան մարզպետներին (բացառությամբ Երևան քաղաքի):

(122-րդ կետը փոփ. 20.09.18 N 1036-Ն)

123. Շինարարության թույլտվությամբ սահմանված ժամկետներում կառուցապատումը (բացառությամբ գյուղական բնակավայրերում իրականացվող կառուցապատման և անհատական բնակելի տների) չավարտելու դեպքում իրավասու մարմինը կառուցապատողին գրավոր նախագգուշացնում է շինարարության թույլտվությամբ սահմանված ժամկետը երկարաձգելու և այդ ժամկետում կառուցապատումն ավարտելու կամ սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող քաղաքաշինական գործունեության օբյեկտն օտարելու մասին:

124. Իրավասու մարմնի կողմից շինարարության (քանդման կամ ապամոնտաժման) թույլտվությամբ սահմանված շինարարության (քանդման կամ ապամոնտաժման) տևողությունը կարող է երկարաձգվել ոչ ավելի, քան տվյալ օբյեկտի չիրականացված աշխատանքների համար շինարարության (քանդման կամ ապամոնտաժման) տևողության նորմերով հաշվարկված ժամկետի չափով:

(124-րդ կետը լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

125. Սույն կարգի 123-րդ կետով սահմանված դեպքում կառուցապատողը շինարարության թույլտվություն սովոր մարմնի կողմից՝ օրենքով սահմանված կարգով ենթարկվում է վարչական պատասխանատվության:

126. Եթե կառուցապատողը նախագգուշացումն ստանալուց հետո մեկամսյա ժամկետում չի դիմում շինարարության թույլտվություն սովոր մարմնին՝ շինարարության ժամկետը երկարաձգելու մասին հայտով, կամ շինարարության թույլտվությամբ սահմանված նոր ժամկետում չի ավարտում կառուցապատումը, կամ չի օտարում սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող օբյեկտը, ապա շինարարության թույլտվություն սովոր մարմինը նրան կրկին ենթարկում է վարչական պատասխանատվության և դիմում դատարան տվյալ օբյեկտը կառուցվող շենքից անշարժ գույք գնելու իրավունք ունեցող անձանց իրավունքների ծանրաբեռնմամբ և կառուցապատողի հատուկ հաշվի մնացորդի նկատմամբ իրավունքներով հանդերձ վաճառելու հայցով՝ դատարանի սահմանած կարգով և գնով, բայց ոչ պակաս, քան օբյեկտի կադաստրային արժեքի 75 տոկոսի չափով:

127. Կառուցապատողի կողմից սույն կարգի 126-րդ կետում նշված հայտն իրավասու մարմին է ներկայացվում՝ համաձայն N 5 հավելվածի N 2-1 ձևի:

128. Շինարարության թույլտվության հետ միասին կառուցապատողին է տրվում շինարարության վարման մատյանը՝ դրոշմակնքված իրավասու մարմնի կողմից: Շինարարության վարման մատյանի ձևը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության նախարարությունը:

129. Կառուցապատողը շինարարական (քանդման, ապամոնտաժման) աշխատանքներն սկսելուց առնվազն 3 օր առաջ, համաձայն N 5 հավելվածի N 2-5 ձևի, ծանուցում է (էլեկտրոնային համակարգի միջոցով ծանուցելու դեպքում՝ սույն որոշման N 3 հավելվածի 6-րդ կետում նշված գրանցման համարով) իրավասու մարմնին, որն իր հերթին՝ եռօրյա ժամկետում դրա մասին իրազեկում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնին՝ կցելով սույն կետում նշված ձևաթղթով կառուցապատողի ներկայացրած տեղեկանքի պատճենը:

(129-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն, փոփ. 20.09.18 N 1036-Ն)

130. Շինարարության (քանդման կամ ապամոնտաժման) թույլտվության տրամադրման օրվանից շինարարության տևողության ժամանակահատվածի կեսը լրանալու ժամկետում շինարարական աշխատանքներ չսկսելու դեպքում կառուցապատողը կարող է դիմել իրավասու մարմնին՝ ելակետային տվյալների, կառուցապատման և տեխնիկական պայմանների հնարավոր փոփոխությունների մասին լրացուցիչ տվյալներ ստանալու, դրանց փոփոխման արդյունքում լրամշակված նախագծային փաստաթղթերը սահմանված կարգով իրավասու մարմնի կողմից վերահամաձայնեցնելու (վերահաստատելու) և սույն կարգին համապատասխան նոր թույլտվություն ստանալու համար:

Այն դեպքերում, երբ ելակետային տվյալներում, կառուցապատման և տեխնիկական պայմաններում որևէ փոփոխություն կատարելու անհրաժեշտություն առկա չէ, ապա, հաշվի առնելով սույն որոշման N 2 հավելվածի 45-րդ

կետով սահմանված պահանջը (մասնավորապես՝ փորձագիտական դրական եզրակացության կամ երաշխավորագրի գործողության համար սահմանված երեք տարվա ժամկետի լրանալը, որի դեպքում կառուցապատողը պետք է ապահովի նախկինում համաձայնեցված նախագծային փաստաթղթերի նոր փորձաքննություն կամ երաշխավորագիր), կառուցապատողը դիմում է իրավասու մարմնին՝ դիմումին կցելով նոր թույլտվության համար անհրաժեշտ տեղական տուրքի վճարումը հավաստող համապատասխան անդորրագիրը և սույն կարգի 101-րդ կետին համապատասխան՝ իրեն հանձնված նախագծային փաստաթղթերի բնօրինակը (բնօրինակները)՝ սույն կարգի 100-րդ կետով սահմանված ժամկետներում վերահամաձայնեցնելու (վերահաստատելու) համար:

Սույն կետով սահմանված գործառույթներն իրականացվում են սույն կարգի 38-41-րդ կետերով սահմանված պահանջների ապահովմամբ՝ հաշվի առնելով սույն կետում նշված առանձնահատկությունները, իսկ տրամադրված նոր շինարարության թույլտվության մեջ «Այլ պայմաններ» մասում կատարվում է գրառում՝ կառուցապատողին տրված նախորդ շինարարության թույլտվությունը (թույլտվությունները) ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ:

Սույն կետում նշված նախագծային փաստաթղթերի վերահամաձայնեցումը (վերահաստատումը) իրականացվում է իրավասու մարմնի կողմից՝ նախկինում համաձայնեցված նախագծային փաստաթղթերի բնօրինակի (բնօրինակների) վրա համապատասխան նշում (գրառում) կատարելու միջոցով:

(130-րդ կետը խմբ. 16.06.16 N 630-Ն, փոփ. 23.03.17 N 280-Ն)

131. Շինարարական աշխատանքներ չսկսելու արդյունքում, մինչև սույն կարգի 130-րդ կետով սահմանված ժամկետը լրանալը, կառուցապատողի կողմից սահմանված կարգով նախատեսված դիմում չներկայացվելու դեպքում իրավասու մարմնի նախաձեռնությամբ շինարարության թույլտվությունն ուժը կորցրած է ճանաչվում՝ դրա մասին եռօրյա ժամկետում պատշաճ կարգով ծանուցելով կառուցապատողին և Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առնթր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեին՝ կառուցվող շինության նկատմամբ կառուցապատողի գրանցված իրավունքների դադարեցում գրանցելու համար:

(131-րդ կետը խմբ. 16.06.16 N 630-Ն)

132. N 4 հավելվածով սահմանված միջին ռիսկայնության աստիճանի (II կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների շինարարության որակի նկատմամբ տեխնիկական հսկողությունը (բացառությամբ «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով տեխնիկական հսկողության լիցենզիա չպահանջող դեպքերի) կարող է փոխարինվել շինարարական աշխատանքների պատասխանատու կապալառուի երաշխավորագրով՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 2-ի N 775-Ն և 2009 թվականի հուլիսի 2-ի N 777-Ն որոշումներով սահմանված պահանջների ապահովման պայմանով:

(132-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

133. Կառուցապատողը շինարարության ընթացքում պարտավոր է 5-օրյա ժամկետում իրավասու մարմնին ծանուցել շինարարության թույլտվության և (կամ) N 5 հավելվածի N 2-5 ձևի տեղեկանքի տվյալների փոփոխման մասին (N 5 հավելվածի N 4-5 ձև), որի վերաբերյալ իրավասու մարմնին իր հերթին՝ եռօրյա ժամկետում գրավոր իրազեկում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնին՝ կցելով կառուցապատողի ներկայացրած՝ սույն կետում նշված տեղեկանքի պատճենը:

(133-րդ կետը փոփ. 20.09.18 N 1036-Ն)

134. Կառուցման փուլում հողամասի (հողամասի բաժնեմասի) և կառուցվող շենքի նկատմամբ քաղաքաշինական փաստաթղթերով սահմանված կառուցապատողի իրավունքներն ու պարտականությունները լրիվ կամ ճարտարապետաշինարարական նախագծով նախատեսված առանձին գույքային միավորների մասով այլ անձի փոխանցելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեն եռօրյա ժամկետում փոփոխության մասին գրավոր տեղեկացնում է իրավասու մարմնին և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնին:

(134-րդ կետը փոփ. 20.09.18 N 1036-Ն)

135. Եթե կառուցապատողն աշխատանքների կատարման ընթացքում թույլ է տվել սույն կարգի 129-րդ, 130-րդ և 133-րդ կետերով սահմանված դրույթների խախտում, ապա խախտումը բացահայտվելու պահից շինարարության թույլտվության գործողությունը կասեցվում է իրավասու մարմնի որոշմամբ՝ մինչև կասեցման պատճառների վերացումը, ընդ որում, կասեցումը հիմք չէ շինարարության թույլտվության գործողության ժամկետը երկարաձգելու համար: Շինարարության թույլտվությունը կարող է կասեցվել նաև օրենքով վարչական ակտերի կասեցման համար նախատեսված դեպքերում և կարգով:

136. Առանց շինարարության թույլտվության կատարվում են միայն N 4 հավելվածի N 1 ցանկով (այսուհետ՝ ցանկ) սահմանված ցածր ռիսկայնության աստիճանի (I կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների շինարարական աշխատանքները: Ցանկում աստղանիշով (*) նշված՝ շենքերի արտաքին տեսքը փոփոխող ընթացիկ նորոգման, այդ թվում՝ շենքերի ճակատների փողոցահայաց հատվածներում դեկորատիվ տարրերի տեղադրման, ինչպես նաև ընդհանուր օգտագործման տարածքներում բարեկարգման աշխատանքների իրականացման համար (եթե բարեկարգման աշխատանքներ իրականացնողն իրավասու մարմինը չէ)՝

- 1) դիմողը կազմում է էսքիզային նախագիծ և N 5 հավելվածի N 4-1 ձևի դիմումով այն ներկայացնում է իրավասու մարմնին.
- 2) իրավասու մարմինը դիմումն ստանալու օրվանից 5-օրյա ժամկետում տալիս է համաձայնություն կամ մերժում այն՝ նշելով մերժման հիմքերը.

3) մերժման դեպքում կրկնակի դիմելու և իրավասու մարմնի ներկայացրած պահանջները դիմողի կողմից կատարվելու դեպքում՝ համաձայնության տրամադրման հարցը քննարկվում է ոչ ավելի, քան եռօրյա ժամկետում:
(136-րդ կետը խմբ. 16.06.16 N 630-Ն)

137. Պատմամշակութային հուշարձանների փոփոխմանն առնչվող դեպքերում սույն կարգի 136-րդ կետի 1-ին ենթակետում նշված փաստաթղթերն իրավասու մարմինը եռօրյա ժամկետում ներկայացնում է պատմամշակութային հուշարձանների բնագավառի լիազորված մարմին՝ համաձայնեցման, որի՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2338-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կամ համապատասխան տարածքային մարմնի թույլտվության առկայության դեպքում իրավասու մարմին ներկայացված կարծիքը, որոշումները հիմք են դիմողին համաձայնություն տալու, դիտողություններով լրամշակման վերադարձնելու կամ մերժելու համար:

(137-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

VII. ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱԿՏԸ (ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ԾԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓԱՍՏԱԳՐՈՒՄԸ)

138. Կառուցված շինության (այդ թվում՝ վերակառուցված, վերականգնված, ուժեղացված, արդիականացված, ընդլայնված) շինարարական աշխատանքների իրականացման ավարտը և, ըստ գործառնական նշանակության, շահագործման ընդունումը, բացառությամբ սույն կարգի 23.1-ին կետով սահմանված շինարարական աշխատանքների, փաստագրվում են ավարտական ակտով (շահագործման թույլտվությամբ)՝ համաձայն N 5 հավելվածի N 3-1 ձևի, հաստատված նախագծով նախատեսված՝ շինարարության թույլտվություն պահանջող բոլոր շինարարական-մոնտաժային աշխատանքներն իրականացվելուց և օրենքով ու սույն կարգով սահմանված պահանջներին համապատասխան կապալառուի կողմից ավարտված շինարարական օբյեկտը կառուցապատողին հանձնելուց և կառուցապատողի կողմից այն ընդունվելուց հետո:

(138-րդ կետը լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

139. Համայնքի տարածքում ավարտական ակտը (շահագործման թույլտվությունը) տալիս է համայնքի ղեկավարը:

140. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ՝ հատկապես վտանգավոր և տեխնիկապես բարդ կամ երկու և ավելի պետությունների շահերին առնչվող Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների շինարարական կապալի պայմանագրով կատարված աշխատանքի արդյունքն ընդունվում է այդ որոշմամբ ստեղծված ընդունող հանձնաժողովի կողմից՝ անհրաժեշտության դեպքում սույն կարգը լրացնող հատուկ պահանջների ամրագրմամբ, եթե միջազգային պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

141. Ավարտված շինարարական օբյեկտի՝ հաստատված նախագծին և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պարտադիր պահանջներին համապատասխանությունը հավաստվում է ընդունող հանձնաժողովի ակտով (այսուհետ՝ ընդունող հանձնաժողովի ակտ)՝ համաձայն N 5 հավելվածի N 3-2-1 ձևի, և հիմնավորվում է կատարողական փաստաթղթերով կամ օբյեկտի տեխնիկական վիճակի (շահագործման ենթակա լինելու) մասին համապատասխան հետազննության դրական եզրակացություններով:

142. Կատարողական փաստաթղթերի փաթեթը կազմում է կապալառուն՝ տեխնիկական հսկողություն, օրենքով կամ պայմանագրով նախատեսված դեպքերում՝ հեղինակային հսկողություն իրականացնող անձանց մասնակցությամբ: Կատարողական փաստաթղթերի կազմը և ձևերը սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության նախարարի հրամանով:

143. Եթե Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով տեխնիկական հսկողությունը փոխարինվել է շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կապալառու կազմակերպության երաշխավորագրով, ապա սույն կարգով տեխնիկական հսկողությանը վերապահված գործառույթներն իրականացնում է կապալառու կազմակերպությունը:

144. Կատարողական փաստաթղթերը (ակտերը) և շինարարության վարման մատյանը պահպանվում են կառուցապատողի մոտ, և ընդունող հանձնաժողովի անդամները՝ ըստ անհրաժեշտության, կարող են ուսումնասիրել դրանք՝ պահանջելով կառուցապատողից: Կատարողական փաստաթղթերի կամ դրանց մի մասի բացակայության դեպքում կապալառուն պարտավոր է իր միջոցների հաշվին վերականգնել դրանք՝ անհրաժեշտ տեխնիկական հետազոտություններ կամ փորձարկումներ կատարելու միջոցով: Եթե կապալառուն որևէ հիմքով (սնանկություն, գործադիր մարմնի կալանավորում կամ բացակայություն, կառուցապատողի դեմ դատական վեճերի առկայություն), ինչպես նաև «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ ոչ ձեռնարկատիրական նպատակով կառուցվող օբյեկտների դեպքում, չի մասնակցում ընդունող հանձնաժողովի աշխատանքներին, ապա անհրաժեշտ տեխնիկական հետազոտությունների կամ փորձարկումների կատարումը պատվիրում է կառուցապատողը: Միջին ռիսկայնության աստիճանի (II կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող այն օբյեկտները, որոնք «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված են ոչ ձեռնարկատիրական նպատակով կառուցված օբյեկտներ և կարող են կառուցվել առանց շինարարության իրականացման և (կամ) շինարարական որակի տեխնիկական հսկողության լիցենզիա ունեցող անձանց ներգրավմամբ, կամ այն դեպքերում, երբ ընդունող հանձնաժողովի կազմում ներգրավված չէ տարածքային բաժնի ներկայացուցիչը, ապա կառուցված օբյեկտի

շահագործման ենթակա լինելու փաստը երաշխավորվում կամ հավաստվում է օբյեկտի հեղինակային հսկողություն իրականացնող պատասխանատու կապալառուի կողմից տրված գրավոր երաշխավորագրով կամ կառուցապատողի հայեցողությամբ՝ համապատասխան տեխնիկական հետազննության դրական եզրակացությամբ:

(144-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

145. Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի (այդ թվում՝ պետությանը տրամադրված վարկային և դրամաշնորհային) միջոցների հաշվին կամ դրանց ներգրավմամբ, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների ավարտական ակտի (շահագործման թույլտվության) ձևակերպման համար պարտադիր հիմք են հանդիսանում ծրագիրն իրականացնող պետական հիմնարկի կատարած աշխատանքները ճարտարապետաշինարարական նախագծային փաստաթղթերին համապատասխանելու վերաբերյալ եզրակացությունը և ընդունող հանձնաժողովի ակտը:

146. Ընդունող հանձնաժողովը ձևավորում և ղեկավարում է կառուցապատողը (բացառությամբ սույն կարգի 140-րդ կետով նախատեսված դեպքերի):

147. Ընդունող հանձնաժողովի կազմում ներգրավվում են կառուցապատողի, կապալառուի, տեխնիկական հսկողություն և օրենքով կամ պայմանագրով նախատեսված դեպքերում՝ հեղինակային հսկողություն իրականացնող անձինք, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի համապատասխան տարածքային բաժնի (այսուհետ՝ տարածքային բաժին), մատակարար կազմակերպությունների, ինչպես նաև օրենքով համապատասխան վերահսկողական իրավասություններով օժտված այլ շահագրգիռ պետական մարմինների (այսուհետ՝ շահագրգիռ պետական մարմին) և իրավասու մարմնի ներկայացուցիչները: Ընդ որում, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիայի) և բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների դեպքում հանձնաժողովի կազմում ներգրավվում են նաև հրդեհային և տեխնիկական անվտանգության բնագավառում վերահսկողություն իրականացնող տեսչական մարմնի համապատասխան մասնագետներ: Միջին ռիսկայնության աստիճանի (II կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների դեպքում ընդունող հանձնաժողովի կազմում ներգրավվում է տարածքային բաժնի ներկայացուցիչը՝ բացառությամբ «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված ոչ ձեռնարկատիրական նպատակով կառուցված օբյեկտների:

Սյն դեպքերում, երբ օբյեկտի վերակառուցման (վերականգնման, ուժեղացման, արդիականացման) կամ գործառնական նշանակության փոփոխության հետևանքով չի առաջացել որևէ ինժեներական ենթակառուցվածքի նոր ծառայությունների մատուցման կամ ծառայությունների մատուցման փոփոխության անհրաժեշտություն, նշված ծառայության մատակարար կազմակերպության ներկայացուցիչը չի ընդգրկվում ավարտված շինարարական օբյեկտն ընդունող հանձնաժողովի կազմում:

(147-րդ կետը լրաց., փոփ. 16.06.16 N 630-Ն, լրաց. 07.12.17 N 1556-Ն, փոփ. 20.09.18 N 1036-Ն)

148. Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների հաշվին կառուցվող շինարարական օբյեկտներն ընդունող հանձնաժողովների կազմում լրացուցիչ ընդգրկվում է նաև համապատասխան մարզպետարանի ներկայացուցիչը:

(148-րդ կետը խմբ. 29.11.18 N 1353-Ն)

149. Տարածքային բաժնի և շահագրգիռ պետական մարմինների՝ ընդունող հանձնաժողովի աշխատանքին մասնակցությունը համարվում է այդ մարմինների կողմից օրենքով իրենց լիազորությունների սահմաններում կատարված, ավարտված շինարարական օբյեկտի վերջնական ստուգում: Սույն կարգի 152-րդ կետին համապատասխան ընդունող հանձնաժողովի ակտն ստորագրվելուց հետո այդ օբյեկտում տվյալ շինարարությանը վերաբերող այլ ստուգումներ չեն կատարվում՝ բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի կատարման նկատմամբ հսկողության և վերահսկողության գործառնությունների, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված՝ ավարտական արձանագրության կազմման դեպքի:

150. Մատակարար կազմակերպությունների կողմից սույն կարգի 152-րդ կետին համապատասխան ընդունող հանձնաժողովի ակտի ստորագրումը հիմք է այդ կազմակերպությունների կողմից համապատասխան ծառայությունների մատուցման պայմանագիր կնքելու համար:

151. Կառուցապատողը կապալառուի կողմից, իսկ սույն կարգի 145-րդ կետով նախատեսված դեպքում ծրագիրն իրականացնող պետական հիմնարկից շինարարությունն ավարտվելու մասին հաղորդումն ստանալուց հետո մինչև ընդունող հանձնաժողովի աշխատանքներն սկսելը, դիմում է շահագրգիռ պետական մարմիններին (օրենքով սահմանված դեպքերում) և իրավասու մարմնին՝ հանձնաժողովի աշխատանքներում ներգրավվելու առաջարկությամբ, որի վերաբերյալ 5-օրյա ժամկետում ստանում է համապատասխան ներկայացուցչի թեկնածությունը: Հանձնաժողովի աշխատանքն իրականացվում է կառուցապատողի հաշվին:

152. Ընդունող հանձնաժողովի ակտը պետք է ստորագրված լինի հանձնաժողովի բոլոր անդամների կողմից, որոնցից յուրաքանչյուրն իր իրավասության սահմաններում պատասխանատվություն է կրում հանձնաժողովի կողմից ընդունված որոշման համար՝ օրենքով սահմանված կարգով: Հանձնաժողովի շահագրգիռ պետական մարմինների անդամների իրավասությունները սահմանում է համապատասխան բնագավառի լիազոր մարմնի ղեկավարը:

(152-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն, փոփ. 10.07.18 N 765-Ն)

153. Ընդունող հանձնաժողովի անդամն ակտը չստորագրելու դեպքում հանձնաժողովի նախագահին է տրամադրում իր իրավասության սահմաններում արված դիտողությունները՝ նշելով արձանագրված թերությունները: Նշված

թերությունները պետք է վերացվեն շինարարական կապալի պայմանագրով սահմանված ժամկետում, այլապես օբյեկտը հանձնաժողովի կողմից չի ընդունվում:

154. Տարածքային բաժինը (սույն կարգի 147-րդ կետով նախատեսված դեպքերում) և շահագրգիռ մարմինները Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ իրենց վերապահված իրավասության սահմաններում տալիս են եզրակացություն՝ ստորագրելով ընդունող հանձնաժողովի ակտը՝ հավաստելով ավարտված շինարարական աշխատանքների համապատասխանությունը հաստատված նախագծային փաստաթղթերին, տրամադրված տեխնիկական պայմաններին և սույն կարգի պահանջներին՝ դիմումն ստանալու օրվանից հետևյալ ժամկետներում՝

1) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ II և III ռիսկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ եռօրյա ժամկետում:

2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ IV և V ռիսկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ 5-օրյա ժամկետում:

(154-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

155. Սույն կարգի 154-րդ կետին համապատասխան ստացված եզրակացությունները հիմք են մատակարար կազմակերպությունների կողմից համապատասխան ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր կնքելու համար:

156. Տրամադրված տեխնիկական պայմաններին և սույն կարգի պահանջներին՝ ավարտված շինարարական աշխատանքների անհամապատասխանության դեպքում տարածքային բաժինը և (կամ) շահագրգիռ մարմինը նշված ժամկետում պարտավոր է կառուցապատողին տրամադրել իր իրավասության սահմաններում արված դիտողությունները՝ նշելով արձանագրված թերությունները: Նշված թերությունները վերացնելուց հետո կառուցապատողը կրկին դիմում է համապատասխան մարմնին, որը եռօրյա ժամկետում տալիս է իր եզրակացությունը:

157. Կառուցապատողի հայեցողությամբ՝ շինարարական համալիրի կազմում ընդգրկված առանձին շենքերի ու շինությունների համար՝ սույն կարգի VII և VIII բաժիններով սահմանված ընթացակարգերով կարող են ձևակերպվել առանձին ավարտական ակտեր և (կամ) շահագործման թույլտվություններ, եթե համալիրի կազմում ընդգրկված այդ օբյեկտների համար՝ սույն կարգով սահմանված ընթացակարգով իրավասու մարմնի կողմից համաձայնեցվել են առանձին նախագծային փաստաթղթեր:

(157-րդ կետը խմբ. 23.03.17 N 280-Ն)

158. Ձմռան ամիսներին ձևակերպվող ավարտական ակտով (շահագործման թույլտվությամբ) կարող է նախատեսվել շինարարության թույլտվություն չպահանջող բարեկարգման աշխատանքները մոտակա զարնանային-ամառային ամիսներին իրականացնելու վերաբերյալ պայման: Այդ աշխատանքներն ավարտվում են ավարտական ակտով սահմանված ժամկետում և ընդունվում կառուցապատողի կողմից շահագործումը փաստագրող իրավասու մարմնի ներկայացուցչի մասնակցությամբ:

159. Առևտրային իրացման նպատակով կառուցվող անհատական բնակելի (այդ թվում՝ բլոկացված) տների և դրանց կից տնտեսական շինությունների ներքին հարդարման շինարարական աշխատանքների ոչ լրիվ իրականացման դեպքում ավարտական ակտը (շահագործման թույլտվությունը) ձևակերպվելուց հետո շինարարության թույլտվություն չպահանջող ներքին հարդարման աշխատանքները՝ համաձայն N 4 հավելվածի N 1 ցանկի, կարող են կատարվել նոր սեփականատիրոջ կողմից, ընդ որում, ընդհանուր օգտագործման տարածքների ներքին հարդարման, կանաչապատման աշխատանքները, ինչպես նաև ինժեներատեխնոլոգիական սարքավորումների մոնտաժման և գործարկման աշխատանքները պետք է պարտադիր իրականացվեն ամբողջությամբ:

160. Ավարտված շինարարության շահագործումը փաստագրելու նպատակով կառուցապատողն ընդունող հանձնաժողովի ակտն ստորագրվելուց հետո 10-օրյա ժամկետում՝ համաձայն N 5 հավելվածի N 3-3-1 ձևի, դիմում է իրավասու մարմնին՝ սույն կարգի 138-րդ կետով նախատեսված համապատասխան վարչական ակտի ձևակերպման համար: Դիմումին կից ներկայացվում են՝

- 1) ընդունող հանձնաժողովի ակտը.
- 2) կատարողական փաստաթղթերի ցանկը կամ շինությունը շահագործման ենթակա լինելու վերաբերյալ համապատասխան տեխնիկական հետազննության դրական եզրակացությունը.
- 3) ավարտական ակտի և շահագործման թույլտվության տրամադրման համար «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով վճարների մուծումը հավաստող անդորրագրերը:

161. (կետն ուժը կորցրել է 23.03.17 N 280-Ն)

162. (կետն ուժը կորցրել է 23.03.17 N 280-Ն)

163. Իրավասու մարմինը ներկայացված փաստաթղթերի հիման վրա տրամադրում է ավարտական ակտը (շահագործման թույլտվությունը)՝ դիմումն ստանալու օրվանից՝

1) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ II և III ռիսկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ եռօրյա ժամկետում.

2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ IV և V ռիսկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ 5-օրյա ժամկետում:

164. Սույն կարգի 160-րդ, կամ 178-րդ, կամ 192-րդ կետերով նախատեսված դիմումների մերժման դեպքում իրավասու մարմինը սույն կարգի 163-րդ կետով սահմանված ժամկետներում գրավոր տեղեկացնում է դիմողին՝ նշելով մերժման պատճառները, ընդ որում, մերժումը կարող է պատճառաբանվել միմիայն սույն կարգի 160-րդ, կամ 178-րդ, կամ 192-րդ կետերով նախատեսված դիմումների պահանջներին չհամապատասխանելու հիմքով:

(164-րդ կետը փոփ. 23.03.17 N 280-Ն)

165. Իրավասու մարմնի առաջադրած պահանջների բավարարման դեպքում ավարտական ակտը (շահագործման թույլտվությունը) ձևակերպվում է կառուցապատողի կրկնակի դիմումը տալու օրվանից ետոյա ժամկետում:

166. (կետն ուժը կորցրել է 23.03.17 N 280-Ն)

167. Ավարտական ակտը (շահագործման թույլտվությունը) կազմվում է երեք օրինակից, որոնցից մեկը մնում է իրավասու մարմնի մոտ, իսկ երկու օրինակը տրվում է կառուցապատողին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի համապատասխան տարածքային մարմին գրանցման ներկայացնելու համար:

168. (կետն ուժը կորցրել է 23.03.17 N 280-Ն)

169. Համայնքի ղեկավարն ավարտական ակտը (շահագործման թույլտվությունը) ձևակերպելուց հետո 3-օրյա ժամկետում դրա մասին ծանուցում է համապատասխան մարզպետին (բացառությամբ Երևան քաղաքի) և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի տարածքային բաժնին՝ կցելով ձևակերպված վարչական ակտի պատճենը:

(169-րդ կետը փոփ. 20.09.18 N 1036-Ն)

170. Ավարտական ակտը (շահագործման թույլտվությունը) հիմք է կառուցված օբյեկտի և դրա կազմում ստորաբաժանված միավորների նկատմամբ գույքային իրավունքների գրանցման կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում՝ սույլ օբյեկտի շահագործման իրավունքի ամրագրված սահմանափակումը դադարեցնելու համար:

171. Ավարտական ակտի (շահագործման թույլտվության) հիման վրա կառուցված օբյեկտի և դրա կազմում ստորաբաժանված միավորների նկատմամբ գույքային իրավունքների գրանցման համար հիմք է չափագրում (հաշվառում) իրականացրած անձի եզրակացությունն ավարտված շինարարական օբյեկտը ոչ էական շեղումներով կառուցված լինելու վերաբերյալ: Ոչ էական են համարվում՝

- 1) յուրաքանչյուր հարկի մակերեսի՝ մինչև 5 տոկոսի չափով շեղումը.
- 2) կառուցյի բարձրության՝ մինչև 1.2 մետր չափով համամասնական (ըստ հարկերի) շեղումը.
- 3) ներքին միջնորմների և այլ ոչ կառուցվածքային տարրերի տեղադիրքի շեղումները՝ սենքերի հարաչափերի նվազագույն նորմերի պահպանման պայմանով:

(171-րդ կետը խմբ. 23.03.17 N 280-Ն)

172. Սույն կարգի 171-րդ կետով սահմանված շեղումները համարվում են ոչ էական՝ հետևյալ պահանջների ապահովման պայմանով՝

- 1) չեն փոփոխվել հաստատված նախագծային փաստաթղթերով նախատեսված՝
  - ա. օբյեկտի հարկայնությունը,
  - բ. օբյեկտի տեղադրման կարմիր և կառուցապատման գծերը,
  - գ. կառուցապատվող հողամասի սահմանները.
- 2) օբյեկտի կոնստրուկտիվ տարրերին չառնչվող ճարտարապետական արտահայտչամիջոցների (ճակատների, բարձրաքանդակների, ինտերիերի նկարվածք և այլն, եթե այդ շեղումները չեն հակասում քաղաքաշինական կանոնադրության պահանջներին) փոփոխման դեպքում առկա է նախագծող հեղինակի համաձայնությունը.
- 3) սույն կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված փոփոխությունները կատարվել են սույն կետի 1-ին ենթակետի պահանջների իրականացման ապահովմամբ:

VIII. ԲԱԶՄԱԲՆԱԿԱՐԱՆ ԿԱՄ ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՎԱԾ ՇԵՆՔԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱԿՏԻ ՈՒ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅՆՎՈՒԹՅԱՆ ԶԵՎԱԿԵՐՊՄԱՆ ԱՌԱՆՁԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱԿՏԻ ԶԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

173. Կառուցվող (այդ թվում՝ վերակառուցվող, վերականգնվող, ուժեղացվող, արդիականացվող, ընդլայնվող) բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի շինարարական աշխատանքների ավարտը՝ կառուցապատողի հայեցողությամբ, փաստագրվում է ավարտական ակտով՝ համաձայն N 5 հավելվածի N 3-2 ձևի հաստատված նախագծով նախատեսված՝ շինարարության թույլտվություն պահանջող բոլոր շինարարական-մոնտաժային աշխատանքներն իրականացվելուց և օրենքով ու սույն կարգով սահմանված պահանջներին համապատասխան կապալառուի կողմից ավարտված շինարարական օբյեկտը կառուցապատողին հանձնվելուց և կառուցապատողի կողմից այն ընդունվելուց հետո: Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի ավարտական ակտի ձևակերպման գործընթացի իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է առաջնորդվել սույն կարգի VII բաժնում՝ ավարտական ակտի (շահագործման թույլտվության) ձևակերպման համար՝ 139, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 149, 151, 152, 153, 156, 157, 164, 165, 169, 171 և 172-րդ կետերով սահմանված պահանջներով:

(173-րդ կետը փոփ. 23.03.17 N 280-Ն)

174. Կառուցվող բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի շինարարական աշխատանքների ավարտն ընդունող հանձնաժողովը ձևավորում և ղեկավարում է կառուցապատողը՝ համաձայն N 5 հավելվածի N 3-2-2 ձևի: Կառուցման ավարտի գրանցում չունեցող այն բազմաբնակարան շենքերը, որոնց ստորաբաժանված միավորներն

առանձին վկայականներով գրանցված են որպես 100 տոկոսից ցածր ավարտվածություն ունեցող անավարտ շինություններ, կառուցման ավարտի գրանցման նպատակներով սույն կարգով նախատեսված կառուցապատողի գործառնություններն իրականացնում են սեփականատերերի կողմից ընտրված կազմակերպությունը կամ համայնքի ղեկավարի կողմից վերապահված՝ համայնքում այլ բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմինը՝ սեփականատերերի ծախսերով:

175. Անկախ շահագործման հանձնվող բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի շինարարության ռիսկայնության աստիճանից՝ ընդունող հանձնաժողովի կազմում ներգրավվում են կառուցապատողի, կապալառուի, տեխնիկական հսկողություն և օրենքով կամ պայմանագրով նախատեսված դեպքերում՝ հեղինակային հսկողություն իրականացնող անձինք, տարածքային բաժնի, ինչպես նաև օրենքով համապատասխան վերահսկողական իրավասություններով օժտված այլ շահագրգիռ տեսչական մարմինների (այսուհետ՝ շահագրգիռ տեսչական մարմին) և իրավասու մարմնի ներկայացուցիչները:

(175-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն, 20.09.18 N 1036-Ն)

176. Տարածքային բաժինը և շահագրգիռ մարմինները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ իրենց վերապահված իրավասության սահմաններում, տալիս են եզրակացություն՝ ստորագրելով ընդունող հանձնաժողովի ակտը՝ հավաստելով ավարտված շինարարական աշխատանքների համապատասխանությունը հաստատված նախագծային փաստաթղթերին, տրամադրված տեխնիկական պայմաններին և սույն կարգի պահանջներին՝ դիմումն ստանալու օրվանից 10-օրյա ժամկետում:

177. Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի ավարտական ակտի ձևակերպման ժամանակ բոլոր կողմակատների բացվածքներում պետք է տեղադրված լինեն պատուհանները կամ ապակեպատ ցուցափեղկերը, իսկ պատերի արտաքին մակերևույթի ծածկույթն ամբողջությամբ իրականացված լինի ըստ նախագծի, մասնավորապես, երեսապատումը, կամ բարձրորակ սվաղի իրականացումը կամ հարդարման այլ աշխատանքներ:

178. Կառուցվող բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի ավարտական ակտը ձևակերպելու նպատակով կառուցապատողն ընդունող հանձնաժողովի ակտն ստորագրվելուց հետո 10-օրյա ժամկետում՝ համաձայն N 5 հավելվածի N 3-3-2 ձևի, դիմում է իրավասու մարմնին՝ սույն կարգի 173-րդ կետով նախատեսված համապատասխան վարչական ակտի ձևակերպման համար: Դիմումին կից ներկայացվում են՝

- 1) ընդունող հանձնաժողովի ակտը.
- 2) կատարողական փաստաթղթերի ցանկը կամ շինությունը շահագործման ենթակա լինելու վերաբերյալ համապատասխան տեխնիկական հետազննության դրական եզրակացությունը.
- 3) ավարտական ակտի տրամադրման համար «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (կամ սույն կարգի 98-րդ կետով) սահմանված կարգով վճարի մուծումը հավաստող անդորրագիրը:

(178-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

179. *(կետն ուժը կորցրել է 23.03.17 N 280-Ն)*

180. Իրավասու մարմինը ներկայացված փաստաթղթերի հիման վրա տրամադրում է ավարտական ակտը՝ դիմումն ստանալու օրվանից 5-օրյա ժամկետում:

181. Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի ավարտական ակտը կազմվում է երեք օրինակից, որոնցից մեկը մնում է իրավասու մարմնի մոտ, իսկ երկու օրինակը տրվում է կառուցապատողին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի համապատասխան տարածքային մարմին կառուցվող շինության կառուցման ավարտը գրանցման ներկայացնելու համար:

182. Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի ավարտական ակտը հիմք է կառուցված օբյեկտի և դրա կազմում ստորաբաժանված գույքային միավորների (բնակարաններ կամ ոչ բնակելի տարածքներ) նկատմամբ գույքային իրավունքների գրանցման համար՝ առանց շահագործման իրավունքի:

183. *(կետն ուժը կորցրել է 23.03.17 N 280-Ն)*

ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԸ

184. Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի՝ ըստ գործառնական նշանակության, շինարարության շահագործման փաստագրումը ձևակերպվում է շահագործման թույլտվությամբ՝ համաձայն N 5 հավելվածի N 3-3 ձևի, օբյեկտի հաստատված ճարտարապետաշինարարական նախագծով նախատեսված ինժեներական ենթակառուցվածքների (մասնավորապես, էլեկտրամատակարարման, կամ ջրամատակարարման ու ջրահեռացման, կամ գազամատակարարման, կամ հեռահաղորդակցության ցանցերի անցկացման), ինժեներատեխնոլոգիական սարքավորումների մոնտաժման ու գործարկման (ըստ ճարտարապետաշինարարական նախագծով նախատեսված դեպքերի՝ համապատասխան վերելակների, կամ օդափոխության, կամ այլ սարքավորումների տեղադրման) աշխատանքները, շենքի ծավալի ներսում գտնվող ընդհանուր օգտագործման տարածքների ներքին հարդարումը, տարածքի կանաչապատումը և բարեկարգումն ավարտված լինելուց հետո:

185. Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի ավարտված շինարարական օբյեկտի՝ հաստատված նախագծին և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պարտադիր պահանջներին համապատասխանությունը հավաստվում է մատակարար կազմակերպությունների, ինչպես նաև ինժեներատեխնոլոգիական սարքավորումների

մոնտաժման և գործարկման աշխատանքների փորձարկումն իրականացրած կազմակերպությունների դրական եզրակացություններով: Ընդ որում, մատակարար կազմակերպություններին վերաբերող՝ սույն կարգով սահմանված դրույթները գործում են օրենքով այդ կազմակերպություններին վերապահված իրավասությունների սահմաններում:

186. Եզրակացությունների և համապատասխան փորձարկումների փաթեթները կազմում է կառուցապատողը: Այն բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերը, որոնց ստորաբաժանված գույքային միավորները (բնակարաններ կամ ոչ բնակելի տարածքներ) առանձին վկայականներով գրանցված են որպես սեփականության իրավունքի օբյեկտներ, շահագործման թույլտվության ստացման նպատակներով՝ սույն կարգով նախատեսված կառուցապատողի գործառույթները, կարող է իրականացնել նաև սեփականատերերի կողմից ընտրված կազմակերպությունը (կամ բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմինը)՝ սեփականատերերի ծախսերով:

187. Մատակարար կազմակերպությունների կողմից, սույն կարգի 184-րդ կետին համապատասխան, դրական եզրակացություններ տրամադրելը հիմք է այդ կազմակերպությունների կողմից համապատասխան ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր կնքելու համար:

188. Մատակարար կազմակերպությունները պարտավոր են կառուցապատողի դիմումն ստանալուց հետո 15-օրյա ժամկետում տրամադրել համապատասխան մասնագիտական եզրակացություններ՝ ինժեներական ենթակառուցվածքների՝ մոնտաժված և գործարկված լինելու մասին:

189. Կառուցապատողի ցանկությամբ շինարարական համալիրի կազմում ընդգրկված յուրաքանչյուր առանձին բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի համար՝ շահագործման թույլտվությունը կարող է ձևակերպվել ըստ դրա համապատասխան աշխատանքների ավարտի:

190. Չմոտան ամիսներին ձևակերպվող շահագործման թույլտվությամբ կարող է նախատեսվել շինարարության թույլտվություն չպահանջող, կառուցված օբյեկտի բացառապես արտաքին հարակից տարածքների բարեկարգման աշխատանքները մոտակա զարնանային-ամառային ամիսներին իրականացնելու վերաբերյալ պայման: Այդ աշխատանքներն ավարտվում են ձևակերպվող շահագործման թույլտվությամբ սահմանված ժամկետում և ընդունվում կառուցապատողի կողմից շահագործումը փաստագրող իրավասու մարմնի ներկայացուցչի մասնակցությամբ:

191. Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի առանձնացված գույքային միավորների (բնակարաններ կամ ոչ բնակելի տարածքներ) ներքին հարդարման շինարարական աշխատանքների ոչ լրիվ իրականացումը շահագործման թույլտվության տրամադրման մերժման հիմք չէ: Ընդ որում, ընդհանուր օգտագործման տարածքների ներքին հարդարման, կանաչապատման աշխատանքները, փոստային բաժանորդային պահարանների տեղադրումն ու ինժեներատեխնոլոգիական սարքավորումների մոնտաժման և գործարկման աշխատանքները պետք է պարտադիր իրականացված լինեն ամբողջությամբ:

192. Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի ավարտված շինարարության շահագործումը փաստագրելու նպատակով կառուցապատողը դիմում է իրավասու մարմնին՝ համաձայն N 5 հավելվածի N 3-3-3 ձևի, շահագործման թույլտվության ձևակերպման համար: Դիմումին կից ներկայացվում են՝

- 1) մատակարար կազմակերպությունների մասնագիտական դրական եզրակացությունները.
- 2) ինժեներատեխնոլոգիական սարքավորումների մոնտաժման և գործարկման աշխատանքների փորձարկումն իրականացրած կազմակերպությունների դրական եզրակացությունները.
- 3) կառուցապատողի կամ նրա իրավահաջորդի, գրավոր հայտարարությունը շինարարական օբյեկտը շահագործման պատրաստ լինելու վերաբերյալ.
- 4) շահագործման թույլտվության ձևակերպման համար «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (կամ սույն կարգի 98-րդ կետով) սահմանված կարգով տեղական վճարի մուծումը հավաստող անդորրագիրը:

(192-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

193. Իրավասու մարմինը ներկայացված փաստաթղթերի հիման վրա ձևակերպում է շահագործման թույլտվությունը՝ դիմումն ստանալուց հետո 5-օրյա ժամկետում:

(193-րդ կետը խմբ. 23.03.17 N 280-Ն)

194. Իրավասու մարմնի առաջադրած պահանջները բավարարելու դեպքում շահագործման թույլտվությունը տրամադրվում է կառուցապատողի կրկնակի դիմումը տալու օրվանից եռօրյա ժամկետում:

195. Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի շահագործման թույլտվությունը կազմվում է երեք օրինակից, որոնցից մեկը մնում է իրավասու մարմնի մոտ, իսկ երկու օրինակը տրվում է կառուցապատողին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի համապատասխան տարածքային մարմին գրանցման ներկայացնելու համար:

196. (կետն ուժը կորցրել է 23.03.17 N 280-Ն)

197. Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի շահագործման թույլտվությունը հիմք է կառուցված օբյեկտի շահագործման իրավունքի ամրագրված սահմանափակումը դադարեցնելու համար:

198. Եթե բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի՝ սույն կարգի 175-րդ կետով նախատեսված ընդունող հանձնաժողովի կազմում ներգրավված են նաև մատակարար կազմակերպությունների և ինժեներատեխնոլոգիական սարքավորումները մոնտաժած ու գործարկված սուբյեկտների ներկայացուցիչները, սպա այդ շինարարական օբյեկտի ձևակերպման համար անհրաժեշտ վարչական ակտը՝ իրավասու մարմնի կողմից տրվում է սույն կարգի VII բաժնում՝ ավարտական ակտի (շահագործման թույլտվության) ձևակերպման համար, սահմանված պահանջներով:

(հավելվածը խմբ. 18.08.15 N 912-Ն, 29.10.15 N 1317-Ն, լրաց., խմբ., փոփ. 16.06.16 N 630-Ն, 23.03.17 N 280-Ն, լրաց. 07.12.17 N 1556-Ն, փոփ. 10.07.18 N 765-Ն, 20.09.18 N 1036-Ն, խմբ. 29.11.18 N 1353-Ն)

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Դ. Հարությունյան

**Հավելված N 2
ՀՀ կառավարության 2015 թվականի
մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման**

Կ Ա Ր Գ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ

1. Սույն կարգով կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքաշինական ծրագրային և ճարտարապետաշինարարական նախագծային փաստաթղթերի (այսուհետ՝ քաղաքաշինական փաստաթղթեր) փորձաքննության իրականացման (այսուհետ՝ փորձաքննություն) հետ կապված հարաբերությունները:
  2. Փորձաքննության հիմնական նպատակն ընտրված նախագծային լուծումների՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պարտադիր պահանջներին համապատասխանության ապահովումն է:
  3. Քաղաքաշինական փաստաթղթերը, մինչև դրանց՝ սահմանված կարգով համաձայնեցումն ու հաստատումը, ենթակա են փորձաքննության: Բացառություն են կազմում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման N 4 հավելվածի (այսուհետ՝ N 4 հավելված) NN 1 և 2 ցանկերով սահմանված՝ ցածր ռիսկայնության աստիճանի (I կատեգորիայի) և միջին ռիսկայնության աստիճանի (II կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը:
  4. Միջին ռիսկայնության աստիճանի (II կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությունը կարող է փոխարինվել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին նախագծի համապատասխանության վերաբերյալ նախագիծը թողարկող աշխատանքների պատասխանատու կապալառուի գրավոր երաշխավորագրով, եթե նման պայման նախատեսված է կապալի պայմանագրով:
  5. Փորձաքննություն կարող են իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով քաղաքաշինության բնագավառում քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննության գործունեության լիցենզիա ունեցող անձինք (այսուհետ՝ քաղաքաշինական փորձագիտական մարմին), օրենքով սահմանված դեպքերում՝ նախագծային փաստաթղթերի պետական համալիր փորձաքննություն իրականացնող՝ քաղաքաշինության բնագավառում պետական կառավարման լիազորված մարմինը (այսուհետ՝ լիազոր մարմին), ինչպես նաև բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտի հատուկ համալիր փորձաքննության իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ ստեղծված ժամանակավոր փորձաքննական հանձնաժողովը:
- (5-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)**
6. Քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակմանը մասնակցած նախագծային կազմակերպությունները կամ անձինք չեն կարող կատարել կամ ներգրավվել իրենց կողմից մշակված նախագծերի փորձաքննության աշխատանքներում:
  7. Քաղաքաշինական փաստաթղթերը փորձաքննության են ներկայացվում կառուցապատողի կամ նրա կողմից լիազորված անձի կողմից, ինչպես նաև նախագիծը թողարկող աշխատանքների պատասխանատու կապալառուի կողմից (այսուհետ՝ պատվիրատու), եթե այդպիսի պայման նախատեսված է նախագծային կապալի պայմանագրով:
  8. **(կետն ուժը կորցրել է 16.06.16 N 630-Ն)**
  9. Ելնելով քաղաքաշինական փաստաթղթերի նշանակությունից, ինչպես նաև դրանցով իրականացվող քաղաքաշինական օբյեկտների բարդությունից՝ իրականացվում են փորձաքննության հետևյալ տեսակները՝
    - 1) պարզ փորձաքննություն՝ միջինից բարձր ռիսկայնության աստիճանի (III կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների մասով, ինչպես նաև միջին (II կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների մասով, եթե առկա չէ սույն կարգի 4-րդ կետում նշված երաշխավորագիրը.

2) պետական համալիր փորձաքննություն՝ բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների, ինչպես նաև բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների մասով՝ սույն կարգի 24-րդ կետով սահմանված ժամանակավոր փորձաքննական հանձնաժողովի կողմից հատուկ համալիր եզրակացության կազմման նպատակով ներկայացնելու համար:

3) հատուկ համալիր փորձաքննություն՝ բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների մասով:

(9-րդ կետը լրաց., խմբ. 16.06.16 N 630-Ն)

10. Նախագծային փաստաթղթերի պարզ փորձաքննությունն իրականացվում է քաղաքաշինական օբյեկտի ճարտարապետաշինարարական և արտաքին ու ներքին ինժեներական համակարգերի հուսալիության, կայունության, անվտանգության, ինչպես նաև մարդկանց առողջության ապահովմանն ուղղված Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պարտադիր պահանջներին՝ նախագծային փաստաթղթերի համապատասխանությունը հավաստելու համար բավարար ծավալով:

10.1. Պարզ փորձաքննությունն անցկացվում է պատվիրատուի և քաղաքաշինական փորձագիտական մարմնի միջև կնքված պայմանագրի հիման վրա:

(10.1-ին կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

11. Նախագիծը թողարկող աշխատանքների պատասխանատու կապալառուի գրավոր երաշխավորագիրը պետք է պարունակի սույն կարգի 10-րդ կետով սահմանված պարտադիր պահանջներին՝ նախագծային փաստաթղթերի համապատասխանությունն ապահովող բավարար երաշխիքներ:

12. Բազմակի (կրկնակի) օգտագործման օբիեկտի նախագծերի և սերտիֆիկացված նախագծերի կիրառման դեպքում փորձաքննության են ենթակա միայն օբյեկտի զրոյական նիշից ներքև տեղակայված կառուցվածքների նախագծային փաստաթղթերը (տեղակապման նախագծերը): Ընդ որում, II կատեգորիայի դասակարգում ունեցող՝ սույն կետում նշված օբյեկտների տեղակապման նախագծերի փորձաքննությունը ևս կարող է փոխարինվել երաշխավորագրով:

(12-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

13. Պետական համալիր փորձաքննության ենթակա են այն քաղաքաշինական, այդ թվում՝ նաև ծրագրային փաստաթղթերը, որոնցով, բացի քաղաքաշինական նորմերին համապատասխանության անհրաժեշտությունից, օրենքով պահանջվում է նաև շրջակա միջավայրի պահպանության վրա ազդեցության, պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության, արտակարգ իրավիճակների (հրդեհներ, պայթյուններ, փլուզումներ և այլն) կանխարգելման, կապի համակարգերի, տրանսպորտային, էներգետիկ ու ինժեներական այլ ենթակառուցվածքների, արդյունաբերական անվտանգության, ընդերքի արդյունավետ օգտագործման, տեխնոլոգիական, սանիտարահիգիենիկ պահանջների ապահովման վերաբերյալ համապատասխան ոլորտին առնչվող փորձագիտական կամ մասնագիտական եզրակացության կամ համաձայնեցման տրամադրում:

(13-րդ կետը փոփ., լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

14. Պետական համալիր փորձաքննությունն իրականացվում է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ համապատասխան փորձագիտական և (կամ) սույն կարգի 13-րդ կետում նշված համապատասխան ոլորտին առնչվող մասնագիտական եզրակացություն կամ համաձայնություն տալու իրավասությամբ օժտված շահագրգիռ պետական մարմինների (այսուհետ՝ շահագրգիռ մարմիններ) մասնակցությամբ:

(14-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

15. N 4 հավելվածի հատուկ նշանակության օբյեկտների N 3 ցանկում ներառված պատմության և մշակույթի հուշարձան հանդիսացող կառույցների կամ պատմամշակութային հուշարձանի պահպանական գոտում կառուցվող օբյեկտների համար պարտադիր է պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պահպանության ու օգտագործման բնագավառներում կառավարումն իրականացնող լիազորված մարմնի համաձայնությունը:

(15-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

15.1. Պետական համալիր փորձաքննությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի որոշմամբ ստեղծված՝ լիազոր մարմնի համակարգում գործող փորձաքննական հանձնաժողովը (այսուհետ՝ հանձնաժողով): Հանձնաժողովի անհատական կազմը՝ շահագրգիռ մարմինների համապատասխան մասնագետների ներգրավմամբ, հաստատվում է լիազոր մարմնի ղեկավարի հրամանով: Հանձնաժողովը համակարգում և ամփոփում է սույն կարգի 21-րդ կետով սահմանված՝ պետական համալիր փորձագիտական եզրակացություն հայցող պատվիրատուի կողմից ստացված շահագրգիռ մարմինների եզրակացությունները (համաձայնեցումները):

(15.1-ին կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

16. Պետական համալիր փորձաքննության ենթակա են՝

- 1) քաղաքաշինական ծրագրային (տարածական պլանավորման) փաստաթղթերը (բացառությամբ պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պահպանական գոտիների նախագծերի),
- 2) նոր տեխնոլոգիաների կիրառմամբ փորձարարական օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը,
- 3) N 4 հավելվածի N 3 ցանկով սահմանված բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող կարևորագույն (այդ թվում՝ սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի կարևոր) նշանակություն ունեցող օբյեկտների, ինչպես նաև սույն կարգի 9-րդ կետի 2-րդ ենթակետով և 24-րդ կետով նախատեսված դեպքերում՝

բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը:

(16-րդ կետը փոփ., լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

17. Պատվիրատուի նախաձեռնությամբ՝ պետական համալիր փորձաքննության կարող են ենթարկվել նաև ավելի ցածր ռիսկայնության աստիճանի (կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը՝ փորձագիտական մարմնի և պատվիրատուի միջև կնքվող պայմանագրում այդպիսի պայման նախատեսվելու դեպքում:

(17-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

18. Հանձնաժողովը նախապատրաստում է պետական համալիր փորձագիտական եզրակացություն՝ հաշվի առնելով տվյալ քաղաքաշինական փաստաթղթին առնչվող շահագրգիռ պետական մարմինների եզրակացությունները (համաձայնեցումները): Պետական համալիր փորձագիտական եզրակացությունը հաստատվում է լիազոր մարմնի ղեկավարի կողմից և տրամադրվում պատվիրատուին:

(18-րդ կետը խմբ. 16.06.16 N 630-Ն)

19. Քաղաքաշինական ծրագրային (տարածական պլանավորման) փաստաթղթերը պետական համալիր փորձաքննության են ներկայացվում նախագծվող տարածքի ինժեներակառուցային և շրջանացման՝ ինժեներական երկրաբանության բնագավառի լիազոր մարմնի կողմից հաստատված քարտեզների ներառմամբ:

(19-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

20. (կետն ուժը կորցրել է 16.06.16 N 630-Ն)

21. Շահագրգիռ մարմինները՝ ըստ համապատասխան բնագավառների, իրենց եզրակացությունները տրամադրում են պետական համալիր փորձագիտական եզրակացություն հայցող պատվիրատուին, որը դրանք ներառում է սույն կարգի 31-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերի կազմում՝ վերջիններիս կազմն ու բովանդակությունը համապատասխանեցնելով Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերի պահանջներին:

(21-րդ կետը խմբ. 16.06.16 N 630-Ն)

22. Պատվիրատուի կողմից քաղաքաշինական փաստաթղթերը փորձաքննության են ներկայացվում նախագծման համար Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերով և սույն կարգով նախատեսված լրիվ ծավալով:

(22-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

23. Պետական և համայնքի բյուջեների (ներառյալ՝ վարկային և դրամաշնորհային միջոցները) հաշվին կամ դրանց ներգրավմամբ իրականացվող ճարտարապետաշինարարական օբյեկտների նախագծերը փորձաքննության են ներկայացվում նախահաշվային փաստաթղթերի ներառմամբ: Մնացած դեպքերում նախահաշվային փաստաթղթերը ներկայացվում են պատվիրատուի որոշմամբ:

24. Հատուկ համալիր փորձաքննության ենթակա են հատկապես վտանգավոր և (կամ) տեխնիկապես բարդ օբյեկտների, ինչպես նաև երկու և ավելի պետությունների շահերին առնչվող բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող քաղաքաշինական օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ: Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության քննարկմանն է ներկայացվում ծրագիրն իրականացնող համապատասխան ոլորտի պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից՝ կախված տվյալ օբյեկտի գործառնական նշանակությունից (էներգետիկա, տրանսպորտ, ջրային համակարգեր և այլն): Յուրաքանչյուր առանձին դեպքում տվյալ օբյեկտի փորձաքննությունն անցկացնում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ ստեղծված ժամանակավոր փորձաքննական հանձնաժողովը, եթե միջազգային պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Ժամանակավոր փորձաքննական հանձնաժողովի կազմում պարտադիր ընդգրկվում է (ընդգրկվում են) քաղաքաշինության տվյալ բնագավառում պետական համալիր փորձաքննություն իրականացնող, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննություն իրականացնող և այլ շահագրգիռ մարմինները: Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ ժամանակավոր փորձաքննական հանձնաժողովի կազմում կարող են ներառվել նաև խնդրին առնչվող այլ մարմիններ և կազմակերպություններ: Հատուկ համալիր փորձաքննությունը կարող է իրականացվել նաև միջազգային փորձագիտական մարմինների (կամ փորձագետների) ներգրավմամբ: Սույն կետում նշված լիազորված մարմինը ժամանակավոր փորձաքննական հանձնաժողովի հատուկ համալիր ամփոփ եզրակացությունը ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն՝ քննարկման:

(24-րդ կետը փոփ., լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

25. Ճարտարապետաշինարարական նախագծային փաստաթղթերը երկու փուլով («Նախագիծ» և «Աշխատանքային փաստաթղթեր») մշակելու դեպքում փորձաքննության է ներկայացվում համաձայնեցման ենթակա՝ «Նախագիծ» փուլը, որի վերաբերյալ փորձագիտական եզրակացությունը տրամադրվում է սույն կարգով սահմանված պահանջներին համապատասխան:

26. Հաստատված «Նախագիծ» փուլին հաջորդող՝ «Աշխատանքային փաստաթղթեր» փուլի նախագծային փաստաթղթերի մշակումը՝ հատուկ համալիր և համալիր փորձաքննության ենթակա օբյեկտների համար, պատվիրատուի նախաձեռնությամբ, կարող է զուգորդվել փորձագիտական ուղեկցմամբ:

27. Փորձագիտական ուղեկցումը կիրառվում է «Նախագիծ» փուլով համաձայնեցված լուծումներին հաջորդող աշխատանքային փաստաթղթերի համապատասխանությունը հանձնաժողովի կողմից հավաստելու նպատակով: Այս դեպքում հանձնաժողովի հետ կնքվող պայմանագրով սահմանված ժամկետներում և պայմաններով վերջինիս կողմից

պատվիրատուին ներկայացված դիտողություններն ու առաջարկություններն ընդգրկվում են սույն կարգի 28-րդ կետում նշված՝ աշխատանքային փաստաթղթերի մշակման փուլերում:

(27-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

28. Սույն կարգի 27-րդ կետով սահմանված դեպքերում աշխատանքային փաստաթղթերի համապատասխանությունը համաձայնեցված «Նախագիծ» փուլով ընդունված լուծումներին հավաստվում է հանձնաժողովի տեղեկանք-երաշխավորագրերով՝ շինարարության թույլտվությամբ սահմանված աշխատանքների իրականացման հաջողականությամբ (նախապատրաստական, հողային, շինմոնտաժային աշխատանքներ և այլն), որոնք ներառվում են կատարողական փաստաթղթերի փաթեթում:

(28-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

29. Եթե սույն կարգի 25-րդ կետում նշված դեպքերում փորձագիտական ուղեկցում չի իրականացվում, ապա «Աշխատանքային փաստաթղթեր» փուլի՝ համաձայնեցված «Նախագիծ» փուլով ընդունված լուծումներին համապատասխանությունը երաշխավորում է նախագիծը թողարկող աշխատանքների պատասխանատու կապալառուն, եթե նախագծային կապալի պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

30. Պատվիրատուի կողմից քաղաքաշինական փաստաթղթերը փորձաքննության են ներկայացվում մեկ օրինակից:

31. Մշակված քաղաքաշինական փաստաթղթերի հետ միասին ներկայացվում են նախագծման համար հիմք հանդիսացող ելակետային փաստաթղթերն ու օբյեկտի նախագծման տեխնիկական պայմանները, ինչպես նաև ճարտարապետաշինարարական նախագծային փաստաթղթերի դեպքում՝ շենքի (կառույցի) տեխնիկական, կոնստրուկտիվ լուծումների հիմնավորման հաշվարկները, իսկ սույն կարգի 21-րդ կետում նշված դեպքերում՝ նաև տվյալ քաղաքաշինական փաստաթղթին առնչվող շահագրգիռ պետական մարմինների փորձագիտական և (կամ) մասնագիտական եզրակացությունները կամ համաձայնությունները:

(31-րդ կետը լրաց., փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

32. Հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների շինարարական և վերակառուցման նախագծային փաստաթղթերի հետ միասին ներկայացվում են հիդրավիկական մոդելային հետազոտությունների արդյունքները կամ այդպիսի հետազոտությունների՝ ավելորդ լինելու մասին հիմնավորումները:

33. Փորձաքննության ներկայացվող փաստաթղթերի կազմում ներառվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի սեպտեմբերի 4-ի N 1530-Ն որոշման 1-ին կետով հաստատված կարգին համապատասխան կատարված ինժեներատեխնիկական հետազոտությունների նյութերի փորձաքննության եզրակացությունը՝ հետևյալ քաղաքաշինական փաստաթղթերի համար՝

- 1) քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերից՝ համայնքների (բնակավայրերի) գլխավոր հատակագծերը,
- 2) ինժեներապաշտպան միջոցառումների նախագծային փաստաթղթերը (հակատողանքային, հակափվածքային, հակասելավային, հակաէրոզիոն, հակաթափվածքային, հականստվածքային, մակերևութային և ստորգետնյա ջրահեռացման, ափապաշտպան ու լանջապաշտպան, հակաամֆոզիոն, աղակալված և նստվածքային գրունտների խտացում ու ամրացում)։

3) բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող՝ հատուկ համալիր փորձաքննության ենթակա օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը, եթե այդպիսի պայման սահմանված է ժամանակավոր փորձաքննական հանձնաժողով ստեղծելու մասին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ:

4) N 4 հավելվածով սահմանված N 3 ցանկում ներառված՝ կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը: Ընդ որում, նշված օբյեկտների նախագծերի համար՝ տվյալ համայնքի (բնակավայրի) գլխավոր հատակագծի հաստատումից հետո ինժեներատեխնիկական հետազոտությունների նյութերի առանձին փորձաքննություն չի իրականացվում (բացառությամբ առաջին կարգի դիմհարային հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների):

34. Սույն կարգի 33-րդ կետում չներառված օբյեկտների ճարտարապետաշինարարական նախագծերի դեպքում՝ տվյալ օբյեկտի համար կատարված ինժեներատեխնիկական հետազոտությունների նյութերը դիտարկվում են փորձաքննության ներկայացված նախագծային կամ նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փաթեթի կազմում:

35. Մինչև պայմանագրի կնքումը փորձաքննություն իրականացնող մարմինը պարտավոր է ստուգել ներկայացվող քաղաքաշինական փաստաթղթերի փաթեթի կազմն ու ծավալը և սույն կարգով սահմանված պահանջներին համապատասխանության դեպքում կնքել պայմանագիրը: Անհամապատասխանության դեպքում փաստաթղթերը վերադարձվում են պատվիրատուին՝ առաջարկելով անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնել եռօրյա ժամկետում:

(35-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

36. Փորձագիտական եզրակացությամբ ներկայացված դիտողությունների համաձայն լրամշակված նախագծային փաստաթղթերի կրկնակի փորձաքննության անցկացման ժամկետները սահմանվում են պայմանագրով՝ հաշվի առնելով աշխատանքի ծավալն ու աշխատատարությունը:

37. Փորձաքննության սկզբի ժամկետ է համարվում փորձաքննության մասին պայմանագրի կնքման ամսաթիվը, իսկ փորձաքննության ավարտի ժամկետ՝ փորձագիտական եզրակացությունը փորձաքննություն իրականացրած մարմնի կողմից հաստատվելու օրը:

(37-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

38. Փորձաքննության ծառայությունների արժեքը, փորձաքննության անցկացման ժամկետների խախտման համար

պատվիրատուի և փորձաքննություն իրականացնողի փոխադարձ պարտավորությունները սահմանվում են պայմանագրով:

39. Հատուկ համալիր փորձաքննության իրականացման ժամկետները և պայմանները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը՝ յուրաքանչյուր առանձին դեպքի համար:

40. Քաղաքաշինական փաստաթղթերի ուսումնասիրության արդյունքների հիման վրա կազմվում է փորձագիտական եզրակացություն:

41. Փորձագիտական եզրակացությունը պետք է ներառի՝

1) նախագծման համար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերի ցանկը և դրանց համառոտ բնութագիրը.

2) ելակետային փաստաթղթերին և օբյեկտի նախագծման տեխնիկական պայմաններին նախագծային լուծումների համապատասխանության վերաբերյալ կատարված եզրահանգումները.

3) հիմնական նախագծային լուծումների (սույն կարգի 23-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ նաև նախահաշվային փաստաթղթերի) վերլուծության արդյունքները, համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին, հիմնական տեխնիկատնտեսական ցուցանիշները.

4) ընդունված նախագծային լուծումների վերաբերյալ դիտողությունները և առաջարկությունները, նախագծում ճշտումներ ու լրացումներ կատարելու մասին հանձնարարականները, առաջարկվող ճշտումների հիմնավորումները՝ պարտադիր հղում կատարելով այն նորմին, որի խախտումն արձանագրվել է.

5) փորձաքննության ընթացքում աշխատանքային կարգով կատարված հիմնական փոփոխությունները և լրացումները.

6) քաղաքաշինական փաստաթուղթը երաշխավորելու կամ այն լրամշակման վերադարձնելու կամ այն մերժելու մասին որոշման հիմնավորումները: Փորձաքննություն իրականացնող մարմնի դիտողություններն ու առաջարկությունները կարող են ներկայացվել միայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերով սահմանված պահանջների ապահովման մասով:

(41-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

42. Փորձագիտական եզրակացությունը կարող է եզրափակվել հետևյալ սահմանումներից մեկով՝

1) «Երաշխավորվում է նախագծային փաստաթղթերի համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պարտադիր պահանջներին» (փորձագիտական դրական եզրակացություն), որից հետևում է, որ նախագիծը կարող է սահմանված կարգով պատվիրատուի կողմից ներկայացվել համաձայնեցման և հաստատվել: Եթե փորձաքննության ընթացքում հայտնաբերված բացթողումների ու սխալների ուղղումը չի ենթադրում հիմնական նախագծային լուծումների փոփոխում, ապա նախագիծը ճշտվում և լրացվում է աշխատանքային կարգով, որից հետո տրվում է վերջնական փորձագիտական եզրակացությունը: Այդ դեպքում նախագիծը կրկնակի փորձաքննության չի ներկայացվում.

2) «Նախագիծը վերադարձվում է լրամշակման», որից հետևում է, որ նախագիծը ենթակա է լրամշակման՝ ըստ եզրակացությունում ներկայացված դիտողությունների և առաջարկությունների, որից հետո ճշտված և լրամշակված նախագծային փաստաթղթերի մասով այն պետք է պատվիրատուի կողմից ներկայացվի կրկնակի փորձաքննության: Լրամշակված նախագծի կրկնակի փորձաքննության համար ներկայացվում են փորձաքննության վերաբերյալ արված դիտողությունների հիման վրա փոփոխված նախագծային նյութերի մասին բացատրագիրը՝ անհրաժեշտ հիմնավորումներով, նախորդ դիտարկումից հետո փոփոխված և լրացված նախագծային փաստաթղթերը.

3) «Նախագծային փաստաթղթերը չեն համապատասխանում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին», որից հետևում է, որ տվյալ նախագիծը ենթակա է հիմնավոր վերամշակման և պետք է փորձաքննության ներկայացվի որպես նոր նախագիծ:

43. Փորձագիտական դրական եզրակացությունը չի կարող պարունակել նախագծային լուծումների վերաբերյալ դիտողություններ, առաջարկություններ կամ նախագծում ճշտումներ ու լրացումներ կատարելու մասին հանձնարարականներ:

44. Փորձագիտական եզրակացությունը հաստատվում է փորձաքննություն իրականացրած մարմնի ղեկավարի կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման N 1 հավելվածի 11-րդ կետով սահմանված պահանջներին համապատասխան, և ուղարկվում է պատվիրատուին:

(44-րդ կետը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

45. Փորձագիտական դրական եզրակացության կամ երաշխավորագրի գործողության ժամկետը երեք տարի է, որը լրանալուն պես տվյալ եզրակացությունը (երաշխավորագիրը) համարվում է ուժը կորցրած:

(հավելվածը փոփ., լրաց., խմբ. 16.06.16 N 630-Ն)

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Դ. Հարությունյան

Հավելված N 3
ՀՀ կառավարության 2015 թվականի
մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման

Կ Ա Ր Գ

ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ

1. Էլեկտրոնային քաղաքաշինական թույլտվությունների տրամադրման համակարգի (այսուհետ՝ էլեկտրոնային համակարգ) կիրառմամբ կառուցապատման թույլտվությունների ստացման գործընթացն իրականացվում է կառուցապատողի (հայտատուի) հայեցողությամբ՝ թույլտվություն տրամադրող մարմնի (այսուհետ՝ իրավասու մարմին) «Մեկ պատուհանի» ծառայության (այսուհետ՝ էլեկտրոնային ընդունարան) միասնական վեբ կայքի միջոցով:

2. Էլեկտրոնային համակարգի ավտոմատացման միջոցառումներն իրականացվում են երեք հիմնական ուղղությամբ՝

1) գործառույթների ներքին ավտոմատացում (այսուհետ՝ կորպորատիվ ցանց).

2) կորպորատիվ ցանցի միացումն այն ցանցերին (մատակարար կազմակերպություններ, պետական լիազորված, իրավասու և այլ շահագրգիռ մարմիններ), որոնց տվյալներն անհրաժեշտ են կառուցապատման թույլտվությունների տրամադրման համար (այսուհետ՝ ինստիտուցիոնալ ցանց) և որոնք Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման N 1 հավելվածի (այսուհետ՝ N 1 հավելված) պահանջների շրջանակում ունեն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված անմիջական լիազորություն կամ գործառույթ համապատասխան վարչական վարույթի արդյունքում տրվող կամ ձևակերպվող էլեկտրոնային թույլտվության համար.

3) արտաքին ցանցի միջոցով հայտատուներին առցանց (on-line) ծառայությունների մատուցման ապահովում՝ օրենքով սահմանված տեղական տուրքերի և վճարների էլեկտրոնային վճարումներ կատարելու համար:

3. Արտաքին փաստաթղթաշրջանառությունն իրականացվում է ինստիտուցիոնալ ցանցի միջոցով, որը համակարգում է, այդ թվում՝ դրա անխափան ու անվտանգ շահագործման սպասարկումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության նախարարության կողմից, իսկ ներքին փաստաթղթաշրջանառությունը կորպորատիվ ցանցի միջոցով, որի անխափան ու անվտանգ շահագործման սպասարկումն իրականացվում է սույն կարգի 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետում նշված յուրաքանչյուր մարմնի կամ կազմակերպության կողմից, որով կառուցապատողի կողմից ներկայացված ցանկացած հայտը (կամ դիմումը)՝ կից փաստաթղթերով, ուղարկվում է գործառույթի կատարման լիազորություն ունեցող իրավասու մարմնի համապատասխան կառուցվածքային ստորաբաժանումներ:

4. Էլեկտրոնային ընդունարանը կառուցապատող-իրավասու մարմին շղթայի միջանկյալ օղակն է, որի գործառույթները սահմանափակվում են կառուցապատողից դիմումներ (կից փաստաթղթերով) ընդունելու (համակարգում գրանցման համար (N) տրամադրելու և անհրաժեշտ մասնագիտական խորհրդատվություն մատուցելու), իսկ գործընթացի ավարտից հետո՝ կառուցապատողին ծանուցելու և համապատասխան փաստաթղթերը նրան հանձնելու պարտականություններով:

5. Էլեկտրոնային համակարգի միջոցով կառուցապատման թույլտվությունների (այդ թվում՝ ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք (նախագծման թույլտվություն), ճարտարապետաշինարարական նախագիծ, շինարարության կամ քանդման թույլտվություն, ավարտական ակտ կամ շահագործման թույլտվություն) տրամադրման ընթացակարգերն իրականացվում են N 1 հավելվածով սահմանված հաջորդականությամբ, պայմաններով և ժամկետներում:

6. Էլեկտրոնային համակարգի միջոցով կառուցապատման թույլտվություններ ստանալու համար կառուցապատողն իրավասու մարմնի էլեկտրոնային ընդունարանում կարող է գրանցվել սույն կարգի 5-րդ կետում նշված գործառույթների իրականացման առաջին կամ յուրաքանչյուր հաջորդական փուլում, ընդ որում, գրանցման համարը կառուցապատողի համար իր կողմից ներկայացված հայտի (դիմումի) հետագա շարժի մասին, հավաստի տեղեկություններ ստանալու միջոց է՝ ապահովելով գործընթացի թափանցիկությունը դրա իրականացման ամբողջ ընթացքում:

7. Էլեկտրոնային համակարգի միջոցով կառուցապատման համապատասխան թույլտվություն (ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք (նախագծման թույլտվություն), ճարտարապետաշինարարական նախագիծ, շինարարության կամ քանդման թույլտվություն, ավարտական ակտ կամ շահագործման թույլտվություն) ստանալու համար կառուցապատողը գրանցվում է իրավասու մարմնի էլեկտրոնային ընդունարանի վեբ կայքում՝ նշելով իր էլեկտրոնային հասցեն ու հեռախոսահամարը, ստանում գրանցման համարը (կամ օգտագործում նախապես ստացված գրանցման համարը) և ներկայացնում լրացված ու իր էլեկտրոնային ստորագրությամբ վավերացված՝ N 1 հավելվածով սահմանված համապատասխան էլեկտրոնային հայտը (դիմումը) և պահանջվող փաստաթղթերը կամ ստորագրված հայտի ու նշված փաստաթղթերի տեսաներածված պատճենները:

8. Իրավասու մարմնի կողմից մատակարար կազմակերպություններին, պետական լիազորված և այլ մարմիններին՝

N 1 հավելվածով սահմանված դեպքերում ու ժամկետներում ներկայացվող հարցումները, ինչպես նաև վերջիններիս հետ հետադարձ կապն ապահովվում է էլեկտրոնային հաղորդակցության ինստիտուցիոնալ ցանցի միջոցով:

Ընդ որում, ինստիտուցիոնալ ցանցի միջոցով կառուցապատողի կողմից համապատասխան հայտը (դիմումը) N 1 հավելվածով սահմանված պահանջներով մուտքագրվելուց հետո 2-օրյա ժամկետում, իրավասու մարմինը, ըստ անհրաժեշտության, կարող է հարցում կատարել նաև Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի համապատասխան տարածքային գրասենյակ կառուցապատման թույլտվություն տրվող հողամասի մասին անհրաժեշտ տեղեկություններ (մասնավորապես, կադաստրային քարտեզից կառուցապատվող հողատարածքի հանույթի և գրանցված անշարժ գույքի վկայականի կրկնօրինակի տեսանկյանից տեսանկյանից էլեկտրոնային վավերացված տարբերակները) ստանալու համար, իսկ տարածքային գրասենյակը՝ էլեկտրոնային ստորագրությամբ վավերացված գրությամբ, այդ տեղեկությունները ինստիտուցիոնալ ցանցի միջոցով առաքում է իրավասու մարմնին հարցումն ստանալուց հետո՝

1) 3-օրյա ժամկետում՝ II և III ռիսկայնության աստիճանի (կատեգորիայի) օբյեկտների համար.

2) 5-օրյա ժամկետում՝ IV և V ռիսկայնության աստիճանի (կատեգորիայի) օբյեկտների համար:

9. Էլեկտրոնային համակարգի միջոցով՝ էլեկտրոնային ստորագրությամբ վավերացված համապատասխան կառուցապատման թույլտվության (կամ թույլտվությունների) էլեկտրոնային տարբերակը կամ այն մերժելու մասին գրությունը (նշելով մերժման պատճառները), իրավասու մարմնի կողմից թվագրվելուց հետո՝ 3-օրյա ժամկետում, կառուցապատողին է առաքվում հայտում նշված էլեկտրոնային հասցեով, իսկ անհրաժեշտության դեպքում նաև նշված հեռախոսահամարի (կամ հեռախոսահամարին կարճ հաղորդագրություն (sms) ուղարկելու) միջոցով, ընդ որում, հայտը (դիմումը) կարող է մերժվել միայն N 1 հավելվածով սահմանված հիմքերով:

10. N 1 հավելվածով սահմանված պահանջներով և սույն կարգով նախատեսված ընթացակարգով հարուցված ցանկացած վարչական վարույթի շրջանակում իրավասու մարմինը, ըստ անհրաժեշտության, կարող է էլեկտրոնային ծանուցմամբ առաջարկել կառուցապատողին, վերջինիս հայեցողությամբ, իրավասու մարմնին ներկայացնել նաև, N 1 հավելվածով սահմանված կարգի շրջանակներում նախատեսված հայտին (դիմումին) կցվող որոշ փաստաթղթերի (մասնավորապես, մասնագիտական եզրակացություններ, տեղական տուրքի կամ վճարի մուծումը հավաստող անդորրագրեր) բնօրինակներ:

11. Կառուցապատողը կեղծ տվյալներ ներկայացնելու դեպքում կրում է պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

12. Սույն կարգին համապատասխան և N 1 հավելվածով նախատեսված կառուցապատման թույլտվությունների հիման վրա գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման համար կառուցապատողն իրավասու մարմին է դիմում ինստիտուցիոնալ ցանցի միջոցով կամ կառուցապատման թույլտվությունները ներկայացնում է էլեկտրոնային կրիչով:

(հավելվածը խմբ. 29.10.15 N 1317-Ն, 16.06.16 N 630-Ն)

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Դ. Հարությունյան

**Հավելված N 4
ՀՀ կառավարության 2015 թվականի
մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՌԵՍՊԱԿԱԶԻՏԱՆԻ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐԻ
(ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՆԵՐԻ) ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ**

Ց Ա Ն Կ N 1

**ՑԱԾԲ ՌԵՍՊԱԶԻՏԱՆԻ ԱՍՏԻՃԱՆԻ (I ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՅԻ) ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ՈՒՆԵՑՈՂ
ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ (ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ)**

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն ցանկում (այսուհետ՝ N 1 ցանկ) ներառված են օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման N 1 հավելվածի (այսուհետ՝ N 1 հավելված) 26-րդ կետի 1-ին

ենթակետով, 27-րդ կետի 1-ին ենթակետով և 136-րդ կետով սահմանված՝ շինարարության թույլտվություն չպահանջող ընթացիկ նորոգման, ներքին հարդարման, բարեկարգման և այլ շինարարական աշխատանքները:

2. Ընթացիկ նորոգման, ներքին հարդարման և ընդհանուր օգտագործման տարածքներում բարեկարգման աշխատանքների կազմակերպման համար կարող է կատարվել շենքերի և շինությունների ուսումնասիրություն, կազմվել թերությունների մասին ակտ, աշխատանքների ցանկ և, անհրաժեշտության դեպքում, նախահաշիվ:

3. N 1 ցանկի՝

1) աստղանիշով (*) նշված՝ աշխատանքների համար կազմվում է էսքիզային նախագիծ և համաձայնեցվում N 1 հավելվածի 136-րդ կետով սահմանված կարգով, եթե այդ աշխատանքները կատարվում են քաղաքային համայնքների կամ քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտների ընդհանուր օգտագործման տարածքներում կամ փողոցահայաց հատվածներում.

2) 7-րդ կետի 7-րդ ենթակետով սահմանված գազափոխադրման և գազամատակարարման աշխատանքներն իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 22-ի N 2399-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան.

3) 7-րդ կետի 11-րդ ենթակետով սահմանված՝ ավտոմոբիլային ճանապարհների ընթացիկ նորոգման աշխատանքների իրականացման ժամկետները, երթևեկությունը խոչընդոտելու կամ սահմանափակելու դեպքերում, համաձայնեցվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության և համապատասխան համայնքի ղեկավարի հետ:

4. Ճարտարապետահատակագծային և (կամ) նախագծային առաջադրանքով ինտերիերի մշակման պայման նախատեսվելու դեպքում ներքին հարդարման աշխատանքները ներառվում են գեղարվեստականատրուկտորական նախագծային փաստաթղթերի կազմում:

II. ԸՆԹԱՑԻՎ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐՔԻՆ ՀԱՐԴԱՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

5. Ընթացիկ նորոգման և ներքին հարդարման աշխատանքներն ապահովում են շենքերի, շինությունների, ինժեներական սարքավորումների, ինչպես նաև դրանց առանձին մասերի պահպանումն ու շահագործման որակը և ներառում են վնասվածքների ու անսարքությունների վերացման կանխարգելիչ միջոցառումներ: Ընդ որում, մատակարար կազմակերպությունների կողմից ենթակառուցվածքների անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքները կարող են սկսվել միայն իրավասու մարմնին տեղեկացնելուց հետո:

6. Շենքերում ընթացիկ նորոգման և ներքին հարդարման աշխատանքներն են՝

1) հիմքեր՝

ա. նկուղային հարկերը շրջափակող արտաքին պարիսպների առանձին քարերի (աղյուսների) փոխում, փոխարինում,

բ. շենքերի նկուղների ներսից՝ հիմնապատերի առանձին թուլացած քարերի (աղյուսների) ամրացում,

գ. հավաքովի և միաձույլ բետոնե հիմնապատերի անհարթությունների և խոռոչների հարդարում,

դ. երեսապատում և հիմնապատերի նորոգում՝ նկուղային հարկերի ներսի կողմից (քարերի վերաշարում՝ ընդհանուր մակերեսի 2 տոկոսից ոչ ավելի),

ե. նկուղների ներսի կողմից հիմնապատերի սվաղում.

2) պատեր և պուներ՝

ա. պոկված կամ թուլացած առանձին քարերի (աղյուսների) ամրացում և նորերի տեղադրում շաղախի միջոցով,

բ. քարե (աղյուսե) պատերի նեղ ճեղքերի շաղախայցում,

գ. երկաթբետոնե պատերի և պուների ամրանների պաշտպանիչ շերտերի վերականգնում,

դ. խոշորաբլուկային և խոշորապանելային պատերի ուղղահայաց և հորիզոնական ծայրակցատեղերի մաքրում և շաղախապատում՝ օդահոսքերից ու խոնավությունից ներքին տարածքներն ու մետաղական ամրացումները մեկուսացնելու նպատակով,

ե. քարե ցոկոլների նորոգում,

զ. քարե (աղյուսե) և բետոնե պուների անկյունների և պաշտպանիչ անկյունների տեղադրում,

է. կլոր կամ քառանիստ գերաններից ու տախտակներից կառուցված պատերի խծուծվածքների փոխում, ճեղքերի և արանքների փակում՝ կանեփաթելի խրձերով,

ը. փայտյա կոնստրուկցիաների մետաղական ձգանների փոխում կամ նորերի տեղադրում,

թ. պարիսպների առանձին հատվածների վերականգնում և վերանորոգում.

3) միջնորմներ և ներքին պատեր՝

ա. ներքին պատերի և միջնորմների ամրացում, սվաղում, երեսապատում (կերամիկական սալիկներ, պաստառներ և այլն) և ներկում (այդ թվում՝ դրանց նորոգում, փոխում, փոխարինում),

բ. բոլոր տեսակի միջնորմների կոնստրուկցիաների նորոգում, փոխում, փոխարինում,

գ. միջնորմների վերնամասերում և դրանց պատերի հետ միացման տեղերում նստվածքից առաջացած ճեղքերի փակում,

դ. միջնորմների ապակեպատված հատվածներում ապակիների փոխարինում.

4) կտուրներ և ծածկեր՝

- ա. ծպեղագերանների ուժեղացում լրացուցիչ ամրակապերով,
- բ. կտուրների փայտյա կոնստրուկցիաների ամրացում՝ կցանումների, ծայրակցվածների և այլ միացումների թուլացած տեղերում լրացուցիչ հեղույսների և երկաթակապերի տեղադրմամբ,
- գ. ծածկերի փայտյա ֆերմաների հեղույսների ձգում,
- դ. երկաթբետոնե կոնստրուկցիաների (ֆերմաներ, հեծաններ, ծածկասալեր) մերկացած ամրանների պաշտպանիչ շերտերի վերականգնում,
- ե. ապակեպատ ձեռնաեղուստների շրջանակների բացման և փակման սարքավորումների նորոգում, փոխում, փոխարինում,
- զ. փայտյա կոնստրուկցիաների հակասեպտիկ և հակահրդեհային ծածկապատումներ,
- է. ձեղնահարկային լուսամուտների նորոգում,
- ը. կտուր տանող ելքերի վերականգնում կամ նորոգում,
- թ. մետաղյա կտուրների սանդղեքների ու թիթեղաթերթերի եզրերի ամրացում՝ դրանց գագաթների ու տակամասերի ծածկմամբ,
- ժ. կտուրների մասնակի (կտուրի ընդհանուր մակերեսի մինչև 30 տոկոսը) փոխում,
- ժա. մետաղյա ծածկերի առանձին մասերի նորոգում (ընդհանուր մակերեսից մինչև 30 տոկոսը փոխելով նորով),
- ժբ. կղմինդրե և այլ հաստասալիկներից հավաքվող ծածկերի նորոգում՝ առանձին կղմինդրների ու սալիկների փոխմամբ,
- ժգ. գլանափաթեթավոր նյութերից ծածկի (փափուկ կտուր) մասնակի նորոգում,
- ժդ. նավթանների, ջրհորդանների, ջրաթափերի, ջրընդունիչ ձագարների, քիվերի և այլ եղուստների նորոգում, փոխարինում, առանձին վնասված մասերի ամրացում,
- ժե. ծխնելույզների, ծխաօդափոխիչ բլոկների և կտուրներից վեր բարձրացող այլ մասերի թիթեղապատվածքի նորոգում կամ փոխում, ինչպես նաև ծխաօդափոխիչ հորանների և կոյուղային կանգնակների գլխանոցների նորոգում,
- ժզ. ձեղնասանդուղքների նորոգում և վերականգնում,
- ժէ. թիթեղյա կտուրների պարբերաբար ներկապատում,
- ժը. գլանափաթեթավոր նյութերից ծածկերի (փափուկ կտուրների) նավթաբիտումային մածուկապատում,
- ժթ. ներքին ջրատարների ձագարափոսերի և վրադիրների նորոգում,
- ի. տանիքների փոխում (նորացում)՝ առանց կոնստրուկտիվ փոփոխությունների,
- իա. մետաղյա թերթերի ամբողջական փոխարինում կամ կղմինդրե ծածկի ամբողջական փոխարինում՝ պահպանելով տանիքի երկրաչափական չափերը.
- 5) միջհարկային ծածկեր և հատակներ՝
  - ա. ծածկի երկաթբետոնե կոնստրուկցիաների (հեծաններ, հենագերաններ, սալեր) պաշտպանիչ շերտի վերականգնում,
  - բ. ցրտահարման ենթակա մետաղյա հեծանների լրացուցիչ ջերմամեկուսացում,
  - գ. ցեմենտային, բետոնե և ասֆալտապատ հատակների փոսերի լցում,
  - դ. հատակների ու դրանց հիմնատակների նորոգում,
  - ե. հատակների ցեմենտապատում և ծածկույթի (մանրատախտակ, լինոլեում, գորգատիպ սինթետիկ փաթեթանյութեր, կերամիկական, մարմարե, ցեմենտե և այլ սալիկներ) տեղադրում, նորոգում, փոխում, փոխարինում,
  - զ. շրիշակների տեղադրում, ամրացում, փոխում, փոխարինում,
  - է. ձեղնահարկային ծածկերի լրացուցիչ ջերմամեկուսացում,
  - ը. կախովի առաստաղների տեղադրում, փոխում, փոխարինում.
- 6) լուսամուտներ, դռներ ու դարպասներ՝
  - ա. (*) արտաքին դռների և դարպասների նույն տեղում փոխում, փոխարինում, վերականգնում և վերանորոգում,
  - բ. դռների ու դարպասների ծոված փեղկերի ուղղում և դրանց ամրացում,
  - գ. փեղկերի ամրացում՝ դրանց առանձին մասերի փոփոխմամբ,
  - դ. ապակիների փոխում, փոխարինում,
  - ե. լուսամուտների, լուսամուտագոգերի և դռների շրջանակների ու պատերի միջև արանքների փակում,
  - զ. լուսամուտների և դռների վնասված պարագանների փոխում, նորերի տեղադրում,
  - է. ներքին դռների և լուսամուտագոգերի տեղադրում, փոխում, փոխարինում և ներկում,
  - ը. մուտքի դռների և դարպասների ջերմամեկուսացում,
  - թ. արտաքին դռների զսպանակների և զսպիչների տեղադրում,
  - ժ. (*) արտաքին լուսամուտների փոխում, փոխարինում, արտաքին պատերի բացվածքներում ցուցափեղկերի փոփոխություն,
  - ժա. (*) պատշգամբների բազրիքների արտաքին տեսքի ձևափոխում՝ առանց կոնստրուկտիվ փոփոխությունների.
- 7) սանդուղքներ և սանդղամուտքեր՝
  - ա. բետոնե և քարե սանդուղքների, աստիճանների, թեքանների ու հարթակների խորշերի և փոսերի լցում,
  - բ. փայտաշեն սանդուղքների ու հարթակների առանձին մաշված տախտակների փոխարինում,
  - գ. սանդուղքաբաժնի բռնաձողերի և ճաղասարքերի ամրացում, առանձին մասերում բռնաձողերի և այլ մասերի փոխարինում,

դ. (*) թեքահարթակների իրականացում գոյություն ունեցող սանդղամուտքերում.

8) ճակատապատեր՝

ա. շենքերի ճակատների երեսապատման պոկվող ու թուլացած սալիկների, քարերի, ծեփածո և քարատաշ ճարտարապետական դետալների, բազրիքների, քիվերի և այլ մասերի ամրացում,

բ. (*) երեսապատումների նորոգում, փոխում, փոխարինում,

գ. շենքերի արտաքին սվաղի առանձին մասերի նորոգում,

դ. (*) շենքերի ճակատապատերի ներկում,

ե. կայուն բաղադրությամբ ներկված կամ երեսապատված ճակատապատերի մաքրում, լվացում՝ փոշուց ու մրից,

զ. (*) քիվերի և այլ դեկորատիվ էլեմենտների վերականգնում,

է. (*) ծեփածո էլեմենտների վերականգնում,

ը. ճակատապատերի մաքրում.

9) ջեռուցում՝

ա. ջեռուցման սարքերի տեղադրում,

բ. ջեռուցման խողովակաշարերի և սարքերի լվացում ու կարգավորում,

գ. ջեռուցիչ սարքերի և խողովակաշարերի առանձին հատվածների անսարքությունների նորոգում,

դ. ընդարձակիչ բաքերի ջերմամեկուսացում,

ե. խողովակաշարերի և սարքերի ներկում,

զ. վառարանների մանր նորոգումներ՝ դրա սարքավորումների մասնակի փոխմամբ, փլվածքների հեռացում, վերականգնում և արտաքին հարդարում.

10) օդափոխություն՝

ա. նոր օդանցքների տեղադրում,

բ. օդատարների մասնակի փոխում,

գ. օդատարներում ներծծումների վերացում,

դ. օդափոխիչների, օդատարների, կալորիֆերների, էլեկտրաշարժիչների, հենասարքերի, հորանների և այլ սարքերի նորոգում, փոխում,

ե. օդատարների և օդափոխիչ սարքավորումների ներկում,

զ. էլեկտրաշարժիչների նորոգում,

է. ծխնելույզների և ծխանցքների նորոգում, ներկում.

11) ջրամատակարարում և կոյուղի՝

ա. ջրաչափիչ սարքերի տեղադրում,

բ. ջրատար և կոյուղու խողովակների ու սարքերի հոսքերի և կաթոցների վերացում,

գ. ջրատար և կոյուղու խողովակաշարերի ամրացում և մասնակի նորոգում,

դ. ցրտահարվող մասերում խողովակաշարերի ջերմամեկուսացում,

ե. կոյուղու խողովակների և սարքերի մաքրում,

զ. խողովակաշարերի հատվածների նորոգում,

է. սանհանգույցների կահավորանքի տեղադրում, առանձին սարքերի (գուգարանակոնքեր, լվացարաններ, ծորակներ և այլն) փոխում, փոխարինում.

12) տաք ջրամատակարարում՝

ա. ջերմափոխանակիչների և գալարախողովակների մաքրում նստվածքներից ու աղտոտումից,

բ. պոմպային և մոտորային կայանների մանր նորոգում,

գ. ջրածորակների փոխում, խողովակաշարերի ջերմամեկուսացում և այլ փոքրածավալ աշխատանքների կատարում «Ջեռուցում» ու «Ջրամատակարարում և կոյուղի» բաժիններում թվարկված աշխատանքներին համապատասխան,

դ. խողովակաշարերի մասերի փոխում.

13) էլեկտրալուսավորում և կապ՝

ա. էլեկտրագծերի ցանցի վարդակների, սարքերի և սարքավորումների տեղադրում,

բ. հեռուստակապի և հեռահաղորդակցության ներքին համակարգերի տեղադրում,

գ. ծխահրդեհային տեղեկացման ավտոնոմ սարքերի տեղադրում,

դ. ներքին կախված էլեկտրալարերի ձգում և լրացուցիչ ամրակապերի տեղադրում՝ տեղակայված պլստույքակազմերի փոխարինմամբ (անջատիչներ, կոթառներ, վարդակներ),

ե. էլեկտրահաղորդալարերի առանձին հատվածների և էլեկտրասարքերի փոխում,

զ. պատերի, միջնորմների, միջհարկային ծածկերի նորոգման ժամանակ էլեկտրասնուցիչ ցանցի ապամոնտաժում և վերականգնում,

է. խմբային բաշխիչ և ապահովիչ վահանակների մանր նորոգում:

7. Շինություններում (կառուցվածքներում) ընթացիկ նորոգման աշխատանքներն են՝

1) ջրմուղ-կոյուղու կառուցվածքների ցանցեր, խողովակաշարեր, ամրաններ՝

ա. առանձին լայնակների կարանախցում,

բ. պողպատյա խողովակների առանձին ծայրակցատեղերի եռակցում կամ գոդում,

գ. արտահոսքի վերացման նպատակով առանձին տեղերի խցանում՝ կցորդիչներ, խամուրներ, բանդաժներ

տեղադրելով, կամ առանձին խողովակների փոխարինում,

դ. առանձին խողովակների (մինչև մեկ կմ երկարությամբ) փոխում, փոխարինում (պահպանելով խողովակների տրամագիծը),

ե. խցակների լցում, հեղույսների ձգում և ձևավոր մասերի ու ամրանաձողերի առանձին խցակների փոխում,

զ. ձևավոր մասերի կցորդային միացումներում ու ամրանաձողերում միջադիրների և հեղույսների փոխում, փոխարինում,

է. ջրածորանների ամրակապերի նորոգում,

ը. ջրաբաշխիչ աշտարակների նորոգում.

2) ջրմուղ-կոյուղու կառուցվածքների հորեր՝

ա. հորերի պատերի առանձին ճեղքերի վերացում,

բ. առանձին ընկնող աղյուսների խցում,

գ. առանձին երթային բռնակների փոխում,

դ. աստիճանների նորոգում,

ե. վաքերի սվաղների նորոգում, վերականգնում,

զ. անցքերի նորոգում,

է. մտոցների քանդված մասերի նորոգում.

3) ջրաբաշխման և հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների պատվարներ, ամբարտակներ, ջրնկեցքներ, ջրանցքներ.

ա. բետոնե ջրթողիչների և ամբարտակի ճեղքերի վերալցում,

բ. ափեր ամրացնող ծածկույթի և շեղությունների ամրանների վնասվածքների վերացում (ընդհանուր մակերեսի մինչև 2 տոկոսի չափով),

գ. փայտյա կոնստրուկցիաների առանձին էլեմենտների փոխում,

դ. մետաղյա կոնստրուկցիաների հիմքային մասերի ամրացում և դրանց ներկում,

ե. երկաթբետոնե կոնստրուկցիաների վերջրյա մասերի պաշտպանիչ շերտերի վերականգնում,

զ. հողե կառուցվածքների ողողված շեղությունների լցում.

4) ջրաբաշխման և հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների ջրային հորատանցքեր՝

ա. վերին ջրընդունիչ բաքի մաշված մասերի փոխարինում,

բ. ջրամուղ և օդամուղ խողովակների հիմնանցքերի խորացում կամ փոքրացում,

գ. ջրամուղ և օդամուղ խողովակների փոխում.

5) ջրմուղ-կոյուղու մաքրման կառուցվածքներ՝

ա. սվաղի առանձին հատվածների վերանորոգում՝ ճեղքերի փոխմամբ և երկաթայնացմամբ (սվաղված ընդհանուր մակերեսի մինչև 30 տոկոսի սահմաններում),

բ. մանր ճեղքերի հարդարում,

գ. մտոցների և աստիճանների նորոգում ու ներկում,

դ. առանձին բռնակների օգտագործում,

ե. ֆիլտրերի փողրակների կողերի երկրաչափական ձևերի վերականգնում,

զ. օդատարների նորոգում,

է. առանձին տեղերում մեկուսացումների նորոգում,

ը. երկհարկ տիղմագտիչների փողրակների նորոգում, փողրակների առանձին մասերի փոխում,

թ. կենսաբանական գոտիների շարվածքի առանձին մասերի նորոգում,

ժ. մղանցքների և խցերի հիդրոմեկուսացման փոխում.

6) ջրմուղ-կոյուղու կառուցվածքների խողովակաշարեր և ամրանաձողեր՝

ա. առանձին խողովակների ծայրակցատեղերի եռակցում կամ գողում,

բ. առանձին խողովակների փոխում,

գ. խողովակաշարերի ջերմամեկուսացման և ջրամեկուսացման նորոգում, վերականգնում, փոխում,

դ. խցակների լցում, ամրանաձողի առանձին մասերի փոխում, հեղույսների ձգում,

ե. կցամիացումների հեղույսների և ներդիրների փոխում,

զ. ձևավոր մասերի, փականների, խտացուցիչների նորոգում, փոխում,

է. շարժական և անշարժ հենարանների փոխում.

7) գազափոխադրում և գազամատակարարում՝

ա. գազաֆիկացված բնակավայրերում շենքերի և շինությունների ներսում գոյություն ունեցող ցածր ճնշման բաշխիչ գազատարից մինչև գազատարքերը միացման շինարարական-մոնտաժային աշխատանքներ,

բ. գազատարների խողովակաշարերի տեղային վթարային վերանորոգման, վերականգնման շինարարական-մոնտաժային աշխատանքներ,

գ. գազատարների շարժական և անշարժ հենարանների վերանորոգում և վերականգնում,

դ. գազային սարքավորումների (արմատուրների) փականների նորոգում և փոխարինում,

ե. էլեկտրաքիմիական պաշտպանիչ կայանների նորոգում և փոխարինում.

8) երկաթուղիների (այդ թվում՝ մերձատար և ներգործարանային) հողային պաստառ՝

ա. թեքությունների մաքրում և բարեկարգում,

- բ. դիտահորերի, կանալների, խրամառունների, վաքերի արագահոսների մաքրում և կարգավորում,
- գ. ջրացամաքիչների մաքրում՝ գարնանային ջրհոսքերից հետո,
- դ. չիմապատվածքների, սալարկների, ճեղանների մաքրում և մանր նորոգում,
- ե. լիցքի ֆիլտրող մասի մաքրում և մանր շտկում,
- զ. հողային պաստառի լայնացում՝ ոչ բավարար լայնություն ունեցող տեղերում մինչև քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթով (ՄՆ 449-72 «Ցուցումներ երկաթուղային և ավտոմոբիլային ճանապարհների հողային պաստառների նախագծման») սահմանված չափերը,
- է. հողային պաստառի վերականգնում՝ սարքերի, ողողատների, փլուզումների և ճահճուտների տեղերում.
- 9) երկաթուղիների (այդ թվում՝ մերձատար և ներգործարանային) վերին կառուցվածքներ՝
  - ա. նստվածքային, թեքված և շեղված տեղամասերի ուղղում,
  - բ. փայտակոճերի մտցնում գծերի տակ,
  - գ. ռելսերի ուղղում,
  - դ. ամրացումների փոխում,
  - ե. ռելսերի ծայրանքների կարգաբեկում,
  - զ. բացվածքների ձգում,
  - է. փայտակոճերի նորոգում,
  - ը. փայտակոճերի ցրում,
  - թ. բալաստային պրիզմաների կարգաբեկում,
  - ժ. գծային ամրակապերի մաքրում և յուղում,
  - ժա. առանձին փայտակոճերի փոխարինում,
  - ժբ. ճաքած ռելսերի փոխարինում,
  - ժգ. անցատեղերի առանձին էլեմենտների փոխարինում,
  - ժդ. ուղեցուցանիչների, ուղեփակոցների և կարճապույների ներկում,
  - ժե. սլաքային անցատեղերի նորոգում՝ առանձին էլեմենտների փոխամար.
- 10) երկաթուղիների (այդ թվում՝ մերձատար և ներգործարանային) արհեստական կառուցվածքներ (կամուրջներ, թունելներ, խողովակներ)՝
  - ա. հեղույսների ձգում և փոխում,
  - բ. գլանանիվների կարգաբեկում,
  - գ. վնասված հատային էլեմենտների փոխում,
  - դ. հենարանների ճաքերի փակում,
  - ե. հենարանների արտաքին մասերի տորկրետացում կամ ցեմենտացում,
  - զ. առանձին պոկված կամ տեղաշարժված քարերի տեղերի ցեմենտում.
- 11) ավտոմոբիլային ճանապարհներ՝
  - ա. նստվածքների ուղղում՝ հարթեցմամբ և պնդեցմամբ,
  - բ. թափվածքների մաքրում,
  - գ. շեպերի ուղղում, հարթեցում և ամրացում,
  - դ. խրամուղիների ու ջրատար կանալների մաքրում,
  - ե. կողային առունների մաքրում, ակոսահանում և ամրացում,
  - զ. կողնակների լայնացում ոչ բավարար լայնություն ունեցող տեղերում՝ մինչև սույն կետի 8-րդ ենթակետով նշված քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթով սահմանված չափերը, դրանց ուղղում, ամրացում և լրացում,
  - է. ջրահեռացման վաքերի մաքրում, նորոգում և լրացում,
  - ը. ճանապարհային ծածկի առանձին տեղերի հարթեցում, ճեղքերի փակում,
  - թ. առանձին եզրաքարերի ուղղում, մայթերի նորոգում,
  - ժ. ճանապարհային նշանների և անվտանգության տարրերի նորոգում, փոխարինում և լրացում,
  - ժա. ճանապարհային նշագծման իրականացում,
  - ժբ. հենասպատերի նորոգում և ուժեղացում,
  - ժգ. ճանապարհային ծածկի առանձին սալերի ուղղում և փոխում,
  - ժդ. ճանապարհային ծածկի փոսային նորոգում, քայքայված հատվածների փոխարինում,
  - ժե. արհեստական կառուցվածքների մաքրում, նորոգում և փոխարինում՝ սույն ցանկի 7-րդ կետի 10-րդ ենթակետի «գ»-«զ» պարբերություններով սահմանված ծավալներով,
  - ժզ. հողային պաստառի լայնացում՝ ոչ բավարար լայնություն ունեցող տեղերում՝ մինչև սույն կետի 8-րդ ենթակետով նշված քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթով սահմանված չափերը.
- 12) էլեկտրական ցանցեր և կապ՝
  - ա. կախված հաղորդալարերի վերաձգում,
  - բ. հաղորդալարերի կտրված տեղերի վերացում,
  - գ. առանձին մեկուսիչների փոխարինում,
  - դ. կողմնական ընձյուղների վրա լրացուցիչ ուղորդների տեղադրում,

- ե. երկաթբետոնե և բետոնե կողմնական ընձյուղների ճաքերի և այլ վնասվածքների վերացում,
- զ. առանձին հենասյուների ուղղում,
- է. առանձին ընձյուղների ուղղում և փոխում:

III. ԲԱՐԵԿԱՐԳՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

8. Բարեկարգման աշխատանքները ներառում են տարածքների կանաչապատումը, ծառատնկումը, ինչպես նաև բարեկարգման տարրերի վերականգնումը, նորոգումը, փոխումը, փոխարինումը, դեկորատիվ տարրերի տեղադրումը, այդ թվում՝

- 1) շենքերին ու շինություններին հարակից բակային տարածքների կանաչապատում.
  - 2) (*) մայթերը և շենքերը շրջափակող սալահատակների փոխում, փոխարինում.
  - 3) (*) մայթերի առանձին եզրաքարերի ուղղում, վերաշարում, փոխում, փոխարինում.
  - 4) (*) մայթերն ու շենքերը շրջափակող տարածքների ասֆալտապատում և նորոգում՝ բացառելով հատակագծային նիշերի փոփոխությունները.
  - 5) (*) ընդհանուր օգտագործման տարածքներում փոքր ճարտարապետական ձևերի և կառուցվածքների (ծածկարան, ճոճանակ, ցայտաղբյուր, խաղահրապարակ, նատարաններ, աղբարկղ և այլն) տեղադրում.
  - 6) սույն կետի 5-րդ ենթակետով սահմանված փոքր ճարտարապետական ձևերի և կառուցվածքների նորոգում, առանձին մասերի փոխարինում.
  - 7) (*) թեթև կոնստրուկցիաներով (մետաղյա խողովակ, ցանց և ճաղեր) ցանկապատում և դրանց փոխում, փոխարինում.
  - 8) անհատական բնակելի տների փակ ներբակային տարածքների լրիվ բարեկարգում (կանաչապատում, ծառատնկում, մայթեր, ծառուղիներ, ծածկարան, ճոճանակ, խաղահրապարակ, նատարաններ և այլն).
  - 9) գյուղական բնակավայրերում անհատական բնակելի տների ներբակային տարածքների քարե կամ սույն կետի 7-րդ ենթակետով նշված կոնստրուկցիաներով ցանկապատում (ներառյալ դրա տարրերի փոխումն ու փոխարինումը), եթե Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ կամ քաղաքաշինական փաստաթղթերով այլ բան սահմանված չէ.
  - 10) (*) շենքերի ճակատների փողոցահայաց հատվածներում դեկորատիվ տարրերի տեղադրում:
- (8-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)**

Ց Ա Ն Կ N 2

ՄԻՋԻՆ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ (II ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՅԻ) ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ՈՒՆԵՑՈՂ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ

1. Սույն ցանկում (այսուհետ՝ N 2 ցանկ) ներառված են «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված տեխնիկապես ոչ բարդ և փոքրածավալ օբյեկտները:

2. Միջին ռիսկայնության (II կատեգորիայի) օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությունը փոխարինվում է նախագիծը թողարկող պատասխանատու կապալառուի երաշխավորագրով: Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողությունը փոխարինվում է շինարարական աշխատանքների պատասխանատու կապալառուի երաշխավորագրով՝ բացառությամբ «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով տեխնիկական հսկողության և շինարարության իրականացման լիցենզիա չպահանջող դեպքերի:

(2-րդ կետը խմբ. 16.06.16 N 630-Ն)

2.1. «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ոչ ձեռնարկատիրական նպատակով կառուցվող միջին ռիսկայնության աստիճանի (II կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտի համապատասխանությունը նախագծային փաստաթղթերին կարող է հիմնավորվել հեղինակային հսկողություն իրականացնող պատասխանատու կապալառուի գրավոր երաշխավորագրով կամ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման N 1 հավելվածի 144-րդ կետում նշված փաստաթղթերով:

(2.1-ին կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

- 3. Միջին ռիսկայնության (II կատեգորիայի) օբյեկտներն են՝
  - 1) 300 քառ. մետր ընդհանուր մակերեսը չգերազանցող՝ մինչև երկու վերգետնյա և մեկ ստորգետնյա հարկ ունեցող՝ ա. ոչ ձեռնարկատիրական նպատակով (բացառությամբ պետական, համայնքային կամ բարեգործական ծրագրերի շրջանակներում իրականացվող) կառուցվող անհատական բնակելի տները (առանձնատները, մենատները) և դրանց օժանդակ նշանակության կառույցները,
  - բ. բլոկավորված կառուցապատման բնակելի տները, որոնց յուրաքանչյուր բլոկն առանձնացված էլք ունի դեպի դուրս, իսկ բլոկների միջև ընդհանուր պատը բացվածքներ չունի հարևան բլոկի (բլոկների) հետ,
  - գ. առևտրի, հանրային սննդի և կենցաղային սպասարկման շենքերն ու շինությունները՝ բացառությամբ վառելիքի լիցքավորման կայանների,
  - դ. հյուրանոցները, հյուրանոցատիպ հանգրվանները, մոթելները, զբոսաշրջային և ճամբարային բնակատեղիները,

քեմփինգները,

ե. տարբեր տիպի գրասենյակները, կապի բաժանմունքները, արվեստանոցները,

զ. բաղնիքները, սաունաները,

է. սույն ենթակետով սահմանված գործառնական օգտագործման սենքեր ներառող բազմաֆունկցիոնալ շենքերը.

ը. շենքերի և շինությունների արտաքին գծային ինժեներական ենթակառուցվածքների ստեղծում:

2) գյուղատնտեսական արտադրական նշանակության օբյեկտներից՝ ջերմոցները, դեզանոցները, չորանոցները, ինչպես նաև 1500 քառ. մետր ընդհանուր մակերեսը չգերազանցող՝ մինչև երկու վերգետնյա և մեկ ստորգետնյա հարկ ունեցող, սանիտարապահպանական գոտու կազմակերպում չպահանջող պահեստային շենքերը (բացառությամբ սննդամթերքի, քիմիական, պայթուցիկ, ճառագայթաակտիվ նյութերի, դեղորայքի, ինչպես նաև «Պահեստային շենքեր» ՀՀՇՆ IV-11.03.02-04 կիրառման ոլորտը չներառող այլ պահեստների)։

3) մինչև 5 մետր բարձրություն ունեցող ոչ հիմնական օբյեկտները, ինչպես նաև թենիսի կորտերը, բասկետբոլի և վոլեյբոլի հրապարակները, այլ սպորտային նշանակության բացօթյա հարթային կառույցները (առանց տրիբունաների)՝ անկախ դրանց չափերից.

4) սույն ցանկով ներառված օբյեկտների վերակառուցման, կապիտալ նորոգման աշխատանքները, եթե դրանց արդյունքում չեն գերազանցվում միջին ռիսկայնության (II կատեգորիայի) օբյեկտի սույն կետի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ ենթակետերով սահմանված հարաչափերն ու բնութագրերը:

(3-րդ կետը լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

4. Սույն ցանկով սահմանված դրույթները չեն տարածվում՝

1) ամբողջությամբ ստորգետնյա կառույց հանդիսացող ինժեներական, հիդրոտեխնիկական, պաշտպանական նշանակություն ունեցող ենթակառուցվածքի օբյեկտների կամ դրանց մասերի նախագծային փաստաթղթերի և շինարարական աշխատանքների վրա.

2) ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների ու երկաթուղագծերի, ինչպես նաև դրանց մաս հանդիսացող արհեստական կառույցների (թունելներ, կամուրջներ և այլն) վերակառուցման և (կամ) հիմնանորոգման նախագծային փաստաթղթերի և շինարարական աշխատանքների վրա:

Ց Ա Ն Կ Ն 3

ԲԱՐՁՐ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ (IV ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՅԻ) ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԱՏՈՒԿ ԵՎ ԿԱՐԵՎՈՐԱԳՈՒՅՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՍԵՅՍՄԻԿ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՀԱՏՈՒԿ ԵՎ ԿԱՐԵՎՈՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ) ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ

1. Սույն ցանկում (այսուհետ՝ N 3 ցանկ) ներառված են Հայաստանի Հանրապետությունում բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող հատուկ և կարևորագույն (այդ թվում՝ սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ և կարևոր) նշանակություն ունեցող օբյեկտները:

2. Բարձր ռիսկայնության (IV կատեգորիայի) օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը ենթակա են պետական համալիր փորձաքննության՝ N 2 հավելվածի 9-րդ կետի 2-րդ ենթակետով, 13-16-րդ և 18-րդ կետերով սահմանված կարգով:

(2-րդ կետը լրաց., փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

3. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հատուկ նշանակության օբյեկտներն են՝

1) հատուկ նշանակության հողերում կառուցվող՝

ա. Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի և այլ զորքերի, դրանց կազմավորումների և մարմինների, պաշտպանական, ռազմական ենթակառուցվածքի տարածքներում, այդ թվում՝ զինվորական բնակավայրերում՝ բնակելի, հասարակական, արտադրական, ինչպես նաև այլ նշանակության շենքերը և շինությունները,

բ. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ ամրագրված՝ սահմանային գոտում կառուցվող շենքերը և շինությունները, օրենքով պաշտպանվող շենքերը և շինությունները.

2) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների գործունեության համար կառուցվող անհրաժեշտ շենքերը և շինությունները.

3) պատմության և մշակութի անշարժ հուշարձանները և դրանց պահպանական գոտիներում կառուցվող շենքերը և շինությունները.

4) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի ապրիլի 29-ի N 1008-Ն որոշման 1-ին հավելվածով սահմանված շենքերն ու շինությունները.

5) Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2015 թվականի նոյեմբերի 30-ի N 1243-Ն հրամանի 1-ին կետով սահմանված օբյեկտները:

(3-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

4. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտներն են՝

1) հասարակական շենքեր և շինություններ՝

ա. հանրակրթական դպրոցներ (տարրական, միջին, հիմնական, ավագ, վարժարան և միջնակարգ դպրոց), հատուկ հանրակրթական դպրոցներ, արտադպրոցական կրթադաստիարակչական և նախադպրոցական ուսումնական

հաստատություններ,

բ. երեխաների խնամք և պաշտպանություն իրականացնող հաստատություններ, տարեցների և հաշմանդամների տուն/ինտերնատներ,

գ. պոլիկլինիկաներ, առողջության պահպանման կենտրոններ, ամբուլատորիաներ, հիվանդանոցներ, ծննդատներ, հոսպիտներ,

դ. միջնակարգ մասնագիտական և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ,

ե. գիտական, գիտահետազոտական, նախագծային կազմակերպություններ, բանկեր, գրասենյակներ և այլ վարչական օբյեկտներ՝ 200 և ավելի աշխատատեղով,

զ. ռեստորաններ, սրճարաններ և հանրային սննդի այլ օբյեկտներ՝ 200 և ավելի տեղով,

է. հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներ՝ 200 և ավելի տեղով,

ը. մշակույթի կենտրոններ, թատրոններ, կրկեսներ, կինոթատրոններ, համերգասրահներ՝ դահլիճի 300 և ավելի նստատեղով,

թ. բենզալցակայաններ, գազալցակայաններ,

ժ. առևտրի կենտրոններ, հանրախանութներ և տոնավաճառներ՝ 1500 քառ. մետր և ավելի ընդհանուր մակերեսով,

ժա. զվարճությունների և հանգստի կազմակերպման կենտրոններ (հրաձգարաններ, բիլիարդի, բոուլինգի, սեղանի թենիսի և համանման խաղերի կազմակերպման համար նախատեսված օբյեկտներ) և խաղատներ՝ 100 և ավելի այցելուի համար,

ժբ. թանգարաններ, պատկերասրահներ, ցուցասրահներ՝ 1500 քառ. մետր և ավելի ընդհանուր մակերեսով,

ժգ. դատարաններ՝ 4 և ավելի դատավորներով,

ժդ. ունիվերսալ փակ մարզադահլիճներ՝ 1500 և ավելի նստատեղով, լողավազաններ՝ ավազանի ջրի հայելու 25.0 x 50.0 մետր և ավելի չափերով,

ժե. գրադարաններ, արխիվներ, ավանդապահոցներ՝ 1 մլն և ավելի միավորով,

ժզ. ավտոկայաններ՝ 50000 և ավելի բնակիչ ունեցող քաղաքների համար,

ժէ. բազմահարկ վերգետնյա ավտոկանգառներ՝ 100 և ավելի ավտոմեքենայի համար, ստորգետնյա ավտոկանգառներ՝ 50 և ավելի ավտոմեքենայի համար,

ժը. դիվանագիտական ներկայացուցչություններ,

ժթ. երկաթուղային կայարաններ՝ 3 և ավելի կառամատույցներով,

ի. օդանավակայաններ,

իա. մետրոպոլիտեն,

իբ. հեռուստառադիոկենտրոններ, հեռուստաշտարակներ,

իգ. քաղաքաշինական համալիրներ, որոնք իրենց կազմում ունեն սույն ցանկում ընդգրկված օբյեկտները.

2) քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթով (ՀՀՇՆ II-6.02-2006 «Մեյմակայուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր») սահմանմանային հարկայնությունը (բարձրությունը) գերազանցող շենքեր, ինչպես նաև այդպիսի շենքեր ներառող քաղաքաշինական համալիրներ կամ թաղամասեր.

3) հասարակական, արդյունաբերական, ընդերքօգտագործման, գյուղատնտեսական և այլ արտադրական նշանակության, հիդրոտեխնիկական, կոմունալ, պահեստային, էներգետիկայի, կապի, ինժեներական և տրանսպորտային ենթակառուցվածքների օբյեկտներ՝

ա. «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված օբյեկտները,

բ. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի դեկտեմբերի 16-ի N 1862-Ն որոշման N 2 հավելվածով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հուլիսի 31-ի N 957-Ն որոշմամբ սահմանված օբյեկտները,

գ. «Տեխնիկական անվտանգության ապահովման պետական կարգավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված օբյեկտները,

դ. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի ապրիլի 29-ի N 1008-Ն որոշման N 2 հավելվածով սահմանված օբյեկտները,

ե. «Շրջակա միջավայրի առնչությամբ տեղեկության, որոշումներ ընդունելուն հասարակության մասնակցության և արդարադատության մատչելիության մասին» կոնվենցիայի N 1 հավելվածով սահմանված օբյեկտները,

զ. Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2015 թվականի նոյեմբերի 30-ի N 1243-Ն հրամանի 1-ին կետով սահմանված օբյեկտները:

(4-րդ կետը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

5. Բարձր ռիսկայնության (IV կատեգորիայի) օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի թվին են դասվում նաև քաղաքաշինական ծրագրային (տարածական պլանավորման) փաստաթղթերը և նոր տեխնոլոգիաների կիրառմամբ փորձարարական օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը:

(հավելվածը լրաց., խմբ., փոփ. 16.06.16 N 630-Ն, լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար

Դ. Հարությունյան

Հավելված N 5
ՀՀ կառավարության 2015 թվականի
մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման

ՁԵՎԱԹՂԹԵՐ

**ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱԿՏԵՐԻ
(վերնագիրը խմբ. 29.10.15 N 1317-Ն)**

**I. ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ)**

Ձև N 1-1

Հայաստանի Հանրապետության _____
համայնքի ղեկավար _____ -ին
(համայնքի (իրավասու մարմնի) ղեկավարի անունը, ազգանունը)
Կառուցապատող _____
(իրավաբանական անձի անվանումը, _____ -ից
ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Հ Ա Յ Տ

Խնդրում եմ տալ նախագծման թույլտվություն (ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք)

(կառուցում, վերակառուցում, վերականգնում, ուժեղացում,

գործառնական նշանակության փոփոխումը, օբյեկտի անվանումը, հակիրճ բնորոշումը)

նախագծման համար _____
(մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի ծածկագիրը)

գտնվող հողամասում, ինչպես նաև ինժեներական ցանցերին միանալու տեխնիկական պայմանները (լրացվում է, եթե կառուցապատվող օբյեկտի համար առաջանում է ինժեներական ենթակառուցվածքի նոր ծառայությունների մատուցման կամ ծառայությունների մատուցման փոփոխության անհրաժեշտություն) _____

_____ :
(ջրամատակարարում, կոյուղի, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում և այլն)

1. Նախատեսում եմ _____

_____ :
(օբյեկտի գործառնական նշանակությունը (այդ թվում՝ փոփոխվող), նախատեսվող հարաչափերը՝

_____ :
բարձրությունը, պարագծային չափերը, կառուցապատման և ընդհանուր մակերեսները, հզորությունը)

2. Կից ներկայացնում եմ՝

1) տեղագրական հանույթի վրա կառուցապատվող հողամասի հատակագիծը (սխեման)՝ նախագծվող օբյեկտի
առաջարկվող տեղանշմամբ _____

(կողորհինատային նշահարումը, կից հողօգտագործումների անվանումներն ու սահմանները և դրանց վրա կառուցված օբյեկտները)

2) կառույցի գործառնական նշանակության փոփոխության դեպքում՝ նաև վերջինիս հաստակագիծը (հաստակագծերը).

3) անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության կամ օգտագործողի՝ անշարժ գույքը փոփոխելու իրավունքը հաստատող փաստաթղթի պատճենը:

Կառուցապատող _____

(ստորագրությունը)

(անունը, ազգանունը)

_____ 20 ____ թ.

Ձև N 1-2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

(մարզը, համայնքը)

ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

(ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ)

N _____ 20 ____ թ.

Օբյեկտ

_____ (օբյեկտի անվանումը, կառուցում, վերակառուցում, ուժեղացում, վերականգնում, գործառնական նշանակության փոփոխություն)

_____ (հակիրճ բնորոշումը, հզորությունը

_____ նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար:

_____ ռիսկայնության աստիճանը (կատեգորիան), նախագծման փուլերը և այլն)

Գտնվելու վայրը _____

_____ (մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի ծածկագիրը)

Կառուցապատող _____

_____ (կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը,

_____ բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը _____

_____ (կառուցապատման նպատակով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված

կարգով հողամասի տրամադրման, անշարժ գույքի փոփոխման իրավունքը հաստատող անհրաժեշտ փաստաթղթերը)

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը _____

_____ (N 1 հավելվածի 32-րդ կետին համապատասխան)

ՆԱԽԱԳԾՎՈՂ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

1. Հողամասը գտնվում է _____

(հողամասի դիրքը քաղաքաշինական միջավայրում, դրա նպատակային և գործառնական նշանակությունը)

2. (*) Հողամասի չափերը _____

(հողամասի սահմանները՝ կոորդինատային նշահարմամբ, մակերեսը (հա)

3. Հողամասի առկա վիճակը _____

(ռելիեֆի բնութագիրը, շենքերի (այդ թվում՝ քանդան էնթալկա) առկայությունը (օգտագործումը, նշանակությունը, հարկայնությունը, շինարարական նյութերը և այլն), կանաչապատումը, բարեկարգումը և այլն)

4. (*) Տրանսպորտային պայմանները _____

(ճանապարհների առկայությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները և այլն)

5. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ (ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր)

(նախագծվող հողամասով կամ կից տարածքով անցնող ինժեներական ենթակառուցվածքները, այդ թվում՝ ստորգետնյա)

6. (*) Կից հողամասեր _____

(կից հողօգտագործումների անվանումը և դրանց սահմանները՝ համաձայն ներկայացված սխեմայի)

7. Բնության հատուկ պահպանվող և (կամ)
պատմամշակութային հուշարձանների
տարածքներ (պահպանական գոտիներ)

(հուշարձանի անվանումը, կարգավիճակը և այլն)

8. (*) Հատակագծային սահմանափակումներ

(տեղանքում գործող արտադրական, պաշտպանվող օբյեկտների,
ինժեներատրանսպորտային ենթակառուցվածքների և այլ օբյեկտների
նկատմամբ սահմանափակումները, այդ թվում՝ սերվիտուտները)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

**(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող
ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)**

9.

Ճարտարապետահատակագծային
պահանջներ

(Էլեկտրոլ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական
փաստաթղթերի պահանջներից, առկա քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի
դրույթներից կամ դրանց բացակայության դեպքում՝ կազմավորված (կազմավորվող)
քաղաքաշինական միջավայրի պայմաններից, առաջարկություններ ճակատների
ձևավորման, տանիքների, արտաքին դռների, պատուհանների համամասնությունների և
գունային լուծումների վերաբերյալ)

9.1. (*) օբյեկտի հեռավորությունը
կարմիր գծից (մետր)

9.2. (*) հեռավորությունը հարևան
հողատիրներից (օբյեկտներից)
(մետր)

9.3. թույլատրելի բարձրությունը
(մետր)

սահմանային հարկայնության բարձրությունը գերազանցող շենքերի և
շինությունների նախագծման դեպքում՝ ՀՀԾՆ II-6.02-2006
«Մեյամակայուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր»
շինարարական նորմերով սահմանված պահանջների ապահովում
(հատուկ հաշվարկային մեթոդներ, սեյսմակայունության բարձրացման
միջոցառումներ և այլն)

9.4. կառուցապատման
խտության գործակիցը (կառույցի
(կառույցների) ընդհանուր
մակերեսի հարաբերությունը
հողամասի մակերեսին)

_____

9.5. կառուցապատման տոկոսը
(կառուցապատվող (անջրանցիկ)
տարածքի հարաբերությունը
հողամասի մակերեսին՝
տոկոսներով (%)

_____

9.6. կանաչապատման տոկոսը
(կանաչապատ տարածքի
հարաբերությունը հողամասի
մակերեսին՝ տոկոսներով (%)

_____

9.7. այլ պահանջներ

_____

10. Հողամասում գտնվող շենքերի
ու շինությունների քանդման կամ
տեղափոխման
(ապամոնտաժման) պայմանները
և աշխատանքների
հերթականությունը

_____

11. Ստորգետնյա, կիսանկուղի և
առաջին հարկերի տարածքների
օգտագործման պայմանները

_____

12. (*) Բնժեներական ցանցեր և
սարքավորումներ

Պահանջներ՝ գոյություն ունեցող և նախագծվող ենթակառուցվածքների
ու ցանցերի նկատմամբ

12.1. (*) ջրամատակարարում,
կոյուղի, տաք ջրի
մատակարարում

Կցվում է _____

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական
պայմանների)

12.2. (*)
Էլեկտրամատակարարում

Կցվում է _____

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական
պայմանների)

12.3. (*) գագամատակարարում Կցվում է _____

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

12.4. (*) Էլեկտրոնային հաղորդակցության մալուխատար կոյուղու (ներառյալ դիտահորը) տեղադիրքը Կցվում է _____
(համաձայն N 1 հավելվածի 57-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված էլակետային տվյալների)

12.5. թույլ հոսանքներ _____

12.6. աղբահանություն _____

13. Տարածքի ինժեներական նախապատրաստում _____

(ռելիեֆի կազմակերպման, ջրահեռացման, ինժեներական պաշտպանության միջոցառումները)

14. Բարեկարգում _____

(լանդշաֆտային պլանավորման վերաբերյալ պահանջները, կանաչապատում, ճարտարապետական փոքր ձևեր, ցանկապատում, գովազդ և այլն)

15. Շինարարական նյութեր _____

(շինարարական նյութերի օգտագործման առաջարկությունները տանիքների, ճակատների լուծումների, արտաքին դռների, պատուհանների վերաբերյալ)

16. Պաշտպանական կառույցներ _____

(արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության միջոցառումները)

17. Հակահրդեհային պահանջներ _____

(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)

18. Հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի պաշտպանության միջոցառումներ

_____

19. Շրջակա միջավայրի պահպանում

_____

(շրջակա միջավայրը վտանգավոր ազդեցությունից բացառելու միջոցառումները)

20. Շինարարության կազմակերպում

_____

(առաջարկություններ շինարարության հետ կապված անբարենպաստ ազդեցության բացառման, քաղաքային տնտեսության և տրանսպորտի անխափան աշխատանքի ապահովման վերաբերյալ)

21. Առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը

_____

(նշվում են առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

22. Նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությանը ներկայացվող պահանջներ

_____

(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության տեսակը կամ նախագծողի երաշխավորագիրը՝ հղում կատարելով համապատասխան իրավական ակտին)

23. Միջանկյալ համաձայնեցում

_____

(իրավասու մարմնի կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում շահագրգիռ մարմինների հետ էսքիզային նախագծի նախնական համաձայնեցում, նշվում է նաև առաջադրանքի փոփոխման հնարավորությունը՝ N 1 հավելվածի 87-րդ կետով նախատեսված դեպքում)

24. Հասարակական քննարկումներ

_____

25. Համաձայնեցումների կամ
մասնագիտական
եզրակացությունների ստացում

_____

(նշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման՝ օրենքով սահմանված պահանջները՝
հուշարձանների ու բնության պահպանության և այլ լիազորված մարմինների հետ, ինչպես
նաև N 1 հավելվածի 56-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ ինժեներական
ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտագործողի) հետ)

26. Փոստային բաժանորդային
պահարանների տեղադրում

_____

27. Այլ պայմաններ

_____

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ _____ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ _____

(ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

Կ. Տ.

(ձևը խմբ., փոփ. 16.06.16 N 630-Ն, խմբ. 12.10.17 N 1275-Ն)

II. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ձև N 2-1

Հայաստանի Հանրապետության _____
համայնքի ղեկավար

_____ -ին

(համայնքի (իրավասու մարմնի) ղեկավարի անունը, ազգանունը)

կառուցապատող _____

(իրավաբանական անձի անվանումը, գտնվելու վայրը, պետական գրանցման վկայականի համարը,

_____ -ից:

Ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Դ Ի Մ ՈՒ Մ

Խնդրում եմ համաձայնեցնել նախագծային փաստաթղթերը և տալ շինարարության թույլտվություն
(կամ երկարաձգել _____ 20____ թ. N _____ շինարարության թույլտվությամբ սահմանված ժամկետը)

_____ (նոր կառուցում, վերակառուցում, վերականգնում, ուժեղացում, օբյեկտի անվանումը, հակիրճ բնորոշումը,

_____ հզորությունը (բնակելի շենքերի համար՝ բնակարանների քանակը և տիպերը, հասարակական նշանակության շենքերի համար՝ տարողունակությունը, թողունակությունը, արտադրական նշանակության օբյեկտների համար՝ արտադրության տարեկան թողունակությունը)

-շահագործման թույլտվության ստացման ժամկետը՝

[ ] ավարտական ակտի տրամադրումից----- ամիս

ավարտական ակտի տրամադրման օրը:
աշխատանքների կատարման համար _____

հողամասի վրա,

(մարզը, համայնքը, փողոցը, շենքը, հողամասի գտնվելու վայրը, ծածկագիրը)

Հայտնում եմ՝

1. Օբյեկտի նախագծային փաստաթղթերը՝

1) մշակվել են

_____ (նախագծային աշխատանքների կապալառուի անվանումը, լիցենզիայի համարը)

կողմից.

2) ստացել են _____ 20____ թ. N_____ փորձագիտական դրական եզրակացությունը (կամ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ առկա է նախագծային աշխատանքների կապալառուի գրավոր երաշխավորագիրը)

_____ կողմից:

(նշել փորձաքննության մարմնի (մարմինների) անվանումը (անվանումները)

կամ երաշխավորագիր ներկայացնող կապալառուի անվանումը, լիցենզիայի համարը)

2. Օբյեկտի հիմնական ցուցանիշներն են՝ _____

(բարձրությունը, պարագծային չափերը, կառուցապատման մակերեսը,

_____ ընդհանուր և օգտակար մակերեսները, շինարարական ծավալը,

_____):

հզորությունը (բնակելի շենքերի համար՝ բնակարանների քանակը և տիպերը, հասարակական նշանակության շենքերի համար՝ տարողունակությունը, թողունակությունը, արտադրական նշանակության օբյեկտների համար՝ արտադրության տարեկան թողունակությունը) և այլն)

3. (լրացվում է N 1 հավելվածի 118-րդ կետով սահմանված դեպքերում) Խնդրում եմ սույն դիմումին համապատասխան տրված շինարարության թույլտվությունը համարել նաև քանդման թույլտվություն, քանի որ կառուցապատվող օբյեկտի շինարարական աշխատանքներն անհնար է իրականացնել առանց հողամասի գլխավոր հատակագծի վրա

_____ (նշվում են ամբողջությամբ կամ մասնակի քանդման ենթակա օբյեկտները, համարների տակ

_____ նշված դրանց հիմնական ցուցանիշները, ընդհանուր մակերեսը, հարկայնությունը, շինանյութերը և այլն)

շենքի (շենքերի) և (կամ) շինության (շինությունների) _____ քանդման:

4. Պարտավորվում եմ՝

1) շինարարական աշխատանքներն իրականացնել շինարարության թույլտվությամբ սահմանված ժամկետում և ստանալ ավարտական ակտ

_____ (նշել շինարարության տևողության նորմերով հաշվարկված ժամանակահատվածը)

2) ապահովել շահագործման թույլտվության ստացման համար անհրաժեշտ վիճակը՝

ավարտական ակտի տրամադրումից----- ամսվա ընթացքում

ավարտական ակտի տրամադրման օրը.

3) գործող կարգին համապատասխան և սույն դիմումում նշված տեղեկությունների հետ կապված բոլոր փոփոխությունների մասին հայտնել

_____ :

(նշել N 1 հավելվածի 133-րդ կետով սահմանված մարմինները)

5. Ներկայացնում եմ՝

1) օբյեկտի նախագծային (սույն դիմումի 3-րդ կետում նշված դեպքում՝ ներառյալ քանդման) փաստաթղթերը (երկու օրինակից

_____ թերթ.
(ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ նաև նախահաշվային փաստաթղթերը)

2) փորձաքննության դրական եզրակացությունը (եզրակացությունները) _____

_____ թերթ,
(փորձաքննության եզրակացությունը (եզրակացությունների փաթեթը)՝ ներառյալ շահագրգիռ մարմինների համաձայնեցումները և (կամ) մասնագիտական եզրակացությունները)

կամ նախագծային աշխատանքները թողարկող պատասխանատու կապալառուի երաշխավորության պայմանագիրը _____ .

3) անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության կամ օգտագործողի՝ անշարժ գույքը փոփոխելու իրավունքը հաստատող փաստաթղթի պատճենը _____ .

4) _____ 20____ թ. N _____ առաջադրանքի (նախագծման թույլտվության) պատճենը _____ .

(N 1 հավելվածի 38-րդ և 39-րդ կետերով սահմանված՝ առաջադրանք չպահանջող դեպքերում ներկայացվում են էլակետային նյութերն ու տեխնիկական պայմանները կամ նշում է կատարվում ինժեներական ենթակառուցվածքի նոր ծառայությունների մատուցման կամ ծառայությունների մատուցման փոփոխության անհրաժեշտության բացակայության մասին).

5) շինարարության (սույն դիմումի 3-րդ կետում նշված դեպքում՝ նաև քանդման) թույլտվության տեղական տուրքի (կամ սույն որոշման N 1 հավելվածի 98-րդ կետով սահմանված եղանակով) մուծման անդորրագիրը:

Կրկին ներկայացվող դիմումին կցվում են ստացված դիտողություններին համապատասխան լրամշակված նախագծային փաստաթղթերը (ներառյալ լրակազմն ամբողջացնող փաստաթղթերը)

Կառուցապատող _____
(պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

_____ 20____ թ.

(ձևը փոփ., լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

Ձև N 2-1-1

Դ Ի Մ ՈՒ Մ

Խնդրում եմ համաձայնեցնել հետագիծ-նախագծային փաստաթղթերը և տալ շինարարության թույլտվություն (կամ երկարաձգել _____ 20____ թ. N _____ շինարարության թույլտվությամբ սահմանված ժամկետը)

(աբղիա կա նա ցվող օբյեկտի անվանումը, հա կիրճ բնորոշումը)

աշխատանքների կատարման համար _____

_____
(մարզը, համայնքը, փողոցը, շենքը, հողամասի գտնվելու վայրը)

1. Պարտավորվում եմ շինարարական աշխատանքներն իրականացնել շինարարության թույլտվությամբ սահմանված ժամկետում՝ _____ :

(նշել շինարարության տևողության նորմերով հաշվարկված ժամանակահատվածը)

2. Ներկայացնում եմ՝

1) օբյեկտի հետագիծ-նախագծային փաստաթղթերը (երկու օրինակից)՝
_____ թերթ.

(ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ նաև նախահաշվային փաստաթղթերը)

2) շինարարության համար նախատեսված թույլտվության տեղական տուրքի մուծման անդորրագիրը:

Կրկին ներկայացվող դիմումին կցվում են ստացված դիտողություններին համապատասխան լրամշակված նախագծային փաստաթղթերը (ներառյալ լրակազմն ամբողջացնող փաստաթղթերը)

_____:

Կառուցապատող _____

(պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

_____ 20 ____ թ.

(ձևը լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

Ձև N 2-2

Հայաստանի Հանրապետության _____

համայնքի ղեկավար

_____ -ին

(համայնքի (իրավասու մարմնի) ղեկավարի անունը, ազգանունը) սեփականատեր (օգտագործող)

_____

(իրավաբանական անձի անվանումը, պետական գրանցման վկայականի համարը,

_____ -ից

ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Դ Ի Մ ՈՒ Մ

Խնդրում եմ տալ _____ քանդման

թույլտվություն՝

(մարզը, համայնքը, փողոցը, շենքերը, շինությունները, հողամասի գտնվելու վայրը, ծածկագիրը)

_____ հողամասի գլխավոր հատակագծի վրա

_____

(նշվում են ամբողջությամբ կամ մասնակի քանդման ենթակա օբյեկտները)

_____ համարների տակ նշված շենքի

(շենքերի) և (կամ) շինության (շինությունների) _____

(նշվում է քանդման նպատակը)

_____ քանդման նպատակով:

1. Հայտնում եմ՝

1) քանդվող օբյեկտների հիմնական ցուցանիշները՝ _____

_____

(արտաքին հարաչափերը, կառուցապատման, ընդհանուր,

_____

բնակելի շենքերի դեպքում՝ նաև բնակելի մակերեսները, հարկայնությունը, շինանյութը և այլն)

2) նախագծային փաստաթղթերը՝

ա. մշակվել են

_____ կողմից,

(նախագծային աշխատանքների կապալառուի անվանումը, լիցենզիայի համարը)

բ. ստացել են փորձաքննության դրական եզրակացությունները

կողմից

(նշել փորձաքննության մարմնի (մարմինների) անվանումը (անվանումները)

թերթ:

կամ երաշխավորագիր ներկայացնող կապալառուի անվանումը, լիցենզիայի համարը)

2. Պարտավորվում եմ՝

1) քանդման աշխատանքներն իրականացնել քանդման թույլտվությամբ սահմանված

(նշել քանդման աշխատանքների հաշվարկային տևողությունը)

ժամկետում, գործող կարգին համապատասխան.

2) սույն դիմումում նշված տեղեկությունների հետ կապված բոլոր փոփոխությունների մասին հայտնել

(նշել N 1 հավելվածի 133-րդ կետով սահմանված մարմինները)

3. Ներկայացնում եմ՝

1) օբյեկտի քանդման նախագծային փաստաթղթերը (երկու օրինակից) _____ թերթ.

2) փորձաքննության դրական եզրակացությունները _____ թերթ

կամ՝

կապալառուի երաշխավորության պայմանագիրը

3) անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի գրանցման _____ վկայականի պատճենը

կամ՝ լիազորագիրը

(անշարժ գույքը փոփոխության ենթարկելու իրավունք ունեցող լիազորված անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը)

4) քանդման թույլտվության տեղական տուրքի (կամ սույն որոշման N 1 հավելվածի 98-րդ կետով սահմանված եղանակով) մուծման անդորրագիրը:

Սեփականատեր

(օգտագործող) _____

(պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

20__ թ.

(ձևը փոփ., լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

Ձև N 2-3

(ՀՀ մարզ, համայնք)

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

N _____ 20__ թ.

Տրված է կառուցապատող _____ -ին
(իրավաբանական անձի անվանումը, պետական գրանցման վկայականի համարը,

ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, հասցեն, հողամասի գտնվելու վայրը)

_____ օբյեկտի

(օբյեկտի անվանումը, ռիսկայնության աստիճանը (կատեգորիան), հակիրճ բնութագիրը, հիմնական ցուցանիշները)

_____ շինարարական աշխատանքների կատարման, այդ թվում՝
(նոր կառուցման, վերակառուցման, վերականգնման, ուժեղացման և այլն) կառուցապատվող
հողամասի գլխավոր հատակագծի վրա նշված ոչ հիմնական կառույցների _____

_____ տեղադրման համար:

(նշվում են ոչ հիմնական կառույցների անվանումները)

1. Օբյեկտի նախագծային փաստաթղթերը՝

1) մշակվել են _____

(նախագծային փաստաթղթերի փուլը, նախագծային աշխատանքների

_____ կողմից.

կապալառուի անվանումը, լիցենզիայի համարը)

2) ստացել է (են) _____ 20__ թ. N _____ փորձագիտական դրական եզրակացությունը
(եզրակացությունները)

_____ (նշել փորձաքննության տեսակը)

_____ կողմից

(նշել փորձաքննության մարմնի (մարմինների) անվանումը, լիցենզիայի համարը)

կամ

նախագիծը թողարկող պատասխանատու կապալառուի
երաշխավորագիրը՝

_____ (նշել նախագիծը թողարկող պատասխանատու
կապալառուի երաշխավորության պայմանագրի
համարը)

3) սահմանված կարգով համաձայնեցվել են իրավասու մարմնի, օրենքով սահմանված այլ շահագրգիռ մարմինների
_____ հետ:

(նշել մարմինների անվանումները և համաձայնեցման ժամկետները)

2. Շինարարական աշխատանքներն իրականացնել _____ ընթացքում՝

(նշել շինարարության նորմատիվային տեղեկությունը)

Ներառյալ ավարտական ակտի տրամադրման համար ավարտված շինարարական օբյեկտն ընդունող
հանձնաժողովի աշխատանքի համար նախատեսվող ժամկետը:

2.1. Ապահովել օբյեկտի շահագործման թույլտվության ստացումը՝

[ ] ավարտական ակտի տրամադրումից----- ամսվա ընթացքում

[ ] ավարտական ակտի տրամադրման օրը:

Ներառյալ ավարտված շինարարական օբյեկտն ընդունող հանձնաժողովի աշխատանքի համար նախատեսվող ժամկետը:

3. Շինարարության վարման մատյանը բաղկացած է _____ էջից, կարված և դրոշմակնքված է _____ կողմից:
(իրավասու մարմնի անվանումը)

4. Նախագծային փաստաթղթերը փոփոխվել են (լրացվում է N 1 հավելվածի 108-րդ կետով նախատեսված դեպքերում) _____ կողմից
(նախագծային աշխատանքների կապալառուի անվանումը, լիցենզիայի համարը)

և սահմանված կարգով համաձայնեցվել իրավասու մարմնի _____ և այլ
(նշել իրավասու մարմնի անվանումը)

շահագրգիռ մարմինների _____ հետ:
(նշել օրենքով սահմանված համաձայնեցնող մարմինների անվանումները)

5. Հատուկ պայմաններ`

1) կառուցապատողը, նախքան շինարարությունն սկսելը, ինչպես նաև դրա ընթացքում, պարտավոր է հասցվելիք վնասների փոխհատուցման համար համաձայնության գալ կառուցապատման հետևանքով վնասներ կրող սուբյեկտների հետ.

2) շինարարության թույլտվությամբ սահմանված ժամկետներում կառուցապատումը չավարտելու դեպքում գործում են N 1 հավելվածի 123-126-րդ կետերով սահմանված պահանջները.

3) (լրացվում է N 1 հավելվածի 84-րդ կետով սահմանված դեպքերում) սույն թույլտվությունը տրվել է սահմանված կարգով հաստատված «Նախագիծ» փուլի հիման վրա, որին հաջորդող «Աշխատանքային փաստաթղթեր» փուլը պետք է ապահովի հաստատված փուլով ընդունված լուծումները և աշխատանքների իրականացման հաջորդականությունը

_____
_____
(նշվում են նախապատրաստական, հողային, շինմոնտաժային աշխատանքները և այլ աշխատանքներ)

6. (լրացվում է N 1 հավելվածի 116-րդ կետով սահմանված դեպքերում)

Հաշվի առնելով, որ կառուցվող օբյեկտի շինարարությունը հնարավոր չէ առանց գլխավոր հատակագծի վրա _____ համարների տակ նշված շենքի (շենքերի) և կամ շինության (շինությունների) _____ քանդման`

(նշվում են ամբողջությամբ կամ մասամբ քանդման ենթակա օբյեկտները, դրանց հիմնական ցուցանիշները, ընդհանուր մակերեսը, հարկայնությունը, շինանյութերը և այլն)

սեփականատիրոջը (օգտագործողին) _____ տրված սույն
(նշվում է պետական գրանցման վկայականի համարը)

թույլտվությունը նաև քանդման թույլտվություն է:

Օբյեկտի քանդման աշխատանքներն իրականացնել նախագծային փաստաթղթերով ամրագրված հաջորդականությամբ:

7. Այլ պայմաններ _____ :
(նշվում են իրավական ակտերով և (կամ) պայմանագրով նախատեսված այլ պայմանները)

8. Կառուցապատողը շինարարական (քանդման, ապամոնտաժման) աշխատանքներն սկսելուց առնվազն 3 օր առաջ, համաձայն N 5 հավելվածի N 2-5 ձևի, տեղեկացնում է իրավասու մարմնին:

9. Թույլտվության հիման վրա ցանկացած շինարարական և զուգահեռ աշխատանք կարող է իրականացվել

բացառապես Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, նախագծային փաստաթղթերին և նորմատիվ-տեխնիկական պահանջներին համապատասխան:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ _____ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

_____
(ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

Կ. Տ.
(ձևը փոփ. 16.06.16 N 630-Ն)

Ձև N 2-3-1

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

_____
(ՀՀ մարզը, համայնքը)

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ N _____
_____ 20____ թ.

Տրված է կառուցապատող _____-ին՝
(իրավաբանական անձի անվանումը, պետական գրանցման

_____
վկայականի համարը, գտնվելու վայրը, հողամասի գտնվելու վայրը)

_____
(օբյեկտի անվանումը, հա կիրճ բնութագիրը, հիմնական ցուցանիշները)

_____
արդիականացման

աշխատանքների կատարման համար:

1. Գծային ինժեներական ենթակառուցվածքների ստեղծման (արդիականացման) հետագիծ-նախագծային փաստաթղթերը մշակվել են _____
(նախագծային փաստաթղթերի փուլը,

_____
կողմից:

_____
(նախագծային աշխատանքների կապառուցի անվանումը, լիցենզիայի համարը)

2. Շինարարական աշխատանքներն իրականացնել _____ ընթացքում:
(նշել շինարարության նորմատիվային տեղությունը)

3. Հատուկ պայմաններ՝

1) կառուցապատողը, նախքան շինարարությունն սկսելը, ինչպես նաև դրա ընթացքում, պարտավոր է հասցվելիք վնասների փոխհատուցման համար համաձայնության գալ կառուցապատման հետևանքով վնասներ կրող սուբյեկտների

հետ.

2) շինարարության թույլտվությամբ սահմանված ժամկետներում կառուցապատումը չավարտելու դեպքում գործում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման N 1 հավելվածի 123-126-րդ կետերով սահմանված պահանջները:

4. Թույլտվության հիման վրա ցանկացած շինարարական և զուգահեռ աշխատանք կարող է իրականացվել բացառապես Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, նախագծային փաստաթղթերին և նորմատիվ-տեխնիկական պահանջներին համապատասխան:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

_____

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

_____ (ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

(ձևը լրաց. 23.03.17 N 280-Ն)

Ձև N 2-4

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

_____

(ՀՀ մարզ, համայնք)

ՔԱՆԴՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

N _____ 20__ թ.

Տրված է կառուցապատող _____-ին

(դիմող իրավաբանական անձի անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆիզիկական անձի անունը,

_____ ազգանունը, բնակության վայրը, հողամասի գտնվելու վայրը, անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վկայականի համարը)

կառուցապատվող հողամասի գլխավոր հատակագծի վրա _____ համարների տակ նշված _____

_____ (նշվում են ամբողջությամբ կամ մասամբ քանդման ենթակա օբյեկտները, դրանց արտաքին հարաչափերը, ընդհանուր,

_____ շենքի (շենքերի) և կամ

շինության _____

բնակելի, օգտակար մակերեսը, հարկայնությունը, շինանյութերը և այլն)

շինությունների)

_____ սեփականատիրոջ

(օգտագործողին՝ նշվում է անշարժ գույքը փոփոխության ենթարկելու իրավագործությունը գրանցած՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի տարածքային մարմնի կողմից տրված վկայականի համարը)

քանդման (ապամոնտաժման) աշխատանքներն իրականացնելու համար:

Քանդումն (ապամոնտաժումն) իրականացվում է՝ _____ նպատակով՝

(նշվում է քանդման նպատակը)

_____ ընթացքում:

(նշվում է քանդման աշխատանքների տևողությունը)

1. Նախագծային փաստաթղթերը՝

1) մշակվել են _____ կողմից.

(նախագծային աշխատանքների կապալառուի անվանումը, լիցենզիայի համարը)

2) սահմանված կարգով համաձայնեցվել են իրավասու մարմնի, օրենքով սահմանված այլ շահագրգիռ մարմինների հետ _____.

(նշվում են մարմինների անվանումները և համաձայնեցման ժամկետները)

3) ստացել են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության կամ մասնագիտական դրական եզրակացությունները՝ _____

_____ կողմից:

(նշել փորձաքննության մարմնի (մարմինների) կամ երաշխավորագիր ներկայացնող կապալառուի անվանումը)

Քանդման (ապամոնտաժման) ենթակա են միայն թույլտվության մեջ նշված օբյեկտները:

2. Հատուկ պայմաններ՝

1) կառուցապատողը նախքան աշխատանքներն սկսելը, ինչպես նաև դրանց ընթացքում, պարտավոր է հասցվելիք վնասների փոխհատուցման համար համաձայնության գալ կառուցապատման հետևանքով վնասներ կրող սուբյեկտների հետ.

2) թույլտվության հիման վրա ցանկացած աշխատանք կարող է իրականացվել բացառապես Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան.

3) պատմամշակութային հուշարձանի ապամոնտաժման, տեղափոխման և վերականգնման աշխատանքների իրականացման դեպքում ապամոնտաժման թույլտվությունը տրվում է՝ հիմք ընդունելով՝

ա. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության _____ 20 _____ թ.

N _____ որոշումը (նշվում է ՀՀ կառավարության որոշումը՝ հուշարձանը նպատակահարմար տարածք տեղափոխելու վերաբերյալ),

բ. պատմամշակութային հուշարձանների բնագավառի լիազորված մարմնի՝ հուշարձանի տեղափոխման նախագծային առաջադրանքը (տեխնիկական բնութագիրը) և նրա դրական եզրակացությունը նոր տեղում հուշարձանի վերականգնման (վերստեղծման) առաջադրանքի, տեխնիկական և հնագիտական պայմանների, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 որոշմամբ սահմանված պահանջների ապահովմամբ կազմված նախագծային փաստաթղթերը,

գ. վերականգնման տարածքի հատկացման փաստաթղթերը:

3. Այլ պայմաններ _____:

(նշվում են իրավական ակտերով և (կամ) պայմանագրով նախատեսված այլ պայմանները)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ _____ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

_____ (ստորագրությունը)

_____ (անունը, ազգանունը)

Կ. Տ.

դեկլարար

_____ -ին

(համայնքի (իրավասու մարմնի) ղեկավարի անունը, ազգանունը)

կառուցապատող _____

(իրավաբանական անձի անվանումը, գտնվելու վայրը, պետական գրանցման վկայականի համարը,

_____ -ից.

ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

1. Հայտնում եմ, որ՝ _____

(կառուցվող օբյեկտի անվանումը, շինարարության թույլտվության համարը,

_____ շինարարությունն սկսելու ժամկետը)

1) շինարարությունն իրականացվելու է _____

(շինարարական աշխատանքների կապալառուի անվանումը,

_____ լիցենզիայի համարը)

կողմից՝ _____ 20____ թ. N _____ պայմանագրի համաձայն.

2) տեխնիկական հսկողությունն իրականացվելու է _____

(կազմակերպության անվանումը, մասնագետի պաշտոնը,

_____ անունը, ազգանունը, հեռախոսահամարը)

կողմից՝ _____ 20____ թ. N _____ պայմանագրի համաձայն.

կամ՝ _____

(ըրազմում է ռիսկայնության II կատեգորիայի օբյեկտների շինարարության որակի տեխնիկական հսկողությունը՝ շինարարական աշխատանքների պատասխանատու կապալառուի երաշխավորության պայմանագրով փոխարինվելու դեպքում)

_____ 20____ թ. N _____ շինարարական աշխատանքների

պատասխանատու

կապալառուի գրավոր երաշխավորագրով _____

(նշել շինարարական աշխատանքների պատասխանատու կապալառուի երաշխավորության պայմանագրի համարը)

3) հեղինակային հսկողությունը (օրենքով կամ պայմանագրով սահմանված դեպքերում) իրականացվելու է _____

_____ կողմից

(կազմակերպության անվանումը, մասնագետի պաշտոնը, անունը, ազգանունը, հեռախոսահամարը)

_____ 20____ թ. N _____ պայմանագրի համաձայն:

2. Պարտավորվում եմ՝ _____

կառուցապատվող օբյեկտի շինարարության թույլտվության և (կամ) սույն տեղեկանքի տվյալների (այդ թվում՝ կառուցապատվող անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների փոխանցման) փոփոխման մասին 5-օրյա ժամկետում տեղեկացնել համայնքի ղեկավարին:

Կառուցապատող _____

(պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

_____ 20____ թ.

(ձևը փոփ. 10.07.18 N 765-Ն)

III. ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱԿՏ ԵՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

(ՀՀ մարզը, համայնքը)

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱԿՏ (ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ)

N _____ 20__ թ.

Կառուցապատող _____ կողմից

(իրավաբանական անձի անվանումը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

կառուցված _____,

(օբյեկտի անվանումը)

որը գտնվում է _____ հասցեում՝

(օբյեկտի տեղադրությունը, հասցեն)

համարվում է ավարտված և պատրաստ է շահագործման, որի՝

1. նախագծային փաստաթղթերը մշակվել են _____

(նախագծային կազմակերպության անվանումն օրենքով սահմանված դեպքերում՝ լիցենզիայի համարը, անհատ ձեռնարկատիրոջ անունը, ազգանունը, լիցենզիայի համարը)

_____ կողմից.

2. շինարարությունն սկսվել է _____

(շինարարության թույլտվություն տվող մարմնի անվանումը)

_____ կողմից

տրված _____ 20 թ. N _____ շինարարության թույլտվության համաձայն.

3. շինարարությունն իրականացվել է _____ կողմից

(գլխավոր կապալառուի անվանումը)

4. օբյեկտի հիմնական ցուցանիշներն են՝ _____

_____

5. հատուկ պայմանները _____

_____

ՀԻՄՔԵՐ՝

- 1) կառուցապատողի դիմումը _____ 20 թ.
- 2) ընդունող հանձնաժողովի ակտը _____ 20 թ.
- 3) կատարողական փաստաթղթերի ցանկը կամ շինության տեխնիկական վիճակի մասին համապատասխան հետազննության դրական եզրակացությունը _____ թերթ:

Հայաստանի Հանրապետության _____ համայնքի ղեկավար

_____
(ստորագրությունը)

_____
(անունը, ազգանունը)

_____ 20 թ.

Կ. Տ.

Ձև 3-2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

(ՀՀ մարզը, համայնքը)

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱԿՏ

N _____ 20 _____ թ.

Կառուցապատող _____ կողմից

(իրավարանական անձի անվանումը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

կառուցված բազմաբնակարան (կամ ստորաբաժանված) շենքը,

որը գտնվում է _____ հասցեում՝

(օբյեկտի տեղադրությունը, հասցեն)

համարվում է ավարտված, որի՝

1. նախագծային փաստաթղթերը մշակվել են _____ կողմից.

(նախագծային կազմակերպության անվանումը, օրենքով սահմանված դեպքերում՝ լիցենզիայի համարը, անհատ ձեռնարկատիրոջ անունը, ազգանունը, լիցենզիայի համարը)

2. շինարարությունն սկսվել է _____
(շինարարության թույլտվություն տվող մարմնի անվանումը)

_____ կողմից
սրված _____ 20 թ. N _____ շինարարության թույլտվության համաձայն.

3. շինարարությունն իրականացվել է _____ կողմից

(զլխավոր կապալառուի անվանումը)

4. օբյեկտի հիմնական ցուցանիշներն են _____

_____

5. հատուկ պայմանները _____

_____

6. Սույն վարչական ակտը հիմք է հանդիսանում բազմաբնակարան (կամ ստորաբաժանված) շենքի կառուցման ավարտը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր կադաստրի պետական կոմիտեում գրանցելու համար:

ՀԻՄՔԵՐ՝

1) կառուցապատողի դիմումը _____ 20 թ.

2) ընդունող հանձնաժողովի ակտը _____ 20 թ.

3) կատարողական փաստաթղթերի ցանկը կամ շինության տեխնիկական վիճակի մասին համապատասխան հետազննության եզրակացությունը _____ թերթ:

Հայաստանի Հանրապետության _____ համայնքի ղեկավար

(ստորագրությունը)

(անունը, ազգանունը)

_____ 20 թ.

Կ. Տ.

Ձև 3-3

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

(ՀՀ մարզը, համայնքը)

ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

N _____ 20 _____ թ.

Կառուցապատող _____ կողմից

(իրավաբանական անձի անվանումը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

կառուցված բազմաբնակարան (կամ ստորաբաժանված) շենքը,

որը գտնվում է _____

_____ հասցեում՝

(օրյեկտի տեղադրությունը, հասցեն)

համարվում է ավարտված և պատրաստ է շահագործման, որի՝

1. նախագծային փաստաթղթերը մշակվել են

_____ կողմից.

(նախագծային կազմակերպության անվանումը, օրենքով սահմանված դեպքերում՝ լիցենզիայի համարը, անհատ ձեռնարկատիրոջ անունը, ազգանունը, լիցենզիայի համարը)

2. շինարարությունն սկսվել է _____

(շինարարության թույլտվություն տվող մարմնի անվանումը)

_____ կողմից
տրված _____ 20 թ. N _____ շինարարության թույլտվության համաձայն.

3. ----- 20 թ. ձևակերպվել է N _____ ավարտական ակտը.

4. շինարարությունն իրականացվել է _____ կողմից

(գլխավոր կապալառուի անվանումը)

5. մասնագիտական եզրակացություններ են տրվել _____

_____ մատակարար կազմակերպությունների կողմից.

6. հատուկ պայմանները _____

_____

ՀԻՄՔԵՐ՝

1) մատակարար կազմակերպությունների մասնագիտական դրական եզրակացությունները.

2) ինժեներատեխնոլոգիական սարքավորումների մոնտաժման և գործարկման աշխատանքների փորձարկումն իրականացրած կազմակերպությունների դրական եզրակացությունները.

3) շինարարական օրյեկտը շահագործման պատրաստ լինելու վերաբերյալ՝ կառուցապատողի կամ նրա իրավահաջորդի, գրավոր հայտարարությունը.

Հայաստանի Հանրապետության _____ համայնքի ղեկավար

_____

_____

(ստորագրությունը)

(անունը, ազգանունը)

_____ 20 թ.

Կ. Տ.

Ձև 3-2-1

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

_____

(ակտը հաստատող անձի անունը, ազգանունը և պաշտոնը)

Ա Կ Տ

ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՕԲՅԵԿՏԸ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ

_____ 20 թ.

Օրյէկտի անվանումը և տեղադրությունը _____
Ընդունող հանձնաժողովը կազմավորված է

_____ (հրամանով, հանձնարարականով, որոշմամբ)

կողմից (կառուցապատողի անվանումը (անունը, ազգանունը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

_____ 20 թ., հետևյալ կազմով՝

Նախագահ՝ կառուցապատող (կամ ներկայացուցիչ)

_____ (անունը, ազգանունը, պաշտոնը)

Հանձնաժողովի անդամներ՝ ներկայացուցիչներ՝

Գլխավոր կապալառու _____ (անվանումը)

_____ (անունը, ազգանունը, պաշտոնը)

Ենթակապալառու կազմակերպություն

_____ (անվանումը)

_____ (անունը, ազգանունը, պաշտոնը)

Մատակարար կազմակերպություններ՝

1. _____ (անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

2. _____ (անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

3. _____ (անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

Վերահսկող և իրավասու մարմիններ՝

1. _____ (անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

2. _____ (անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

3. _____ (անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

Այլ շահագրգիռ կազմակերպություններ՝

1. _____ (անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

2. _____ (անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

3. _____ (անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

Հեղինակային հսկողություն իրականացնող

(անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող

(անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

Տեխնիկական հսկողությունը փոխարինվել է շինարարական աշխատանքների կապալառուի N _____ երաշխավորագրով (կցվում է)։

(լրացվում է սույն որոշման N 1 հավելվածի 143-րդ կետով նախատեսված դեպքերում)

Հանձնաժողովն արձանագրեց, որ՝

1. Գլխավոր կապալառու՝ _____ կողմից
(անվանումը)

շահագործման ընդունմանն է ներկայացված շինարարական աշխատանքներն ավարտված

(օբյեկտի անվանումը, շինարարական կապալի պայմանագրի N)

2. Շինարարական աշխատանքներն սկսված են՝ համաձայն _____ կողմից
(շինարարության թույլտվություն տվող մարմնի անվանումը)

_____ 20 թ. N _____ շինարարության թույլտվության

3. Շինարարությունն իրականացված է _____

(գլխավոր կապալառուի անվանումը, շինարարական կապալի պայմանագրի N)

_____ կողմից

4. Շինարարության իրականացման ժամկետը՝

աշխատանքների սկիզբը _____

(օրը, ամիսը, տարեթիվը)

աշխատանքների ավարտը _____

(օրը, ամիսը, տարեթիվը)

Շինարարության տևողությունը՝

նախատեսված՝ _____

(ամիսներով)

փաստացի՝ _____

(ամիսներով)

5. Օբյեկտի հիմնական ցուցանիշներն են՝

_____ (համաձայն հաստատված նախագծային փաստաթղթերի)

6. Ընդունող հանձնաժողովին տրամադրված են հետևյալ փաստաթղթերը՝

շինարարության թույլտվությունը _____

հաստատված նախագծային փաստաթղթերը _____

կատարողական փաստաթղթերի ցանկը կամ շինության տեխնիկական վիճակի մասին համապատասխան հետազննության դրական եզրակացությունը _____

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Շահագործման ընդունմանը ներկայացված _____

(օբյեկտի անվանումը)

ԱՎԱՐՏՎԱԾ Է ԵՎ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ

Հանձնաժողովի նախագահ _____

(անունը, ազգանունը, ստորագրությունը)

Հանձնաժողովի անդամներ _____

(անունը, ազգանունը, ստորագրությունը)

_____
_____
_____

Կ.Տ.

Ձև 3-2-2

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

_____ (ակտը հաստատող անձի անունը, ազգանունը և պաշտոնը)

_____ 20 թ.

Ա Վ Տ

ԿԱՌՈՒՑՎՈՂ ԲԱԶՄԱԲՆԱԿԱՐԱՆ ԿԱՄ ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՎԱԾ ՇԵՆՔԻ ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԱՎԱՐՏՆ ԸՆԴՈՒՆՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ

_____ 20 թ.

Օբյեկտի անվանումը և տեղադրությունը _____

Ընդունող հանձնաժողովը կազմավորված է _____

(հրամանով, հանձնարարականով, որոշմամբ)

կողմից

(կառուցապատողի անվանումը (անունը, ազգանունը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

_____ 20 թ., հետևյալ կազմով՝

Նախագահ՝ կառուցապատող (ներկայացուցիչ)

(անունը, ազգանունը, պաշտոնը)

Հանձնաժողովի անդամներ՝ ներկայացուցիչներ՝

Գլխավոր կապալառու _____

(անվանումը)

(անունը, ազգանունը, պաշտոնը)

Ենթակապալառու կազմակերպություն _____

(անվանումը)

(անունը, ազգանունը, պաշտոնը)

Վերահսկող և իրավասու մարմիններ՝

1. _____

(անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

2. _____

(անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

3. _____

(անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

Այլ շահագրգիռ կազմակերպություններ՝

1. _____

(անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

2. _____

(անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

3. _____

(անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

Հեղինակային հսկողություն իրականացնող _____

(անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող

(անվանումը, պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

Տեխնիկական հսկողությունը փոխարինվել է շինարարական աշխատանքների կապալառուի _____ N _____ երաշխավորագրով (կցվում է).

(լրացվում է սույն որոշման N 1 հավելվածի 143-րդ կետով նախատեսված դեպքերում)

Հանձնաժողովն արձանագրեց, որ՝

1. Գլխավոր կապալառու՝ _____ կողմից
(անվանումը)

ընդունման է ներկայացված շինարարական աշխատանքներն ավարտված

(օբյեկտի անվանումը, շինարարական կապալի պայմանագրի N)

2. Շինարարական աշխատանքներն սկսված են՝ համաձայն _____ կողմից
(շինարարության թույլտվություն տվող մարմնի անվանումը)

_____ 20 թ. N _____ շինարարության թույլտվության

3. Շինարարությունն իրականացված է _____

(գլխավոր կապալառուի անվանումը, շինարարական կապալի պայմանագրի N)
_____ կողմից

4. Շինարարության իրականացման ժամկետը՝

աշխատանքների սկիզբը _____

(օրը, ամիսը, տարեթիվը)

աշխատանքների ավարտը _____

(օրը, ամիսը, տարեթիվը)

Շինարարության տևողությունը՝

նախատեսված՝ _____

(ամիսներով)

փաստացի՝ _____

(ամիսներով)

5. Օբյեկտի հիմնական ցուցանիշներն են՝

_____ (համաձայն հաստատված նախագծային փաստաթղթերի)

6. Ընդունող հանձնաժողովին տրամադրված են հետևյալ փաստաթղթերը՝

շինարարության թույլտվությունը _____

հաստատված նախագծային փաստաթղթերը _____

կատարողական փաստաթղթերի ցանկը կամ շինության տեխնիկական վիճակի մասին համապատասխան հետազննության դրական եզրակացությունը _____

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Ընդունման ներկայացված _____

(օբյեկտի անվանումը)

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱԿՏԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՀԱՆՁՎՈՂ
ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ (ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ-ՄՈՆՏԱԺԱՅԻՆ)
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ԵՆ

Հանձնաժողովի նախագահ _____

(անունը, ազգանունը, ստորագրությունը)

Հանձնաժողովի անդամներ _____

(անունը, ազգանունը, ստորագրությունը)

_____
_____
_____
_____

Կ.Տ.

Ձև N 3-3-1

Հայաստանի Հանրապետության _____ համայնքի ղեկավար

(իրավասու մարմինը, ղեկավարի անունը, ազգանունը)

Կառուցապատող _____

(ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, հասցեն, հեռախոսահամարը,

էլեկտրոնային հասցեն, իրավաբանական անձի անվանումը, պետական գրանցման վկայականի համարը)

ՂԵՄՈՒՄ

Խնդրում եմ փաստագրել _____

(մարզը, համայնքը, հողամասի գտնվելու վայրը, հասցեն)

(օբյեկտի անվանումը)

(նոր կառուցում, վերակառուցում, ուժեղացում և այլն)

ավարտված շինարարության շահագործումը:

Կից ներկայացնում եմ՝

1. Ընդունող հանձնաժողովի ակտը N _____ 20 թ.:
2. Կատարողական փաստաթղթերի ցանկը _____ թերթ կամ շինության շահագործման ենթակա լինելու վերաբերյալ համապատասխան տեխնիկական հետազննության եզրակացությունը:
3. Ավարտական ակտի և շահագործման թույլտվության տրամադրման համար «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով վճարի մուծումը հավաստող անդորրագրերը:

Կառուցապատող _____

(պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

_____ 20____թ.

Ձև N 3-3-2

Հայաստանի Հանրապետության _____ համայնքի ղեկավար

(իրավասու մարմինը, ղեկավարի անունը, ազգանունը)

Կառուցապատող

(ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, հասցեն, հեռախոսահամարը)

(էլեկտրոնային հասցեն, իրավաբանական անձի անվանումը, պետական գրանցման վկայականի համարը)

ԴԻՄՈՒՄ

Խնդրում եմ ձևակերպել

(մարզը, համայնքը, հողամասի գտնվելու վայրը, հասցեն)

(նոր կառուցում, վերակառուցում, ուժեղացում և այլն)

բազմաբնակարան (կամ ստորաբաժանված) շենքի ավարտական ակտը:

Կից ներկայացնում եմ՝

1. Ընդունող հանձնաժողովի ակտը N _____ 20 թ.:

2. Կատարողական փաստաթղթերի ցանկը _____ թերթ, կամ շինության շահագործման ենթակա լինելու վերաբերյալ համապատասխան տեխնիկական հետազննության եզրակացությունը:

3. Ավարտական ակտի տրամադրման համար «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով (կամ սույն որոշման N 1 հավելվածի 98-րդ կետով սահմանված եղանակով) վճարի մուծումը հավաստող անդորրագիրը:

Կառուցապատող

(պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

_____ 20 թ.

(ձևը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

Ձև N 3-3-3

Հայաստանի Հանրապետության _____ համայնքի ղեկավար

(իրավասու մարմինը, ղեկավարի անունը, ազգանունը)

Կառուցապատող

(ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, հասցեն, հեռախոսահամարը,

էլեկտրոնային հասցեն, իրավաբանական անձի անվանումը, պետական գրանցման վկայականի համարը)

ԴԻՄՈՒՄ

Խնդրում եմ փաստագրել

(մարզը, համայնքը, հողամասի գտնվելու վայրը, հասցեն)

(նոր կառուցում, վերակառուցում, կապիտալ նորոգում և այլն)

(նոր կառուցում, վերակառուցում, ուժեղացում և այլն)

բազմաբնակարան (կամ ստորաբաժանված) շենքի շահագործման թույլտվությունը:

Կից ներկայացնում եմ՝

1. Մատակարար կազմակերպությունների մասնագիտական դրական եզրակացությունները:
2. Ինժեներատեխնոլոգիական սարքավորումների մոնտաժման և գործարկման աշխատանքների փորձարկումն իրականացրած կազմակերպությունների դրական եզրակացությունները:
3. Շինարարական օբյեկտը շահագործման պատրաստ լինելու վերաբերյալ կառուցապատողի կամ նրա իրավահաջորդի, գրավոր հայտարարությունը:
4. Շահագործման թույլտվության ձևակերպման համար «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով (կամ սույն որոշման N 1 հավելվածի 98-րդ կետով սահմանված եղանակով) տեղական վճարի մուծումը հավաստող անդորրագիրը:

Կառուցապատող _____
(պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

_____ 20 թ.

IV. ԱՅԼ ՁԵՎԱԹՂԹԵԸ
(ձևը լրաց. 16.06.16 N 630-Ն)

Ձև N 4-1

Հայաստանի Հանրապետության _____ համայնքի ղեկավար
_____ -ին
(իրավասու մարմինը, ղեկավարի անունը, ազգանունը)

կառուցապատող _____ -ից
(իրավաբանական անձի անվանումը, գտնվելու վայրը, պետական գրանցման վկայականի համարը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Դ Ի Մ ՈՒ Մ

Խնդրում եմ համաձայնեցնել _____ օբյեկտի
(հասցեն, հողամասի ծածկագիրը, օբյեկտի անվանումը)

շինարարական աշխատանքների _____
(նշել N 4 հավելվածի N 1 ցանկում (*) աստղանիշով նշված աշխատանքները)

Էսֆիզային նախագիծը:

1. Ներկայացնում եմ՝

ա. նախատեսվող շինարարական աշխատանքների _____ թերթ,
Էսֆիզային նախագիծը (նախագծային փաստաթղթերի կազմը)

բ. անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության կամ օգտագործողի՝ անշարժ գույքը փոփոխելու իրավունքը հաստատող փաստաթղթի պատճենը
_____ թերթ:

2. Պարտավորվում եմ շինարարական աշխատանքներն իրականացնել համաձայնեցված Էսֆիզային նախագծին համապատասխան:

3. Կրկին ներկայացվող դիմումին կցվում է նախատեսվող շինարարական աշխատանքների լրամշակված Էսֆիզային նախագիծը
_____ թերթ:
(նախագծային փաստաթղթերի կազմը)

Կառուցապատող

(պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

20 ____ թ.

2և N 4-2

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ
(Ն Ա Խ Ա Գ Ծ Ա Յ Ի Ն Ա Ռ Ա Ջ Ա Դ Բ Ա Ն Ք)
Բնակելի, հասարակական նշանակության շենքերի ու շինությունների

1. Օբյեկտ _____
(կառուցվող, վերակառուցվող, ուժեղացվող, վերականգնվող օբյեկտի անվանումը և տեղադրման վայրը)
_____ 20 ____ թ. N _____ նախագծային կապալի պայմանագրով (այսուհետ՝ պայմանագիր)

_____ (կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

նախագծային
փաստաթղթերի
մշակման:

2. Նախագծման փուլերը _____:
(համաձայն ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի կամ նախագծային կապալի պայմանագրի)

3. Տարբերակային մշակման պահանջները _____:
(պայմանագրով նախատեսված դեպքում)

4. Առաջադրանքով նախատեսված հիմնական տեխնիկատնտեսական ցուցանիշներին համապատասխան՝

1) առաջարկվող բնակարանների տիպերը, քանակը և դրանց
հարաբերակցությունը _____.
(բնակելի նշանակության շենքերի դեպքում)

2) ճարտարապետահատակագծային լուծումներին ներկայացվող լրացուցիչ պահանջներ _____

3) ինժեներական և տեխնոլոգիական սարքավորմանը ներկայացվող լրացուցիչ պահանջներ _____

4) հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի հասանելիության ապահովման լրացուցիչ
միջոցառումներ _____.

5) ցուցադրական նյութերի կազմին և մասշտաբին ներկայացվող լրացուցիչ պահանջներ _____.

(պայմանագրով նախատեսված դեպքում)

6) բարեկարգման, փոքր ճարտարապետական ձևերի և կանաչապատման վերաբերյալ
լրացուցիչ պահանջներ _____.

7) ինտերիերների մշակման վերաբերյալ պայմաններ _____.
(պայմանագրով նախատեսված դեպքում)

8) այլ պայմաններ _____:

(պայմանագրով նախատեսված դեպքում)

5. Պայմանագրին կցում են (պայմանագրով նախատեսված լինելու դեպքում սույն կետի 2-րդ և 3-րդ ենթակետերում նշված նյութերը հավաքում է նախագծողը)՝

1) առաջադրանքը (նախագծման թույլտվությունը)

_____ թերթ.
(բացառությամբ առաջադրանք չպահանջող
N 1 հավելվածի 38-րդ կետով սահմանված դեպքերի)

2) վերակառուցվող, ուժեղացվող, վերականգնվող օբյեկտների տեխնիկական վիճակի մասին լիցենզավորված կազմակերպության եզրակացությունը
_____ թերթ.

3) ինժեներաերկրաբանական հետազնությունների նյութերը, տարածքի տեղագրագեոդեզիական և կադաստրային հանույթները
_____ թերթ:

ՊԱՏՎԻՐԱՏՈՒ
(ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՈՂ)

_____ (պաշտոնը) _____ (ստորագրությունը) _____ (անունը, ազգանունը)

_____ 20__ թ.

Ձև N 4-3

Տ Ե Ն Ն Ի Կ Ա Կ Ա Ն Բ Ն ՈՒ Թ Ա Գ Ի Ը

(Ն Ա Խ Ա Գ Ծ Ա Յ Ի Ն Ա Ռ Ա Ջ Ա Դ Ը Ա Ն Ք)
Արտադրական նշանակության օբյեկտների

1. Օբյեկտ _____
(կառուցվող, վերակառուցվող, ուժեղացվող, վերականգնվող օբյեկտի անվանումը և տեղադրման վայրը)

_____ 20__ թ. N _____ նախագծային կապալի պայմանագրով (այսուհետ՝ պայմանագիր)

_____ (կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն) նախագծային փաստաթղթերի մշակման:

2. Նախագծման փուլերը _____ :
(համաձայն ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի կամ նախագծային կապալի պայմանագրի)

3. Տարբերակային մշակման պահանջները _____ :
(պայմանագրով նախատեսված դեպքում)

4. Առաջադրանքով նախատեսված հիմնական տեխնիկատնտեսական ցուցանիշներին համապատասխան՝

1) արտադրության կազմակերպմանը և տեխնոլոգիային վերաբերող լրացուցիչ պահանջներ
_____ .

2) թողարկային համալիրների և հերթականության, հեռանկարային ընդլայնման ապահովման վերաբերյալ պահանջներ _____

3) անվտանգության տեխնիկայի և աշխատանքի հիգիենայի վերաբերյալ լրացուցիչ պահանջներ _____

4) քաղաքացիական պաշտպանությանը և արտակարգ իրավիճակների կանխարգելմանն ուղղված ինժեներատեխնիկական միջոցառումների վերաբերյալ լրացուցիչ պահանջներ _____

5) փորձարարականատրուկտորական և գիտահետազոտական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ լրացուցիչ պահանջներ _____

6) հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի հասանելիության ապահովման լրացուցիչ միջոցառումներ _____

7) ցուցադրական նյութերի կազմին և մասշտաբին ներկայացվող լրացուցիչ պահանջներ _____

(պայմանագրով նախատեսված դեպքում)

8) բարեկարգման, փոքր ճարտարապետական ձևերի և կանաչապատման վերաբերյալ լրացուցիչ պահանջներ _____

9) ինտերիերների մշակման վերաբերյալ պայմաններ _____

(պայմանագրով նախատեսված դեպքում)

10) այլ պայմաններ _____ :

6. Պայմանագրին կցում են (պայմանագրով նախատեսված լինելու դեպքում սույն կետի 2-րդ և 3-րդ ենթակետերով նշված նյութերը հավաքում է նախագծողը)`

1) առաջադրանքը (նախագծման թույլտվությունը) _____ թերթ.
(բացառությամբ առաջադրանք չպահանջող
N 1 հավելվածի 38-րդ կետով սահմանված դեպքերի)

2) վերակառուցվող, ուժեղացվող, վերականգնվող օբյեկտների տեխնիկական վիճակի մասին եզրակացությունը _____ թերթ.

3) ինժեներաերկրաբանական հետազնությունների նյութերը, տարածքի տեղագրագեոդեզիական և կադաստրային հանույթները _____ թերթ:

ՊԱՏՎԻՐԱՏՈՒ
(ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՈՂ)

_____ (պաշտոնը)

_____ (ստորագրությունը)

_____ (անունը, ազգանունը)

_____ 20 _____ թ.

Ձև N 4-4

Հայաստանի Հանրապետության _____ համայնքի ղեկավար

_____ -ին
 (համայնքի (իրավասու մարմնի) ղեկավարի անունը, ազգանունը)
 կառուցապատող _____
 (իրավաբանական անձի անվանումը, գտնվելու վայրը, պետական գրանցման վկայականի համարը,
 _____ -ից
 ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

(լրացվում է N 1 հավելվածի 135-րդ կետով սահմանված դեպքերում և ժամկետում)

Հայտնում եմ, որ՝

1. Հայաստանի Հանրապետության _____ համայնքի ղեկավարի կողմից
 (համայնքի (իրավասու մարմնի) ղեկավարի անունը, ազգանունը)

_____ օբյեկտի շինարարական աշխատանքների
 (կառուցվող օբյեկտի անվանումը, հողամասի գտնվելու վայրը)

կատարման, այդ թվում՝

կառուցապատվող հողամասի գլխավոր հատակագծի վրա նշված ոչ հիմնական
 կառույցների _____

(ոչ հիմնական կառույցների անվանումները)

_____ տեղադրման համար տրված N _____ 20 _____ թ.

շինարարության թույլտվության մեջ կատարվել են հետևյալ փոփոխությունները՝

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

կամ՝

2. N 1 հավելվածի N 2-5 ձևի տեղեկանքում կատարվել են հետևյալ փոփոխությունները՝

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

Կառուցապատող _____
 (պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

_____ 20 _____ թ.

Ձև N 4-5

Հայաստանի Հանրապետության _____ համայնքի ղեկավար
 _____ -ին

(համայնքի (իրավասու մարմնի) ղեկավարի անունը, ազգանունը)

կառուցապատող _____
 (իրավաբանական անձի անվանումը, գտնվելու վայրը, պետական գրանցման վկայականի համարը,
 _____ -ից

ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Խնդրում եմ տրամադրել

(մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, օբյեկտի անվանումը,

ռիսկայնության աստիճանը, բազմակի օգտագործման օրինակելի կամ «սերտիֆիկացված» նախագծի անվանումը,

գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վկայականի համարը)

նախագծային աշխատանքները

(նշել N 1 հավելվածի 38-րդ կետում նշված աշխատանքները)

իրականացնելու նպատակով N 1 հավելվածի 56-րդ կետով սահմանված ելակետային տվյալները և ինժեներական ենթակառուցվածքի համակարգերին (ջրամատակարարում, ջրահեռացում, էլեկտրամատակարարում, գազամատակարարում) միանալու տեխնիկական պայմանները:

1. Կից ներկայացնում եմ՝

1) հողամասի վրա օբյեկտի տեղանշման հատակագիծը՝ _____ թերթ.

2) վերակառուցման ենթակա շենքի (շինության) հատակագիծը _____ թերթ.

(լրացվում է N 1 հավելվածի 38-րդ կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված դեպքերում)

3) անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վկայականի պատճենը կամ անշարժ գույքի սեփականատիրոջ (օգտագործողի) լիազորագիրը _____ թերթ:

Կառուցապատող _____

(պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

_____ 20__ թ.

Ձև N 4-8

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

(մարզը, համայնքը)

ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՕԲՅԵԿՏԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄ

N _____ 20__ թ.

Տրվում է կառուցապատող _____

(կառուցապատողի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը.)

-ին _____

(մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, օբյեկտի անվանումը,

շինարարական օբյեկտի

անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վկայականի համարը)

նախագծային աշխատանքներն իրականացնելու համար:

(N 1 հավելվածի 38-րդ կետում նշված աշխատանքները)

1. Տեխնիկական պայմանների տրամադրման հիմք է հանդիսացել

(կառուցապատողի անունը, ազգանունը,

-ի _____ 20__թ-ի

դիմումը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

և իր կողմից ներկայացված՝

1) հողամասի վրա օբյեկտի տեղանշման հատակագիծը _____թերթ.

2) վերակառուցման ենթակա շենքի (շինության) հատակագիծը _____թերթ.

(լրացվում է N 1 հավելվածի 38-րդ կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված դեպքերում)

3) անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վկայականի պատճենը

կամ անշարժ գույքի սեփականատիրոջ (օգտագործողի) լիազորագիրը _____թերթ:

2. Ինժեներական ենթակառուցվածքների մատակարարման տեխնիկական պայմանները տրամադրվում են նաև դրանց գրաֆիկական արտացոլումն ամրագրող ամփոփ սխեմայով (Մ 1:500), այդ թվում՝

1) ջրամատակարարում _____ .

2) ջրահեռացում _____ .

3) էլեկտրամատակարարում _____ .

4) գազամատակարարում _____ .

5) էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր _____ :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ _____

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

(ստորագրությունը)

(անունը, ազգանունը)

Կ. Տ.

(հավելվածը խմբ. 18.08.15 N 912-Ն, 29.10.15 N 1317-Ն, խմբ., փոփ., լրաց. 16.06.16 N 630-Ն, լրաց. 23.03.17 N 280-Ն, խմբ. 12.10.17 N 1275-Ն, փոփ. 10.07.18 N 765-Ն)

Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար

Դ. Հարությունյան

